

แผนพัฒนา

เกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี
พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙

สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

บทสรุปผู้บริหาร

สภาเกษตรกรจังหวัด เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และองค์กรเกษตรกรภายในจังหวัด ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรอย่างครบวงจรและยั่งยืน เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกับ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ได้ขับเคลื่อนงานตามอำนาจหน้าที่และภารกิจตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะในหลายๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปแก้ไขช่วยเหลือเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เกษตรกรอยู่ดีมีสุข สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญในประเด็นปัญหาดังกล่าว จึงได้มอบหมายให้สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรีในการขับเคลื่อนประสานงานและบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร รวมถึงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมการบริหารจัดการการผลิตข้าวแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการพัฒนายกระดับการผลิตสินค้าเกษตร “ข้าวนวัตกรรม” ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจและอาชีพหลักของเกษตรกรสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของจังหวัดสิงห์บุรี พร้อมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรเล็งเห็นความสำคัญของการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อการเพาะปลูก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรอย่างครบวงจร เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีกลุ่มองค์กรที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต เศรษฐกิจและสังคม รวมถึงความก้าวหน้าการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีเป็นตัวเร่งในการขับเคลื่อนความเป็นไปของโลก ช่วงปลาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เกิดภาวะโรคระบาดโควิด-๑๙ แพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบในภาคเกษตรกรรม และเกษตรกรก็ได้รับผลกระทบเช่นกันเพื่อความอยู่รอดจะต้องมีการพัฒนาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ ความรู้ความชำนาญที่หลากหลาย รวมทั้งการพัฒนาให้เกิดทักษะใหม่ ๆ

สภาเกษตรกรจังหวัดและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี พร้อมจะร่วมบูรณาการการทำงานร่วมกับเกษตรกร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของเกษตรกรโดยตรง

นายชารินทร์ สิงห์ดี

ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ ได้จัดทำขึ้นภายใต้ “กิจกรรมการจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด” โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี และสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ได้จัดทำเวทีเพื่อระดมความคิดเห็นจากเกษตรกรผู้มีส่วนได้เสียในการเสนอปัญหา ความต้องการ และแนวทางแก้ไขหรือแนวทางในการพัฒนารวมถึงการเสนอโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาเพื่อประกอบในแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี และสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ขอขอบคุณส่วนราชการ ภาคเอกชน เกษตรกร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ อีกทั้งยังให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีทำให้กิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาฯ ในครั้งนี้ดำเนินการลุล่วงไปด้วยดี สำนักงานและสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรีหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดแนวทางพัฒนาภาคการเกษตรร่วมกันต่อไป

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล
 การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร
 นโยบายเร่งด่วน ๑๒ ด้าน
 ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ
 ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี
 สถานการณ์ด้านการเกษตรของประเทศไทย

๖
 ๖
 ๑๐
 ๑๕
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐

ส่วนที่ ๒ บริบทพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสิงห์บุรี
 สถานการณ์ด้านการเกษตรของจังหวัดสิงห์บุรี

๒๖
 ๒๖
 ๒๙

ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตรภายในจังหวัดสิงห์บุรี

การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตร
 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภาคการเกษตร (SWOT Analysis)

๔๕
 ๔๕
 ๘๓

ส่วนที่ ๔ ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคด้านเกษตรกรรม

ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคด้านเกษตรกรรม

๘๙
 ๘๙

ส่วนที่ ๕ โครงการสร้างโอกาสและความเสมอภาคด้านเกษตรกรรม

- แผนงานที่ ๑ : การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม
- แผนงานที่ ๒ : การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม
 โดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด
- แผนงานที่ ๓ : พัฒนาอาชีพเกษตรกรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน
- แผนงานที่ ๔ : การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และคุ้มครองสิทธิของเกษตรกรให้มีสิทธิหรือสิทธิในที่ดิน
- แผนงานที่ ๕ : การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเกษตร

๙๕
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๙
 ๑๐๐

ส่วนที่ ๖ ความร่วมมือดำเนินโครงการ/กิจกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- รายงานและการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาระดับการผลิตสินค้าเกษตร “ข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี”
- ข้อเสนอเรื่อง การพัฒนาระดับการผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน กรณี : การเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนวัตกรรม ยกกระดับเป็น “เกษตรเกรด A” เพื่อเพิ่มรายได้ และแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนในสภาวะวิกฤต โควิด-๑๙

๑๐๓
 ๑๐๓
 ๑๐๓
 ๑๒๕

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

ภาคผนวก

- ภาพกิจกรรม
- แบบจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการบูรณาการแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

๑๔๑

๑๔๒

๑๔๔

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์

หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงผลักดันให้รัฐสภาผ่านความเห็นชอบพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศเพื่อรองรับการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติที่จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรมสภาเกษตรกรแห่งชาติประกอบด้วย สมาชิกจำนวน ๑๐๐ คนจากผู้แทน ๓ ประเภท ดังนี้ สมาชิกประเภทที่ ๑ (มาตรา ๕ (๑)) โดยประธานสภาเกษตรกรจังหวัด เป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติโดยตำแหน่ง จำนวน ๗๗ คน สมาชิกประเภทที่ ๒ (มาตรา ๕ (๒)) สมาชิกประเภทที่ ๑ คัดเลือกผู้แทนองค์กรเกษตรกรด้านพืช สัตว์ ประมง และเกษตรกรรมอื่น ๆ จำนวน ๑๖ คน สมาชิกประเภทที่ ๓ (มาตรา ๕ (๓)) โดยสมาชิกประเภทที่ ๑ และ ๒ คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช สัตว์ ประมงอย่างน้อยด้านละ ๑ คน จำนวน ๗ คน

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ รัฐบาลให้ความสำคัญกับชุมชนในการนำความรู้และทรัพยากรในพื้นที่ มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ เพื่อเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจฐานรากให้สามารถสร้างรายได้กระจายรายได้สู่ชุมชน สนับสนุนสินค้าชุมชนและยกระดับวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาช่องทางการตลาดเชื่อมโยงกับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และสร้างพลังสังคมพลัง ชุมชน รวมทั้งสร้างการเรียนรู้ฝึกอาชีพกลุ่มอิสระในการร่วมขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบาย ดำเนินการ ดังนี้ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน ด้วย การสร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ สนับสนุนความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนผ่าน เทคโนโลยี สร้างโอกาสและส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ที่ทันสมัยและบริการทางการเงินของวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการลงทุนในชุมชนเพื่อสร้าง งานในชุมชน และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของ วิสาหกิจชุมชน สร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน ด้วยการสร้างผู้นำชุมชน ยกย่องคุณภาพตลาดชุมชน สถาบันการเงินของชุมชน สวัสดิการชุมชน สาธารณสุขชุมชน ป่าชุมชน ไม่มีค่า ท่องเที่ยวชุมชน และส่งเสริมการขายตลาดออกสู่ต่างประเทศ แก้ไข ปัญหาที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน สร้างชุมชนที่น่าอยู่ สร้างพลังในชุมชน และสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง และ ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานราก สภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นองค์กรที่ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร จึงเห็นความจำเป็นในการส่งเสริมให้ สภาเกษตรกรจังหวัดต่างๆ จัดให้มีเวทีสำหรับเกษตรกรฐานราก ที่ช่วยกันคิด วิเคราะห์ ค้นหาทางออกวางแผนพัฒนา แก้ปัญหาความเดือดร้อน ละความต้องการประการต่าง ๆ ของตนเอง

สภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นองค์กรตัวแทนจากภาคเกษตรทำหน้าที่สะท้อนปัญหาด้านการเกษตรจากเกษตรกรรวมถึงการเป็นตัวแทนเพื่อเสนอนโยบายและข้อเสนอแนะต่างๆ ให้ภาครัฐได้รับทราบโดยตรงเสนอหลักประกันในการคุ้มครองรักษาผลประโยชน์เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดสนับสนุนการรวมตัวกันอย่างเป็นเอกภาพขององค์กรเกษตรกร ก่อให้เกิดความเข้มแข็งจากการรวมตัวกันเป็นเครือข่าย ที่สำคัญคือเกษตรกรสามารถจัดทำแผนแม่บทเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อให้การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับภาคเกษตร สามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรได้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เปิดโอกาสให้เกษตรกรทั่วประเทศมี

ส่วนร่วมกิจกรรมพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับภาคเกษตรผ่านสภาเกษตรจังหวัดจนถึงสภาเกษตรกรแห่งชาติ

พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งคือ “เพื่อสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้รัฐรักษาเสถียรภาพด้านราคาและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่องให้เป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง” ที่ผ่านมาในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ สภาเกษตรกรแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่จากล่างสู่ระดับบน มีการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตั้งแต่ในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นลำดับจนเป็นแผนพัฒนาเกษตรกรรมในระดับประเทศ ในการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมดังกล่าว ครั้งนั้นมุ่งเน้นให้ความสำคัญพื้นที่ในระดับหมู่บ้าน ตำบลอย่างมาก เพราะถือเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาและความต้องการในการพัฒนาทุกเรื่องทุกสาขาทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ข้อมูลปัญหาความต้องการต่างๆ ที่ได้จากพื้นที่เหล่านั้นถือเป็นข้อมูลจริงที่เกิดจากปัญหา ความเดือดร้อนของเกษตรกรโดยตรง ในเรื่องที่มีความเร่งด่วนสภาเกษตรกรแห่งชาติได้ให้ความสำคัญเร่งนำเสนอรัฐบาลในลักษณะข้อเสนอเชิงนโยบาย และพบว่าเมื่อเวลาผ่านไปปัญหาต่างๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ สภาเกษตรกรแห่งชาติจึงได้หยิบยกเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลขึ้นมาดำเนินการอีกครั้ง โดยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนชุมชนระดับตำบลร่วมมือกันแก้ปัญหาด้วยตนเอง ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมในการพัฒนาแก้ไขปัญหาาร่วมกันในรูปแบบของการจัดการตนเองพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถจัดทำแผนพัฒนาร่วมกัน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางการเกษตร และสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางการเกษตร การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐ และภาคเอกชน โดยมุ่งเน้นดำเนินการใน ๕ เรื่องหลักให้บังเกิดผลแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ปัญหาหนี้สิน ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาราคาสินค้าเกษตร เรื่องสวัสดิการเกษตรกร สิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม พื้นที่ดำเนินการอำเภอละ ๑ ตำบล และหลังจากที่สภาเกษตรกรได้ดำเนินการเรื่องนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็ได้มีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๖ เรื่อง ได้แก่ การลดต้นทุน และการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้าเกษตร การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรอินทรีย์ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และธนาคารสินค้าเกษตร ซึ่งได้มุ่งเน้นพื้นที่ดำเนินการในระดับตำบลเช่นเดียวกับโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ และสภาเกษตรกรจังหวัดกำลังดำเนินการอยู่

อย่างไรก็ตามสภาเกษตรกรแห่งชาติเห็นว่าการจะแก้ปัญหาการเกษตรของประเทศได้นั้นต้องมีการดำเนินการในลักษณะของการรวมกลุ่ม และส่งเสริมพัฒนากลุ่มให้มีความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ โดยเริ่มจากกลุ่มขนาดเล็กระดับหมู่บ้าน ตำบล ส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเบื้องต้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในลักษณะของเกษตรอุตสาหกรรม หรือ SME เกษตร ซึ่งการที่จะพัฒนาสู่ความเข้มแข็งในระดับนั้นได้

จำเป็นต้องสนับสนุนให้กลุ่มหรือชุมชนแผนปฏิบัติงาน มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการวางแผน มีการสร้างผู้นำ สร้างคนในชุมชนหรือกลุ่มองค์กร ให้มีความรู้ความเข้าใจมีความสามารถจัดทำแผนงาน กำหนดวิธีการ เป้าหมายการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อจะเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญให้กับเศรษฐกิจฐานรากระดับตำบลอย่างยั่งยืน ซึ่งจะสอดคล้องและเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จึงได้ควรวมโรงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลกับโรงการสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรเข้าไว้ด้วยกัน เป็นกิจกรรมภายใต้ “โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้มีแผนการพัฒนาการเกษตรในระดับตำบล โดยผ่านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย
๒. เพื่อเป็นการบูรณาการเชื่อมโยงแผนพัฒนาเกษตรกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น
๓. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่
๔. เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณ และติดตามผลการดำเนินงาน

กรอบและแนวทางในการจัดทำแผน

สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ประสานงาน แนะนำ ช่วยเหลือเกษตรกรในตำบลจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และต้องมีสาระสำคัญเพื่อการแก้ปัญหาอย่างน้อย ๕ เรื่อง ดังต่อไปนี้

๑. ระดมความคิดเห็น ปัญหาและกำหนดแนวทางการส่งเสริม และการแก้ไขปัญหาที่ดิน โดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของเกษตรกร
๒. การส่งเสริม การพัฒนา และแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม
๓. การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และกำหนดสวัสดิการให้เกษตรกร
๔. พัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด สนับสนุนการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายรายอาชีพ รายสินค้า เพื่อการลดรายจ่าย และสร้างมูลค่าเพิ่ม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๕. การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร และการเข้าถึงแหล่งทุน

กรอบการดำเนินงาน

ในการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล ต้องให้ความสำคัญกับประเด็นของกรอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของภาคเกษตรอย่างยิ่ง เพื่อให้การวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนา ครอบคลุมองค์ประกอบของภาคการเกษตรไทยอย่างสมบูรณ์ ซึ่งในพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวดที่ ๕ มาตรา ๔๑ - ๕๓ ได้กำหนดให้สภาเกษตรกรแห่งชาตินั้นได้กำหนดไว้ ว่าต้องจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนแม่บทระดับจังหวัด และต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) การพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริม และการสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) การส่งเสริม การพัฒนา การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาที่ดินและที่ดินโดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง

- (๓) การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมโดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด
- (๔) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม
- (๕) การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร
- (๖) การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และพัฒนา เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม
- (๗) การเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงแหล่งทุน และการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร
- (๘) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบการเกษตร
- (๙) การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูปการตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและภาคเอกชน
- (๑๐) การสนับสนุน ส่งเสริมการให้การศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี ด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร
- (๑๑) การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวกับการเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจรและลดการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

วิธีและขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ได้กำหนดกระบวนการในระดับตำบลไว้ตามขั้นตอนการบูรณาการแผนพัฒนาเกษตรกรรมชุมชนเพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค โดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนที่ร่วมกันกำหนดกรอบแนวทางการเพื่อพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจชุมชนสู่การจัดการตนเองด้านการเกษตร การเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาเกษตรกรรมที่เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ มีการเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล แม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนแม่บทฯ ต่างๆ ในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด นำไปสู่การบูรณาการการพัฒนาภาคการเกษตรตรงเป้าหมายและมีการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- (๑) การคัดเลือกและจำแนกตำบลเป้าหมาย
- (๒) การตั้งคณะกรรมการจัดทำแผน พัฒนาเกษตรกรรมโดยชุมชนระดับตำบล
- (๓) การจัดทำแผนโดยชุมชน
 - (๓.๑) การสำรวจข้อมูลโดยชุมชน
 - (๓.๒) การตรวจทานข้อมูล
 - (๓.๓) การบันทึกข้อมูลสู่ระบบฐานข้อมูลเกษตรกรรมโดยชุมชน
 - (๓.๔) การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อค้นหาโจทย์ปัญหาของชุมชน
- (๔) การจัดเวทีทบทวน สร้างการตื่นรู้ปัญหาเกษตรกร
- (๕) การส่งต่อการจัดทำแผนเกษตรกรรมระดับตำบลสู่แนวทางปฏิบัติ
- (๖) นำเสนอในรูปแบบนิทรรศการ หรือนำเสนอผ่านสื่อ เพื่อประชาสัมพันธ์
- (๗) การตรวจสอบ ติดตาม และรายงาน

๑.๒ การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

แนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๗๒ รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำและพลังงาน ดังต่อไปนี้

(๑) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๒) จัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับและบังคับการให้เป็นไปตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมตลอดทั้งพัฒนาเมืองให้มีความเจริญโดยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

(๓) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๔) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น

(๕) ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า รวมทั้งพัฒนาและสนับสนุนให้มีการผลิตและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน

มาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด

การปฏิรูปประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๕๗ การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) ประชาชนชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ

(๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ

(๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๒๕๘ ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ดังต่อไปนี้

ฉ. ด้านเศรษฐกิจ

(๑) ขจัดอุปสรรคและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจต่างๆ อย่างยั่งยืนโดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี

(๒) สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

(๓) ปรับปรุงระบบภาษีอากรให้มีความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มพูนรายได้ของรัฐด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับปรุงระบบการจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล

(๔) สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมสหกรณ์และผู้ประกอบการแต่ละขนาดให้มีความสามารถในการแข่งขันอย่างเหมาะสม และส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจเพื่อสังคมและวิสาหกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสร้างกลไกเพิ่มโอกาสในการทำงานและการประกอบอาชีพของประชาชน

ช. ด้านอื่น ๆ

(๑) ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืนโดยคำนึงถึงความต้องการใช้น้ำในทุกมิติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศประกอบกัน

(๒) จัดให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการตรวจสอบกรรมสิทธิ์และการถือครองที่ดินทั่วประเทศเพื่อแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินอย่างเป็นระบบ

(๓) จัดให้มีระบบจัดการและกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่นๆ ได้

(๔) ปรับระบบหลักประกันสุขภาพให้ประชาชนได้รับสิทธิและประโยชน์จากการบริหารจัดการ และการเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพและสะดวกทัดเทียมกัน

(๕) ให้มีระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

การพัฒนาประเทศตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ ได้แก่ เศรษฐกิจไทยมีขนาดใหญ่ขึ้น มีฐานการผลิตและบริการที่มีความเข้มแข็งและโดดเด่นในหลายสาขา และความร่วมมือกับมิตรประเทศทั้งในรูปทวิภาคีและพหุภาคี รวมถึงความร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคและอาเซียนมีความเข้มข้นและชัดเจนขึ้น ขยายโอกาสด้านการค้าและการลงทุนของไทยเพิ่มขึ้น ในขณะที่โครงสร้างพื้นฐานมีการพัฒนาครอบคลุมมากขึ้น และการบริการทางสังคมทุกด้านที่มีความครอบคลุมทั่วถึง ทำให้รายได้ประชาชนสูงขึ้นปัญหาความยากจนลดลง และคุณภาพชีวิตประชาชนดีขึ้น

หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจาก ๒ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙-๑๑ และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม สำหรับการกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ยึดวิสัยทัศน์ของกรอบ ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในขณะที่การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในด้านต่างๆ ของแผนพัฒนาฯ ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี ๒๕๗๔ ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาเป็น กรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน ๕ ปี โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่องค์การระหว่างประเทศกำหนดขึ้น อาทิ การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development goals : SDGs) ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เป็นต้น ส่วนแนวทางการ พัฒนา ได้บูรณาการนโยบายหรือประเด็นพัฒนาที่สำคัญของประเด็นการปฏิรูปประเทศ ๓๗ วาระ และ ไทยแลนด์ ๔.๐ การจัดทำแผน ขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผล เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้ง จากภาครัฐ เอกชน ประชาชน และภาคการศึกษาในทุกพื้นที่ของประเทศ เป็นกลไกประชารัฐที่รวมพลัง ให้ สามารถกำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา รวมทั้งแผนงาน โครงการสำคัญที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับภูมิสังคมและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปี

ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ประเทศไทยแม้ว่า ได้ดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี มีการขยายการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นระบบ โครงข่ายมากขึ้น และมีการเพิ่มการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา แต่อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย

ยังปรับตัวช้าเมื่อเทียบกับหลายประเทศ เนื่องจากคุณภาพคนต่ำ การลงทุนในการวิจัยและพัฒนายังมีน้อย คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ดี และปัญหาการบริหารจัดการภาครัฐและกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยและ ๓ ขาดประสิทธิผลในการบังคับใช้ เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจโลกและภัยพิบัติธรรมชาติ ทำให้ เศรษฐกิจไทยผันผวนได้ง่าย และเศรษฐกิจโดยรวมขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าศักยภาพมาต่อเนื่องหลายปี นอกจากนี้ประเทศไทยต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์ เข้มข้นมากขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดน โดยมีการเคลื่อนย้ายคน เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ข่าวสาร สินค้าและบริการอย่างเสรี ทำให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้น ส่งผลให้มีการรวมตัวด้านเศรษฐกิจ ของกลุ่มต่างๆ ในโลกมีความเข้มข้นขึ้น ประเทศเศรษฐกิจใหม่มีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น เช่น จีน อินเดีย ละติน อเมริกา และเวียดนาม ซึ่งมีแรงงานราคาถูกและมีมาตรการอื่น ๆ ประกอบในการดึงดูดการลงทุน จากต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้การพัฒนาการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้สังคมโลกมีความ เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยง อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาแรงงานต่างด้าว ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัยมากขึ้น จำนวนประชากรวัยแรงงานลดลง ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพและ มีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้น ปัญหาความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ ภาคเหนือ รวมทั้งความแตกต่างของรายได้ ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดและกลุ่มคนจนที่สุดสูงถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ เนื่องจากการกระจายโอกาสการ พัฒนาไม่ทั่วถึง ยิ่งไปกว่านั้นทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม มีปัญหา ความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างประชาชนใน กลุ่มต่างๆ เนื่องจากการจัดการทรัพยากรธรรมชาติมีลักษณะรวมศูนย์ขาดการเชื่อมโยงกับพื้นที่ ในขณะที่ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตาม การขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง ประกอบกับสภาพภูมิอากาศมี การเปลี่ยนแปลงผันผวนมากขึ้น ประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยพิบัติทางธรรมชาติรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อ เศรษฐกิจและสังคมไทยมากกว่าในอดีต ภายใต้เงื่อนไขและสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว จะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทย ต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น ต่อจากนี้ไป ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนครั้ง ใหญ่ เพื่อแก้ไขปัญหารากฐานสำคัญที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่สั่งสมมานาน ในขณะเดียวกัน ดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้อง ให้ความสำคัญกับประเด็นที่มีลักษณะการบูรณาการ และใช้ประกอบการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแท้จริง ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. การพัฒนานวัตกรรมและการนำมาใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติเพื่อยกระดับศักยภาพของ ประเทศ โดยจะมุ่งเน้นการน าความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรม ทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มทาง เศรษฐกิจทั้งในเรื่องกระบวนการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ โดยการ กำหนดวาระการวิจัย แห่งชาติ (National Research Agenda) ให้มีจุดเน้นที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง และ สอดคล้องกับสาขา เป้าหมายการพัฒนาประเทศ และใช้กลยุทธ์ด้านนวัตกรรมบูรณาการวิจัยและพัฒนากับการ นำไปใช้ประโยชน์ ในเชิงพาณิชย์และการพัฒนานวัตกรรม

๒. การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนา การดัดแปลงและต่อยอดการพัฒนาเทคโนโลยีไปสู่ความเป็นอัจฉริยะโดย ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการผสมผสานเทคโนโลยีการพัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี (Technopreneur) รวมทั้งการเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิตที่เป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศ ได้แก่ เกษตรกรราย ย่อย วิชากิจชุมชน และวิชากิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับสถาบันวิจัย และ สถาบันการศึกษา รวมทั้ง พัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี แบบก้าวกระโดด

โดยเฉพาะเร่งสร้างและพัฒนาบุคลากรวิจัยในสาขา STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นเครือข่ายระหว่างสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน/ ชุมชน รวมทั้งการปรับกลไกระบบวิจัยและพัฒนา ของประเทศทั้งระบบ

๓. การเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดีที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

๔. การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ให้ความสำคัญกับการจัดบริการของรัฐที่มีคุณภาพทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข ให้กับผู้ที่ด้อยโอกาสและผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกล การจัดสรรที่ดินทำกิน สนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และสนับสนุนการเพิ่มผลผลิต ผู้ด้อยโอกาส สตรี และผู้สูงอายุ รวมทั้งกระจายการจัดบริการภาครัฐให้มีความครอบคลุมและทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและ คุณภาพ ตลอดจนสร้างชุมชนเข้มแข็งให้เป็นพลังร่วมทางสังคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและพร้อมรับ ผลประโยชน์จากการพัฒนา โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน การสนับสนุน ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนจัดสวัสดิการและบริการในชุมชน และผลักดันกลไกการกระจายที่ดินทำกินและการบริหารจัดการที่ดินของชุมชน โดยมุ่งบรรลุเป้าหมายสำคัญในการยกระดับรายได้ประชากรกลุ่ม ร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุด

๕. การปรับโครงสร้างการผลิตและการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในแต่ละ ช่วงของห่วงโซ่มูลค่า เน้นสร้างความเข้มแข็งให้กับปัจจัยพื้นฐาน ทุนทางเศรษฐกิจให้สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของฐานการผลิตและฐานรายได้เดิม และยกระดับห่วงโซ่มูลค่าด้วยการใช้เทคโนโลยีวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างสังคมผู้ประกอบการให้มีทักษะการทำธุรกิจที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนาพื้นที่ชายแดนที่มีศักยภาพและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและขับเคลื่อนเศรษฐกิจเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในอนาคต

๖. การปรับระบบการผลิตการเกษตรให้สอดคล้องกับพันธกรณีในด้าน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและศักยภาพของพื้นที่ เน้นการสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรชีวภาพ (Bio Based) ในการ สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรมีความปลอดภัย ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อม ของประเทศ การพัฒนาระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืนและการขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียว เป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัท เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด

๗. การเพิ่มศักยภาพฐานการผลิตและบริการเดิมและการต่อยอดไปสู่ฐานการผลิตและบริการใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีที่เข้มข้นและนวัตกรรม เน้นการวางรากฐานเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมสำหรับอนาคต ทั้งในด้าน การเตรียมคนและโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนสร้างกลไกและเครือข่ายในลักษณะคลัสเตอร์ (Cluster)

๘. การส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจกระแสใหม่ อาทิ เศรษฐกิจ ดิจิทัล เศรษฐกิจฐานชีวภาพ เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และการพัฒนาวิสาหกิจตั้งใหม่ (Start Up) และวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมถึงการสร้างสังคมผู้ประกอบการเพื่อต่อยอดฐานการผลิตและบริการ

๙. การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ให้เติบโตและสนับสนุนภาคการผลิต เน้นการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติและครบวงจร ทั้งการผลิตและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

๑๐. การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ขยายฐานเศรษฐกิจให้กว้างขึ้น และต่อยอดห่วงโซ่การผลิตให้เข้มแข็งขึ้น โดยการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต และนำผลการวิจัยและการพัฒนาที่เกี่ยวข้องมาใช้ประโยชน์ในการสร้างผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ที่หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคม ในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงานของกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำอิรวดี เจ้าพระยา แม่โขง กรอบความร่วมมือ เขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย กรอบความร่วมมือความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ กรอบความร่วมมือเพื่อพัฒนา ชายแดนไทย-มาเลเซีย และภูมิภาคอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์

๑๑. การพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อย ขนาดเล็กและขนาดกลาง วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อขยายฐานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มต่างๆ ในสังคม โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาและส่งเสริมสังคมผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการที่ผลิตได้และขายเป็น

๑๒. การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพ สิ่งแวดล้อม เน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน เร่งแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมเพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการผลิตและการบริโภค พัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสเป็นธรรม ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เร่งเตรียมความพร้อมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี กับแผนพัฒนา ฉบับที่ 12

กรม. มีมติเมื่อวันที่ 22 ธ.ค. 2558 เห็นชอบทิศทางและกรอบยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ตามที่สำนักงาน เสนอ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และมีการแปลงยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นแผนงาน/โครงการในช่วง 5 ปี โดยระบุแผนปฏิบัติการ และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งให้มีการประเมินผลของการดำเนินงานในรอบ 1 ปี และ 5 ปี

นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศและความสงบสุขของประเทศ
๓. การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
๔. การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
๖. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
๗. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
๘. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
๙. การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
๑๐. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
๑๑. การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
๑๒. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง ประกอบด้วย

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย จัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในเขต กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน แต่เป็นระเบียบ เรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบการฉ้อโกงหลอกลวงประชาชน ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกร สามารถเข้าถึงได้ โดยจัดการสิทธิในที่ดินให้เหมาะสมลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือประมงพื้นบ้านโดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยปรับปรุงระบบ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐและเบี้ยยังชีพของประชาชน อาทิ ผู้สูงอายุและคนพิการที่มีรายได้น้อย ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และพิจารณาขยายความครอบคลุมไปยังกลุ่มมารดาตั้งครรภ์ เด็กแรกเกิด และเด็กวัยเรียน ที่ครอบครัวมีปัญหาทางเศรษฐกิจ และเร่งรัดการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการ ในแต่ละระบบ ลดความแออัดในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ พัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ระบบการแพทย์ทางไกลและภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย เพื่อให้ประชาชน เข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และได้รับบริการอย่างมีคุณภาพ

๓. มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก โดยเร่งกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโดยเร็วจัดเตรียมมาตรการรองรับการกีดกันทางการค้าและมาตรการสนับสนุนเพื่อเพิ่มช่องทางการส่งออก ขยายความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจกับประเทศที่มีศักยภาพ และส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ทั้งในส่วนในเมืองหลักเมืองรอง และการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อกระจายรายได้ในรูปแบบเศรษฐกิจแบ่งปัน เพื่อสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศในช่วงที่มีข้อจำกัดด้านการส่งออก และส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้อง กับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชยการประกันรายได้ ส่งเสริม

ระบบประกันภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตร ที่เป็นธรรม ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การตลาด เลิกการใช้ สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป เร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้อัญญา กัญชง และพืชสมุนไพร ในทางการแพทย์ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนด กลไกที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๕. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน โดยยกระดับรายได้ค่าแรงแรกเข้าและกลไกการปรับอัตราค่าจ้าง ที่สอดคล้องกับสมรรถนะแรงงานควบคู่กับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานผ่านกลไกคณะกรรมการไตรภาคี เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลราคาสินค้าไม่ให้กระทบกับค่าครองชีพของประชาชน และสามารถจูงใจให้แรงงานพัฒนาตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนทักษะ และเปลี่ยนสายอาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

๖. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนา ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ ๕G ควบคู่ไปกับ การพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลก ผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๗. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ โดยสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ใหม่ในระบบดิจิทัล ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ มุ่งสู่ระบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีด้านวิศวกรรม คณิตศาสตร์ โปรแกรมเมอร์ และภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมการเรียนภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในทุกตำบล ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ของสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อแบ่งปันองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษาสู่สาธารณะ เชื่อมโยงระบบการศึกษากับภาคปฏิบัติจริงในภาคธุรกิจ สร้างนักวิจัยใหม่และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศ สร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ และโครงข่ายสังคมออนไลน์ ของคนไทย เพื่อป้องกันและลดผลกระทบในเชิงสังคม ความปลอดภัย อาชญากรรมทางไซเบอร์

๘. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ โดยเร่งรัดการดำเนิน มาตรการทางการเมืองควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมายเมื่อพบผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ในการเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและเข้มงวด เร่งรัดดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเมื่อพบ ผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ภาครัฐปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยเร็วที่สุดพร้อมทั้งให้ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบ

๙. การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ โดยเร่งรัดการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดโดยให้ ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมถึงการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศทุกภูมิภาค ปราบปรามแหล่งผลิตและเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด และเร่งสร้างความสงบสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำ ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักในการดำเนินการ ยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ ของประชาชน เร่งรัดการให้ความช่วยเหลือเยียวยา

ผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ รวมทั้งจัดสวัสดิการที่เหมาะสม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ โดยให้การแก้ไขปัญหภายในของประเทศด้วยกฎหมายไทยและหลักการสากล

๑๐. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน โดยมุ่งสู่ความเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่โปร่งใสตรวจสอบได้ พัฒนาระบบจัดเก็บ และเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ ปรับปรุงระบบการอนุมัติและอนุญาตของทางราชการ ที่สำคัญให้เป็นระบบดิจิทัลทั้งบุคคล และนิติบุคคล เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน ลดขั้นตอนที่ยุ่งยากเกินความ จำเป็น ลดข้อจำกัดด้านกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการทำ ธุรกิจและการดำรงชีวิตของประชาชน แก้ไขกฎหมาย ที่ไม่เป็นธรรม ล้าสมัย และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ประเทศ

๑๑. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่าง เกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและ กำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันช่วงที่ รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๒. การสนับสนุนให้มีการศึกษาการรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
๓. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างมั่นคงและยั่งยืน
๕. การพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๒ (ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท และอ่างทอง)

๑. พัฒนาการตลาด ระบบ Logistics และการผลิตอาหารปลอดภัย
๒. สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวจากฐานความรู้ ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์จังหวัดสิงห์บุรี

๑. พัฒนาเกษตรมาตรฐานและอาหารปลอดภัยแบบครบวงจร
กลยุทธ์
 - ๑.๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๑.๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคเกษตรและบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
 - ๑.๓) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
 - ๑.๔) พัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายและการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย
 - ๑.๕) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐาน
๒. พัฒนาศักยภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว
กลยุทธ์
 - ๒.๑) พัฒนาระบบบริหารจัดการและบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

- ๒.๒) พัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มจากแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว
- ๒.๓) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และการตลาดเชิงรุก สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ
๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
- กลยุทธ์
- ๓.๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความมั่นคงของประชาชน
- ๓.๒) พัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ๓.๓) สนับสนุนการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พลังงานทดแทน/พลังงานทางเลือก
- ๓.๔) พัฒนาปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะให้เชื่อมโยงทั้งระบบ
- ๓.๕) ยกกระดับการศึกษาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

ยุทธศาสตร์สภาเกษตรแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร

- กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและยูวเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- กลยุทธ์ที่ ๒ การสนับสนุนส่งเสริมการให้การศึกษา อบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกรและยูวเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและคุ้มครองทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร

- กลยุทธ์ที่ ๑ การส่งเสริม การพัฒนา การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาดินและที่ดิน โดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง
- กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม
- กลยุทธ์ที่ ๓ การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติ
- กลยุทธ์ที่ ๔ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรและการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบการเกษตรสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการรักษาเสถียรภาพด้านราคาสินค้าเกษตร

- กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด
- กลยุทธ์ที่ ๒ การค้นคว้าวิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยและพัฒนา เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
- กลยุทธ์ที่ ๓ การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและเอกชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคการเกษตรและการสร้างความเข้มแข็ง การบริหาร จัด การดานกองทุนการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ การเสนอแนะแนวทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวกับการเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจรและลดการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ยุทธศาสตร์สภาเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การพัฒนา ส่งเสริม เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๑ การส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างองค์ความรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรแกนนำและผู้นำกลุ่มเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๔ ผลักดันให้มีการพัฒนาระบบสวัสดิการให้ครอบคลุมแรงงานด้านการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาด้านการผลิตพืชผักปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ ๑ สนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายผู้ผลิตข้าวปลอดภัย มีการฝึกอบรม และศึกษาดูงาน

กลยุทธ์ที่ ๒ สนับสนุนการจัดซื้อผลผลิตที่มีคุณภาพและส่งจำหน่ายในนามของชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตและส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ / ปุ๋ยอินทรีย์

กลยุทธ์ที่ ๔ สนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลาง แหล่งแลกเปลี่ยนผลผลิตทางการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาด้านการตลาด การแปรรูปและจำหน่ายผลผลิต (บรรจุภัณฑ์)

กลยุทธ์ที่ ๑ สนับสนุนการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต แปรรูป และจำหน่ายผลผลิต

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป

กลยุทธ์ที่ ๓ สนับสนุนการจัดระบบข้าวปลอดภัยให้มีคุณภาพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค

กลยุทธ์ที่ ๔ สนับสนุนการจัดหาที่ดินเพื่อจัดตั้งตลาดกลางของชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๖ ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปลอดภัยสู่เกษตรอุตสาหกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรการเกษตรและโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพในการส่งน้ำเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาแหล่งน้ำใต้ดิน (ธนาคารน้ำ)

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินและฟื้นฟูคุณภาพดินที่เสื่อมโทรม

กลยุทธ์ที่ ๔ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์ด้านการเกษตรของประเทศไทย

ในช่วงปีที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับความท้าทายจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในระดับโลกและในระดับประเทศ ทั้งความผันผวนของเศรษฐกิจโลกความขัดแย้งทางการค้าระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สถานการณ์ภัยแล้ง ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และยังต้องปรับตัวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม การก้าวสู่สังคมดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด รวมถึงสถานการณ์การระบาดของโรคทั้งในคน พืช และสัตว์ โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ทำให้งิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งการผลิตและการค้าต้องชะงักงันหรือหยุดชะงักลง ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรซึ่งเป็นรากฐานหลักของประเทศไทยด้วยเช่นกัน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจในการวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ได้ทำการวิเคราะห์และรายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในภาพรวมและรายสาขาการผลิตที่สำคัญ ทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างการผลิตของภาคเกษตร ความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร ทิศทางการเติบโตและแนวโน้มของภาคเกษตรในแต่ละปี ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และการตัดสินใจเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชนทั่วไป โดยผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๓ และแนวโน้มปี ๒๕๖๔ มีรายละเอียดดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๔

๑. เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

๑.๑ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรและดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๑๓๒.๖ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๒๙.๑ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๘ ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๑๕๐.๔ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ซึ่งเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๑๓๗.๑ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๗

๑.๒ ดัชนีผลผลิตหมวดพืชผลและดัชนีราคาหมวดพืชผลที่เกษตรกรขายได้ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ดัชนีผลผลิตหมวดพืชผลเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๑๒๗.๔ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๒๒.๓ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๒ ขณะที่ดัชนีราคาหมวดพืชผลที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๑๕๘.๙ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๔๑.๐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๗

๑.๓ ดัชนีผลผลิตหมวดปศุสัตว์และดัชนีราคาหมวดปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ดัชนีผลผลิตหมวดปศุสัตว์เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๑๘๐.๗ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๗๙.๕ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๖ ขณะที่ดัชนีราคาหมวดปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๑๓๒.๔ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๓๐.๔ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๖

๑.๔ ดัชนีผลผลิตหมวดประมงและดัชนีราคาหมวดประมงที่เกษตรกรขายได้ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ ดัชนีผลผลิตหมวดประมงเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๔๗.๒ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๕๓.๕ หรือลดลงร้อยละ ๑๑.๖ ขณะที่ดัชนีราคาหมวดประมงที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ ๑๑๗.๔ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ที่ระดับ ๑๑๕.๙ หรือลดลงร้อยละ ๑.๓

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๔ (เดือนมกราคม-มีนาคม)

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๔ ขยายตัวร้อยละ ๑.๔ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากฝนที่ตกสะสมเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๓ ทำให้ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำและในแหล่งน้ำธรรมชาติมีมากขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรสามารถทำการเพาะปลูกได้มากขึ้น ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น จูงใจให้เกษตรกรขยายการผลิต นอกจากนี้ การดำเนินนโยบายของภาครัฐ อาทิ การขยายช่องทางการตลาดทั้งตลาดออนไลน์และออฟไลน์การประกันรายได้ รวมถึงมาตรการเยียวยาและฟื้นฟูเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ เช่น การส่งเสริมอาชีพเกษตรกร และการพักชำระหนี้ ทำให้เกษตรกรสามารถทำการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง

สำหรับภาวะเศรษฐกิจการเกษตรที่ขยายตัวได้ในไตรมาสนี้เป็นผลจากสาขาพืชซึ่งเป็นสาขาการผลิตหลักขยายตัวเพิ่มขึ้นเนื่องจากปริมาณฝนที่เพิ่มขึ้นทำให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของพืช รวมถึงสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ส่งผลให้พืชสำคัญทั้งข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ยางพารา ลำไย และทุเรียนมีผลผลิตเพิ่มขึ้นด้านสาขาปศุสัตว์และสาขาป่าไม้ยังขยายตัวได้จากการขยายการผลิตตามความต้องการของตลาดที่มีอย่างต่อเนื่อง และสาขาบริการทางการเกษตรเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมการจ้างเตรียมดินและเก็บเกี่ยวผลผลิตในพื้นที่เพาะปลูกพืชสำคัญเพิ่มขึ้น อาทิ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง ในขณะที่สาขาประมงหดตัวลงจากสภาพอากาศที่แปรปรวน และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่ส่งผลให้เกษตรกรชะลอการเพาะเลี้ยงกุ้ง สำหรับรายละเอียดในแต่ละสาขา มีดังนี้

๑) สาขาพืชในไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๔ ขยายตัวร้อยละ ๓.๖ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ โดยพืชสำคัญที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ยางพารา ลำไย และทุเรียน

สำหรับพืชที่มีผลผลิตลดลง ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน เนื่องจากสถานการณ์ภัยแล้งและภาวะฝนทิ้งช่วงในปี ๒๕๖๒ ส่งผลต่อความสมบูรณ์ของต้น ทำให้มีการติดผลปาล์มน้อย และทะเลสาบปาล์มมีน้ำหนักร่น ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่จึงลดลง

๒) สาขาปศุสัตว์ในไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๔ ขยายตัวร้อยละ ๐.๕ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ เป็นผลจากการเพิ่มปริมาณการผลิตตามความต้องการบริโภคของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ประกอบกับการเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาดอย่างเข้มงวดและการจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐานทำให้สินค้าปศุสัตว์หลัก ได้แก่ ไก่เนื้อ สุกร ไข่ไก่ และนํ้านมดิบมีผลผลิตเพิ่มขึ้น

๓) สาขาประมงในไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๔ หดตัวร้อยละ ๗.๓ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ เป็นผลมาจากผลผลิตประมงทะเลในส่วนของปริมาณสัตว์น้ำที่นำขึ้นท่าเทียบเรือในภาคใต้มีแนวโน้มลดลง จากสภาพอากาศที่แปรปรวนทำให้จำนวนวันที่ชาวประมงนำเรือออกไปจับสัตว์น้ำลดลง ส่วนปริมาณกุ้งทะเลเพาะเลี้ยงมีทิศทางลดลงเนื่องจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ส่งผลให้เกษตรกรปรับลดพื้นที่การเลี้ยง ปรับลดจำนวนลูกพันธุ์ และชะลอการลงลูกกุ้ง ประกอบกับบางพื้นที่มีการระบาดของ

โรคตัวแดงดวงขาว และปัญหาอาการช้ำขาวทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง สำหรับผลผลิตประมงน้ำจืด ได้แก่ ปลานิล และปลาดุกมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเลี้ยงจากปริมาณฝนที่ตกทั่วถึงทุกพื้นที่ในช่วงปลายปี ๒๕๖๓ ประกอบกับเกษตรกรมีการอนุบาลลูกปลาให้ได้ขนาดใหญ่ก่อนปล่อยลงบ่อเลี้ยงเพื่อเพิ่มอัตราการรอด รวมทั้งเพิ่มอัตราการปล่อยลูกพันธุ์ทำให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น

๔) สาขาบริการทางการเกษตร ในไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๔ ขยายตัวร้อยละ ๐.๗ เมื่อเทียบกับ ช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ โดยกิจกรรมการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยวผลผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกพืชสำคัญเพิ่มขึ้นได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง ในส่วนของการเก็บเกี่ยวอ้อยโรงงาน แม้ว่าพื้นที่ เก็บเกี่ยวอ้อยจะลดลงเนื่องจากเกษตรกรบางส่วนมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกอ้อยไปปลูกพืชอื่น แต่ผู้ประกอบการได้ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้เครื่องจักรกลในการตัดอ้อยมากขึ้นโดยการจัดหารถตัดอ้อยให้เกษตรกรรายย่อยคู่สัญญา

๕) สาขาป่าไม้ ในไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๔ ขยายตัวร้อยละ ๑.๒ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ เนื่องจากผลผลิตไม้ยูคาลิปตัสไม่ยางพาราและรังนกเพิ่มขึ้นโดยผลผลิตไม้ยูคาลิปตัสยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศได้แก่ จีน และญี่ปุ่น โดยเฉพาะใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตเยื่อกระดาษ กระดาษ และกระดาษแข็ง ขณะที่ผลผลิตไม้ยางพาราเพิ่มขึ้นตามพื้นที่การตัดโค่นสวนยางพาราเก่าเพื่อปลูกทดแทนด้วยยางพาราพันธุ์ดี และพืชชนิดอื่น และรังนก ยังมีความต้องการจากประเทศจีนและกัมพูชาอย่างต่อเนื่อง สำหรับผลผลิตถ่านไม้ลดลงเนื่องจากความต้องการที่ชะลอตัวลงจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกใหม่และการส่งออกไปยังต่างประเทศที่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓

แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๖๔

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรในปี ๒๕๖๔ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๗-๒.๗ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ โดยทุกสาขาการผลิต ได้แก่ สาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตรและสาขาป่าไม้ มีแนวโน้มขยายตัวทั้งนี้ คาดว่าปริมาณน้ำฝนในปีนี้มีมากกว่าปีที่ผ่านมาเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากปรากฏการณ์ลานินญา ซึ่งจะทำให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติมีมากขึ้น ประกอบกับการบริหารจัดการทั้งในด้านการผลิตและการตลาดที่ดีมีการใช้เทคโนโลยีในการผลิตและยกระดับคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่คลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้นทำให้ภาวะเศรษฐกิจมีการฟื้นตัว ผู้ประกอบการภาคธุรกิจ การท่องเที่ยวและการขนส่งสามารถกลับมาดำเนินการได้มากขึ้นส่งผลให้มีความต้องการสินค้าเกษตรทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยเสี่ยงจากภาวะฝนทิ้งช่วงและความแปรปรวนของสภาพอากาศในบางพื้นที่ รวมถึงราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นและค่าเงินบาทที่มีแนวโน้มแข็งค่า อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์

การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์

การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ ๒๐๒,๗๐๙.๗๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๘๑ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ ๑๙๗,๑๗๒.๘๕ ล้านบาท

- สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณและมูลค่าส่งออก**เพิ่มขึ้น** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ได้แก่ มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ น้ำมันปาล์ม สับปะรดและผลิตภัณฑ์ ลำไยและผลิตภัณฑ์ และทุเรียนและผลิตภัณฑ์

- สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณและมูลค่าส่งออก**ลดลง** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ น้ำตาลและผลิตภัณฑ์ยางพารา ปลาและผลิตภัณฑ์ ปลาหมึกและผลิตภัณฑ์ และกุ้งและผลิตภัณฑ์

- สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นแต่มูลค่าส่งออกลดลง เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๓ คือ เนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ และเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์

- สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณส่งออกลดลงแต่มูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นคือ นมและผลิตภัณฑ์ เนื่องจากผลิตภัณฑ์นมของไทยมีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้าสำคัญ อาทิ กัมพูชา สิงคโปร์ฮ่องกง และเมียนมาร์ ส่งผลให้มีความต้องการบริโภคผลิตภัณฑ์นมของไทยเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๑ อัตราการเติบโตของภาคเกษตร

หน่วย : ร้อยละ

สาขา	ไตรมาส ๑/๒๕๖๔ (เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔)
ภาคเกษตร	๑.๔
พืช	๓.๖
ปศุสัตว์	๐.๕
ประมง	-๗.๓
บริการทางการเกษตร	๐.๗
ป่าไม้	๑.๒

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ ๒ ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

หน่วย : ล้านตัน

สินค้า	ไตรมาส ๑ (เดือนมกราคม - มีนาคม)		การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	๒๕๖๓**	๒๕๖๔**	
ข้าวนาปี	๐.๘๔	๐.๙๗	๑๔.๕๖
ข้าวนาปรัง	๒.๓๔	๒.๓๖	๑.๐๑
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๐.๔๒	๐.๕๑	๒๑.๔๒
มันสำปะหลัง	๑๗.๘๘	๑๘.๔๑	๒.๙๔
อ้อยโรงงาน (รวมพันธุ์)	๕๒.๗๙	๕๗.๙๘	๙.๘๔
สับปะรดโรงงาน	๐.๔๒	๐.๔๔	๔.๖๔
ยางพารา	๑.๐๑	๑.๐๒	๐.๙๖
ปาล์มน้ำมัน	๓.๕๖	๓.๒๖	-๕.๗๘
ลำไย (พันธุ์)	๐.๓๗	๐.๔๔	๑๗.๓๘
ทุเรียน (พันธุ์)	๐.๐๖	๐.๐๘	๒๐.๑๗
ไก่เนื้อ (ล้านตัว)	๔๓๕.๖๐	๔๓๙.๒๕	๐.๘๔
สุกรมีชีวิต (ล้านตัว)	๕.๑๒	๕.๑๓	๐.๒๕
ไข่ไก่ (ล้านฟอง)	๓,๗๗๘.๒๕	๓,๘๑๔.๖๔	๐.๙๖
นํ้านมดิบ	๐.๓๒	๐.๓๓	๒.๑๔
กุ้งขาวแวนนาไม* (พันธุ์)	๓๑.๒๐	๒๗.๘๓	-๑๐.๘๑

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

* กรมประมง (ข้อมูลผลผลิตตามใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์น้ำ (Movement Document: MD)
เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

หมายเหตุ : **ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๔ (เบื้องต้น)

ตารางที่ ๓ ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

สินค้า	๒๕๖๓		๒๕๖๔	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	ทั้งปี	ม.ค.-มี.ค.	ม.ค.-มี.ค.	
ข้าวเปลือกเจ้า ความชื้น ๑๕% (บาท/ตัน)	๘,๖๐๐	๘,๑๕๒	๙,๑๔๐	๑๒.๑๑
ข้าวนาปีหอมมะลิ (บาท/ตัน)	๑๐,๙๑๖	๑๓,๗๗๙	๑๑,๘๑๙	-๑๔.๒๓
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ความชื้น ๑๔.๕%	๗.๖๕	๗.๖๗	๘.๑๒	๕.๙๑
หัวมันสำปะหลังสดคละ	๑.๘๙	๑.๙๒	๒.๐๗	๘.๑๘
อ้อยโรงงาน (บาท/ตัน)	๗๒๕	๖๙๑	๙๐๐	๓๐.๒๗
สับปะรดโรงงาน	๑๐.๖๘	๑๐.๖๖	๗.๑๖	-๓๒.๘๘
ยางแผ่นดิบชั้น ๓	๔๔.๘๕	๓๘.๑๒	๕๓.๔๘	๔๐.๒๘
ผลปาล์มน้ำมันทั้งทะลายมี น้ำหนัก>๑๕ กก.	๔.๒๗	๕.๑๔	๖.๑๖	๑๙.๗๘
ลำไยเกรด A	๒๒.๒๘	๒๒.๖๓	๒๗.๔๑	๒๑.๑๔
ทุเรียนหอมทองคละ	๑๐๒.๑๕	๑๓๔.๙๙	๑๖๓.๒๖	๒๐.๙๔
ไก่อุ่นพันธุ์เนื้อ	๓๕.๔๔	๓๙.๑๓	๓๔.๗๙	-๑๑.๑๐
สุกร น้ำหนัก๑๐๐ กก. ขึ้นไป	๗๑.๘๗	๖๙.๑๖	๗๕.๗๙	๙.๕๙
ไข่ไก่สดคละ(บาท/ร้อยฟอง)	๒๘๒	๒๗๗	๒๗๕	-๐.๗๑
น้ำมันดิบ	๑๘.๑๖	๑๘.๒๕	๑๘.๒๒	-๐.๑๕
กุ้งขาวแวนนาไมขนาด ๗๐ ตัว/กก.	๑๔๐	๑๔๑	๑๔๓	๑.๑๘

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนที่ ๒ บริบทพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสิงห์บุรี

ด้านกายภาพ

ขนาดที่ตั้ง

จังหวัดสิงห์บุรี ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๔๒ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๘๒๒.๔๗๘ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๑๔,๐๔๙ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท และอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์
- ทิศตะวันออก ติดอำเภอบ้านหมี่ และอำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
- ทิศใต้ ติดอำเภอไชโย อำเภอโพธิ์ทอง และอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
- ทิศตะวันตก ติดอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท และอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดสิงห์บุรีมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนตื้น ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเวลานาน มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน เหมาะแก่การทำกสิกรรม พื้นที่กว่าร้อยละ ๘๐ เป็นที่ราบเรียบกว้างขวาง มีความลาดเอียงของพื้นที่น้อยมาก จึงเกิดเป็นหนองบึงขนาดต่างๆ ทั่วไป พื้นที่มีระดับความสูงเฉลี่ยประมาณ ๑๗ เมตร จากระดับน้ำทะเล ดังนั้น ในฤดูน้ำ

หลากจึงมักมีน้ำท่วมขังเป็นเวลานานๆ พื้นที่ทางด้านทิศตะวันตก และด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้มีสภาพค่อนข้างราบ พื้นดินเป็นลูกคลื่นลอนลาด อันเกิดจากการกัดเซาะของน้ำบนผิวดินจนเกิดเป็นร่องกว้างทั่วไป

ลักษณะทางธรณี

สัณฐานของพื้นที่ แบ่งออกได้เป็น ๔ แบบ คือ

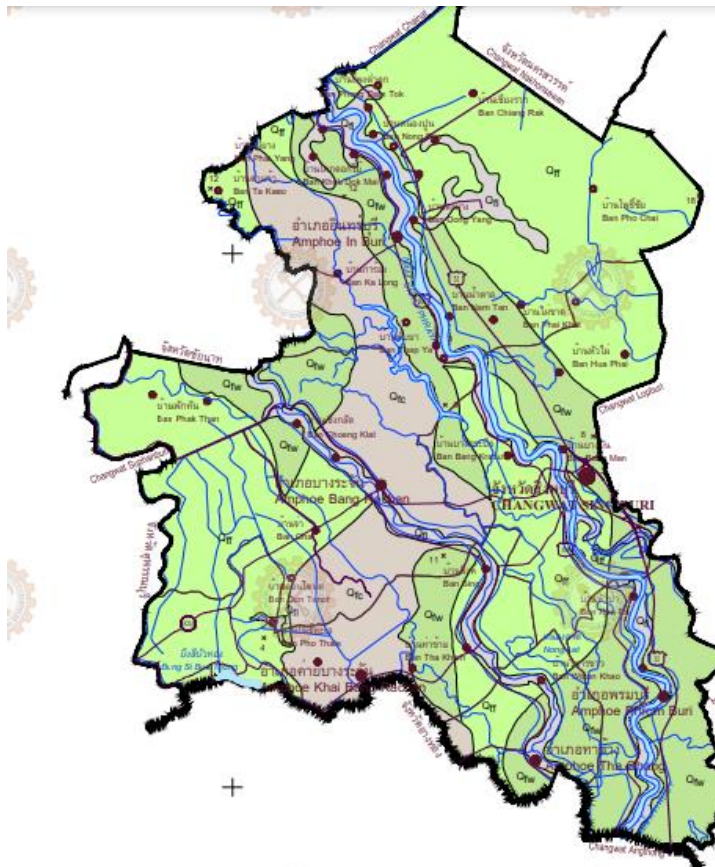
๑. พื้นที่ที่เป็นคันดินตามธรรมชาติ อยู่ตามสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย และร่องน้ำเก่า มีลักษณะเป็นที่ราบแคบๆ กว้างไม่เกินหนึ่งกิโลเมตร มีความยาวขนานตามแนวลำน้ำ มีระดับค่อนข้างสูงกว่าที่ราบข้างเดียว ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนและเป็นแหล่งชุมชนใหญ่ๆ เช่น อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภออินทร์บุรี อำเภอพรหมบุรี และอำเภอท่าช้าง

๒. พื้นที่ที่เป็นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมถึงอยู่ใกล้แม่น้ำหลังคันดินธรรมชาติ เกิดจากการเอ่อล้นของน้ำจึงมีลักษณะแบนราบเรียบกว้างขวาง มีระดับค่อนข้างต่ำ มักมีน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก ใช้เป็นพื้นที่ทำการเกษตรจำพวกนาข้าว

๓. พื้นที่ที่เป็นลอนลาด อยู่ทางด้านทิศตะวันตกบริเวณอำเภอค่ายบางระจัน และบางส่วนของอำเภอบางระจัน มีลักษณะเป็นลูกกระนาบหรือลูกคลื่นลอนลาด เกิดจากน้ำผิวพื้นพัดพามากัดเซาะจนเป็นร่องกว้าง มีระดับค่อนข้างสูง น้ำท่วมไม่ถึง ใช้เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตรจำพวกพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าวโพด เป็นต้น

๔. พื้นที่ที่เป็นหนองบึง อยู่ทางตอนกลางของพื้นที่ใกล้แม่น้ำลำคลองและที่ราบลุ่ม น้ำท่วมถึง มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มต่ำ มีน้ำขังอยู่ตลอดเวลาที่มีระดับต่ำมาก น้ำจากบริเวณข้างเคียงจึงไหลมารวมกัน มีลักษณะสัณฐานกลมมน ในบริเวณที่มีระดับน้ำขังค่อนข้างตื้น มักใช้ทำน่าน้ำลึก ส่วนที่มีน้ำขังมากๆ มักปล่อยให้ว่างเปล่า

แผนที่ธรณีวิทยาจังหวัดสิงห์บุรี

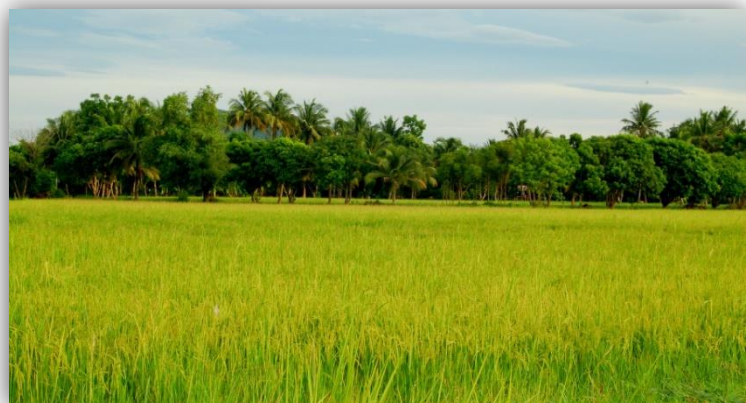

คำอธิบาย EXPLANATION

ตะกอน SEDIMENT	ยุค PERIOD	อายุ (ล้านปี) AGE (my.)
<p>Or ตะกอนที่ราบน้ำท่วมถึง : ตะกอนดินเหนียว สีเทาหรือสีน้ำตาล ชั้นหนา เนื้อละเอียดมาก เนื้อแน่นเหนียวมาก มักมีทรายแป้งเป็นชั้นบาง ๆ แทรกสลับ มีจุดประมาด จุดประมีสีแดง น้ำตาลแกมแดง มีเม็ดปูนและเม็ดแร่เหล็กปนอยู่บ้าง Flood plain deposits : Clay, gray, brown, thick bedded, very fine-grained, very firm, interbedded with thin lamination of silt, abundant mottles, red, reddish brown, with lime nodules and iron concretion in some layers.</p>	ควอเทอร์นารี QUATERNARY	0.01-1.6
<p>Ol ตะกอนคันดินธรรมชาติ : ทรายแป้ง มีตะกอนทรายเนื้อละเอียดปนบางส่วน หรือเป็นชั้นบางแทรกสลับ สีน้ำตาล สีน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลเหลือง ทรายส่วนใหญ่ประกอบด้วยแควตซ์ใส มีแร่ไมกาปนอยู่ค่อนข้างมาก การัดขนาดดี เนื้อตะกอนค่อนข้างร่วนถึงร่วน Natural levee deposits : silt, fine sand in some layers or interbedded with lamination, brown, light brown, yellowish brown, most sand composed of clear quartz, abundant mica, well sorted, rather loose to loose.</p>		
<p>Olw ตะกอนที่ลุ่มน้ำจืด : ดินโคลน สีเทา สีน้ำตาล และสีดำ เนื้อแน่นเหนียว ชั้นหนา มีจุดประมาด สีน้ำตาลแกมเหลือง สีน้ำตาลแกมแดง พืชซากพืช หรือสัตว์สับปะนมากในบางชั้น Swamp deposits : Clay, gray, brown and black, very firm, thick-bedded, abundant mottles, yellowish brown, reddish brown, with abundant plant remain or humus in some layer.</p>		
<p>Olc ตะกอนทางน้ำเก่า : ทรายขนาดละเอียดจนถึงหยาบมาก ทรายเป็นกรวดและกรวด บางบริเวณพบดินเหนียวบางเล็กน้อย มีสีน้ำตาลแกมเหลือง ตะกอนเนื้อร่วน ถึงเกือบเหนียว การัดขนาดที่ปานกลางถึงการัดขนาดที่ไม่ดี เนื้อทรายกลมมนดี ประกอบด้วยแควตซ์ เสนหินต่าง ๆ และแร่ไมกา ความหนาแน่นตะกอน ไม่สม่ำเสมอ Abandoned channel deposits : sand, fine to very coarse-grained, sandy gravel, gravel, with paltry clay in some layers, yellowish brown, loose to firm, moderately to poorly sorted, well rounded, composed of quartz, rock fragments and mica, rough bedded.</p>		

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ โดยทั่วไปคล้ายกับจังหวัดอื่นในภาคกลาง แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ฤดูฝน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-ตุลาคม และฤดูหนาว ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - มกราคม

สถานการณ์ด้านการเกษตรของจังหวัดสิงห์บุรี สรุปภาพรวมข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

จังหวัดสิงห์บุรีมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนตื้นซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเวลานาน มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน เหมาะแก่การทำกิจกรรมพื้นที่ กวาร์้อยละ ๘๐ เป็นที่ราบเรียบกว้างขวาง มีความลาดเอียงของพื้นที่น้อยมาก จึงเกิดเป็นหนองบึงขนาดต่างๆ ทั่วไป พื้นที่มีระดับความสูงเฉลี่ยประมาณ ๑๗ เมตรจากระดับน้ำทะเล ดังนั้นในฤดูน้ำหลากจึงมักมีน้ำท่วมขังเป็น เวลานานๆ พื้นที่ทางด้านทิศตะวันตกและด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้มีสภาพค่อนข้างราบ พื้นดินเป็นลูกคลื่นลอนลาด อันเกิดจากการกัดเซาะของน้ำบนผิวดินจนเกิดเป็นร่องกว้างทั่วไป

เกษตรกรรม

จังหวัดสิงห์บุรีมีพื้นที่ทั้งหมด ๕๑๔,๐๔๙ ไร่ เป็นพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ๔๑๑,๗๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๑๑ ของพื้นที่จังหวัด โดยพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน มีการใช้พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๔๙๑,๕๓๕ ไร่ (ร้อยละ ๙๕.๖๒) จำแนกเป็นที่นา ๓๔๕,๓๑๓ ไร่ (ร้อยละ ๖๗.๑๘) พืชไร่ ๑๑๑,๙๔๒ ไร่ (ร้อยละ ๒๑.๗๘) พืชสวน ๒,๒๔๑ ไร่ (ร้อยละ ๐.๔๔) เลี้ยงสัตว์ ๓๙๖ ไร่ (ร้อยละ ๐.๐๘) และพื้นที่ ประมงเพาะเลี้ยง ๒,๕๗๙ ไร่ (ร้อยละ ๐.๕๐)

ระบบชลประทานเพื่อการเกษตร

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสิงห์บุรี อยู่ในเขตชลประทานมีจำนวนทั้งสิ้น ๔๑๑,๗๘๑ ไร่ การส่งน้ำไปสู่พื้นที่เพาะปลูกทำได้โดยการส่งน้ำเข้าคลองส่งน้ำ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาจำนวน ๖ โครงการ คือ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบรมธาตุ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสูตร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปางมณี โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาช่องแค และโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษามโนรมย์ โดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาทั้ง ๖ โครงการดังกล่าวได้กำหนดแผนการจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค – บริโภค ดังนี้

ฤดูฝน จะเริ่มส่งน้ำเข้าคลองส่งน้ำสายต่างๆ ในเขตรับผิดชอบของแต่ละโครงการดังกล่าวตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – ตุลาคม ของทุกปี เพื่อให้เกษตรกรทำนาปีเป็นส่วนใหญ่

ฤดูแล้ง จะเริ่มส่งน้ำเข้าคลองส่งน้ำสายต่างๆ ในเขตรับผิดชอบของแต่ละโครงการดังกล่าวตั้งแต่ เดือน พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ ของทุกปี เพื่อให้เกษตรกรทำนาปรังเป็นส่วนใหญ่

การส่งน้ำอันคลอง เพื่อการอุปโภค บริโภค

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาในเขตจังหวัดสิงห์บุรี

๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบรมธาตุ ที่ทำการห้วงงานตั้งอยู่ที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท ส่งน้ำให้แก่พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๙๐,๒๔๔ ไร่ รับน้ำจากคลองส่งน้ำสายใหญ่ และ คลองแยกซอยตั้งแต่ อำเภออินทร์บุรี อำเภอเมืองสิงห์บุรี และอำเภอบรมบุรี

๒) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสูตร ที่ทำการห้วงงานตั้งอยู่ตำบลโพชนไก่ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ส่งน้ำให้แก่พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๑๕๙,๘๐๐ ไร่ รับน้ำจากคลองส่งน้ำ

สายใหญ่และคลองแยกซอย ตั้งแต่เขตอำเภออินทร์บุรี อำเภอเมืองสิงห์บุรี อำเภอบางระจัน อำเภอค่ายบางระจัน และอำเภอท่าช้าง

๓) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาทางมณี ที่ทำการห้วงงานตั้งอยู่ที่ตำบลลองครักษ์ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ส่งน้ำให้แก่พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๒๖,๒๖๓ ไร่ รับน้ำจากคลองส่งน้ำสายใหญ่ และคลองสายซอย ตั้งแต่อำเภอค่ายบางระจัน อำเภอเมืองสิงห์บุรี และอำเภอท่าช้าง

๔) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช ที่ทำการห้วงงานตั้งอยู่ที่ตำบลม่วงหมุ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ส่งน้ำให้แก่พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๑๐๘,๕๙๕ ไร่ รับน้ำจากคลองส่งน้ำสายใหญ่และคลองสายซอย ตั้งแต่อำเภออินทร์บุรี อำเภอเมืองสิงห์บุรี และอำเภอพรมบุรี

๕) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาช่องแค ที่ทำการห้วงงานตั้งอยู่ที่ตำบลพรหมนิมิต อำเภอตากลิ จังหวัดนครสวรรค์ ส่งน้ำให้แก่พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๒๓,๒๓๕ ไร่ รับน้ำจากคลองส่งน้ำสายใหญ่และคลองแยกซอย ตั้งแต่เขตอำเภออินทร์บุรี และอำเภอเมืองสิงห์บุรี

๖) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารักษามโนรมย์ ที่ทำการห้วงงานตั้งอยู่ที่ตำบลท่าฉนวน อำเภอมนอรัญ จังหวัดชัยนาท ส่งน้ำให้แก่พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๓,๖๔๔ ไร่ รับน้ำจากคลองส่งน้ำสายใหญ่และคลองแยกซอย เขตอำเภออินทร์บุรี

ตารางที่พื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาในเขตจังหวัดสิงห์บุรี

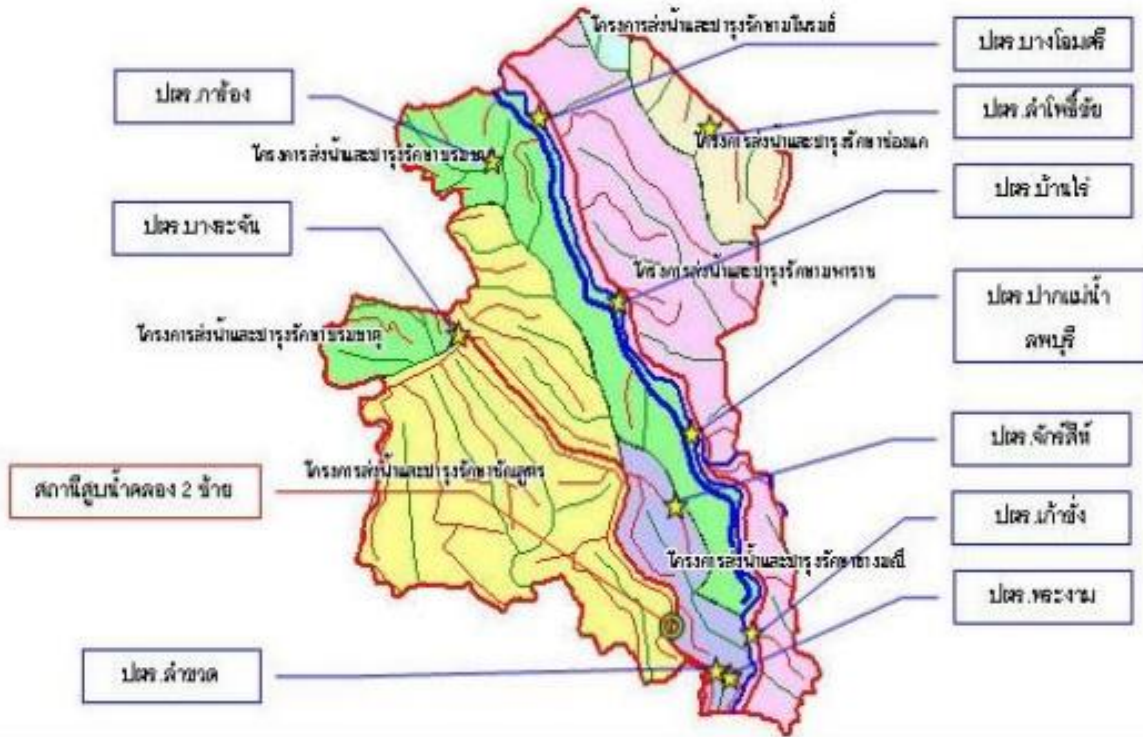
ลำดับที่	โครงการ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
สำนักชลประทานที่ ๑๒			
๑	บรมธาตุ	๑๐๑,๙๘๖	๙๐,๒๔๔
๒	ชั้นสุตร	๑๗๗,๒๙๐	๑๕๙,๘๐๐
๓	ยางมณี	๒๗,๔๓๙	๒๖,๒๖๓
สำนักชลประทานที่ ๑๐			
๑	มหาราช	๑๔๓,๑๑๐	๑๐๘,๕๙๕
๒	ช่องแค	๒๓,๕๐๐	๒๓,๒๓๕
๓	มโนรมย์	๓,๖๔๔	๓,๖๔๔
รวม		๔๗๖,๙๖๙	๔๑๑,๗๘๑

ที่มา : โครงการชลประทานสิงห์บุรี

ตารางที่พื้นที่ชลประทานในจังหวัดสิงห์บุรี

อำเภอ	บรมธาตุ	ชั้นสุตร	ยางมณี	มหาราช	ช่องแค	มโนรมย์	รวม
๑. เมืองสิงห์บุรี	๑๘,๕๕๘	๓,๒๔๕	๓,๕๙๙	๓๒,๙๘๔	๑,๒๕๐	-	๕๙,๖๓๖
๒. บางระจัน	๑๘,๕๑๕	๘๒,๗๒๐	-	-	-	-	๑๐๑,๒๓๕
๓. อินทร์บุรี	๓๙,๑๒๑	๘,๘๗๐	-	๕๗,๑๗๑	๒๑,๙๘๕	๓,๖๔๔	๑๓๐,๗๙๑
๔. พรหมบุรี	๑๓,๖๕๐	-	๗,๔๘๐	๑๘,๔๔๐	-	-	๓๙,๕๗๐
๕. ท่าช้าง	๔๐๐	๑๓,๖๗๕	๘,๐๐๐	-	-	-	๒๒,๐๗๕
๖. ค่ายบางระจัน	-	๕๑,๒๙๐	๗,๑๘๔	-	-	-	๕๘,๔๗๔
รวม	๙๐,๒๔๔	๑๕๙,๘๐๐	๒๖,๒๖๓	๑๐๘,๕๙๕	๒๓,๒๓๕	๓,๖๔๔	๔๑๑,๗๘๑

ที่มา : โครงการชลประทานสิงห์บุรี

ตารางการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดสิงห์บุรี ปี ๒๕๖๐

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)					
	ที่นา	พืชไร่	พืชสวน	เลี้ยงสัตว์	ประมง เพาะเลี้ยง	รวม
๑. เมืองสิงห์บุรี	๔๖,๙๑๕	๕๕๗	๕,๐๘๐	๙๑	๑๙๘	๕๒,๘๖๑
๒. บางระจัน	๖๓,๑๐๐	๑๑,๖๖๙	๗๓๔	๙๒๔	๓๘๔	๗๖,๘๑๑
๓. อินทร์บุรี	๑๔๖,๐๒๑	๑,๓๖๕	๖,๔๙๗	๖๒๕	๘๑๖	๑๕๕,๓๒๔
๔. พรหมบุรี	๒๔,๑๔๙	๑๙๖	๑,๒๙๖	๑๕๘	๑๔๕	๒๕,๙๔๓
๕. ท่าวุ้ง	๑๔,๑๔๙	๑๘๐	๒,๖๕๗	๐	๑๕๐	๑๗,๓๖๑
๖. ค่ายบางระจัน	๔๒,๗๑๐	๒,๔๐๓	๑,๒๕๑	๑๕	๐	๔๖,๓๗๙
รวม	๓๓๗,๒๖๙	๑๖,๓๗๐	๑๗,๕๑๕	๑,๘๑๓	๑,๖๙๒	๓๘๑,๕๕๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี (ระบบข้อมูลพื้นฐาน ศบกต.) ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ด้านการผลิตพืช

จังหวัดสิงห์บุรีมีพื้นที่การเกษตรที่ใช้เพื่อการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และถั่วลิสง พืชที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวนาปี มีพื้นที่เพาะปลูก ๓๓๓,๓๖๙ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๗๒๕ กก./ไร่ รองลงมาได้แก่ ข้าวนาปรัง มีพื้นที่เพาะปลูก ๒๖๓,๕๔๐ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๖๗๓ กก./ไร่ อ้อยโรงงาน มีพื้นที่เพาะปลูก ๒๗,๑๘๘ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๑๗,๙๐๐ กก./ไร่ ถั่วลิสง มีพื้นที่เพาะปลูก ๗๑๘ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๓ กก./ไร่ และมะม่วง มีพื้นที่เพาะปลูก ๒,๐๕๙ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๔๑๑ กก./ไร่

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสิงห์บุรี

พืชเศรษฐกิจ	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
ข้าวนาปี	๓๓๓,๓๖๙	๒๔๑,๗๑๓	๗๒๕
ข้าวนาปรัง	๒๖๓,๕๔๐	๑๗๗,๒๘๖	๖๗๓
อ้อยโรงงาน	๒๗,๑๘๘	๔๕๑,๒๓๔	๑๗,๙๐๐
ถั่วลิสง	๗๑๘	๕๐๕	๗๐๓
มะม่วง	๒,๐๕๙	๑,๐๘๑	๑,๔๑๑

หมายเหตุ : ข้าวนาปีและข้าวนาปรังปลูกซ้ำในพื้นที่เดิม (บางส่วน)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

จากสถิติการผลิตทางการเกษตรจะเห็นได้ว่า พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดสิงห์บุรี ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และถั่วลิสงเป็นหลัก

ด้านการเลี้ยงสัตว์

การปศุสัตว์ในจังหวัดสิงห์บุรี มีความสำคัญในการผลิตทางการเกษตรมากรองลงมาจาก การเพาะปลูก พืชเศรษฐกิจ โดยมีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง เป็ดไข่ โคเนื้อ และแพะเป็นหลัก

สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสิงห์บุรี

สัตว์เศรษฐกิจ	ครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์ (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)
ไก่เนื้อ	๒๐๐	๑,๙๖๘,๒๐๑
ไก่พื้นเมือง	๕,๖๓๕	๒๔๒,๗๓๗
ไก่ไข่	๑๖๕	๕๘,๘๘๗
เป็ดไข่	๔๘๗	๒๘๗,๑๑๖
เป็ดเนื้อ	๗๔	๑๒,๘๗๑
เป็ดเทศ	๓๗๖	๖,๐๓๘
สุกร	๓๕๐	๓๗,๖๘๖
แพะ	๓๑๕	๑๑,๑๓๕
โคเนื้อ	๔๙๕	๓,๑๕๘
โคนม	๘	๑๗๘
กระบือ	๑๘	๕๕
รวม	๘,๑๒๓	๒,๖๒๘,๐๖๒

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสิงห์บุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

ด้านการผลิตการประมง

จังหวัดสิงห์บุรีเป็นแหล่งผลิตด้านประมงน้ำจืดที่สำคัญจังหวัดหนึ่งในภาคกลาง มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านคือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย และแม่น้ำลพบุรี นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ห้วยหนอง คลอง บึง โดยเฉพาะคลองชลประทาน มีครอบคลุมทุกอำเภอ จังหวัดสิงห์บุรียังเป็นแหล่งผลิตปลาช่อนแม่ลาที่มีชื่อเสียง มีรสชาติอร่อยที่สุด มีเทศกาลกินปลาในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี จังหวัดสิงห์บุรี มีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มเหมาะสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำสำหรับเป็นอาชีพเสริมและเพื่อการพาณิชย์

รูปแบบการเลี้ยง ได้แก่ เลี้ยงในบ่อ เลี้ยงในร่องสวน เลี้ยงในนาข้าว เลี้ยงในกระชัง และเลี้ยงในบ่อซีเมนต์ อีกทั้งมีตามแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งทำให้มีผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้จากธรรมชาติอีกด้วย

ตารางแสดงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำนวนบ่อ พื้นที่ และปริมาณสัตว์น้ำจืด ที่จับได้จากการทำประมงน้ำจืด แยกเป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๖๑

อำเภอ	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด						ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืด (กก.)
	จำนวนครัวเรือน	จำนวนบ่อ	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวนครัวเรือน	จำนวนกระชัง	เนื้อที่ (ไร่)	
เมืองสิงห์บุรี	๓๓๑	๔๒๘	๗๗๓	๐	๐	๐	๑๐๕,๓๐๐
บางระจัน	๔๗๔	๔๘๑	๕๘๒	๓๗	๑๖๒	๓.๐๖	๒๐๖,๖๓๐
ค่ายบางระจัน	๑๙๖	๑๙๖	๒๑๒	๓๗	๒๑๗	๒.๓๒	๑๔๖,๙๐๐
พรหมบุรี	๓๓๕	๓๓๕	๕๑๙	๑๖	๑๔๖	๒.๒๘	๒๙๙,๐๐๐
ท่าช้าง	๑๐๒	๑๐๒	๒๔๙	๓๑	๒๐๖	๒.๔๙	๙๕,๓๐๐
อินทร์บุรี	๙๐๗	๘๙๒	๒,๒๕๓	๑	๑	๐.๒๕	๔๔๐,๘๐๐
รวม	๒,๓๔๕	๒,๔๓๔	๔,๕๘๘	๑๒๒	๗๓๒	๑๐.๔	๑,๒๙๓,๙๓๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสิงห์บุรี

จำนวนครัวเรือนเกษตรกร และครัวเรือนประชากรจังหวัดสิงห์บุรี

จำนวนครัวเรือนจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ รวม ๘๐,๕๖๖ ครัวเรือน โดยมีครัวเรือนเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๔ ของครัวเรือนประชากรทั้งหมด ได้แก่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี ๓,๙๓๙ ครัวเรือน (ร้อยละ ๔.๘๘) อำเภออินทร์บุรี ๖,๖๒๕ ครัวเรือน (ร้อยละ ๗.๔๘) อำเภอพรหมบุรี ๔,๖๕๒ ครัวเรือน (ร้อยละ ๕.๗๗) อำเภอค่ายบางระจัน ๒,๖๗๖ ครัวเรือน (ร้อยละ ๓.๓๒) อำเภอบางระจัน ๕,๒๖๘ ครัวเรือน (ร้อยละ ๖.๕๓) และอำเภอท่าช้าง ๑,๘๔๙ ครัวเรือน (ร้อยละ ๓.๖๕)

ตารางแสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนครัวเรือนนอกภาคเกษตร

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	จำนวนครัวเรือน นอกภาคเกษตร	จำนวนครัวเรือน ทั้งหมด
เมืองสิงห์บุรี	๓,๙๓๙	๑๖,๙๘๔	๒๐,๙๒๓
อินทร์บุรี	๖,๖๒๕	๑๓,๖๒๒	๒๐,๒๔๗
พรหมบุรี	๔,๖๕๒	๒,๗๘๓	๗,๔๓๕
ค่ายบางระจัน	๒,๖๗๖	๑๔,๕๕๗	๑๗,๒๓๓
บางระจัน	๕,๒๖๘	๔,๕๖๗	๙,๘๓๕
ท่าช้าง	๑,๘๔๙	๓,๐๔๔	๔,๘๙๓
รวม	๒๕,๐๐๙	๕๕,๕๕๗	๘๐,๕๖๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี
: ที่ทำการปกครองจังหวัดสิงห์บุรี

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดสิงห์บุรี ปี ๒๕๖๐

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)					รวม
	ที่นา	พืชไร่	พืชสวน	เลี้ยงสัตว์	ประมง เพาะเลี้ยง	
เมืองสิงห์บุรี	๔๖,๙๑๕	๕๕๗	๕,๐๘๐	๙๑	๑๙๘	๕๒,๘๕๑
บางระจัน	๖๓,๑๐๐	๑๑,๖๖๙	๗๓๔	๙๒๔	๓๘๔	๗๖,๘๑๑
อินทร์บุรี	๑๔๖,๐๒๑	๑,๓๖๕	๖,๔๙๗	๖๒๕	๘๑๖	๑๕๕,๓๒๔
พรหมบุรี	๒๔,๑๔๙	๑๙๖	๑,๒๙๖	๑๕๘	๑๔๔	๒๕,๙๔๓
ท่าช้าง	๑๔,๓๗๔	๑๘๐	๒,๖๕๗	๐	๑๕๐	๑๗,๓๖๑
ค่ายบางระจัน	๔๒,๗๑๐	๒,๔๐๓	๑,๒๕๑	๑๕	๐	๔๖,๓๗๙
รวม	๓๓๗,๒๖๙	๑๖,๓๗๐	๑๗,๕๑๕	๑,๘๑๓	๑,๖๙๒	๓๘๑,๕๕๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี (ระบบข้อมูลพื้นฐาน ศบกต.) ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรน้ำ

จังหวัดสิงห์บุรีมีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่

๑. แม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านพื้นที่อำเภออินทร์บุรี อำเภอเมืองสิงห์บุรี และอำเภอพรหมบุรี ความยาวประมาณ ๔๙ กิโลเมตร ในปัจจุบันประโยชน์ของการใช้น้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาด้านการเกษตรโดยตรงน้อย เนื่องจากในฤดูฝนจะมีน้ำไหลหลากมากเกินไป ส่วนใหญ่ฤดูแล้งปริมาณน้ำน้อยลง ระดับน้ำจะอยู่ตามร่องกลางแม่น้ำเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในด้านการเกษตรได้สะดวก

๒. แม่น้ำน้อย

แม่น้ำน้อยเป็นลำน้ำธรรมชาติรับน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเหนือเขื่อนเจ้าพระยาไหลผ่านพื้นที่อำเภอบางระจัน อำเภอค่ายบางระจัน และอำเภอน้ำขุ่น ความยาวประมาณ ๓๕ กิโลเมตร โดยมีประตูลอยน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสูง ตั้งอยู่ตอนเหนือของอำเภอบางระจัน และประตูลอยน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายางมณีตั้งอยู่ตอนใต้ของอำเภอน้ำขุ่น แม่น้ำน้อยเป็นแหล่งน้ำที่นำมาใช้ด้านการเกษตรมากที่สุด เนื่องจากสามารถควบคุมระดับน้ำให้อยู่เต็มฝั่งพร้อมที่จะนำน้ำมาสู่พื้นที่การเกษตรได้โดยสะดวก

๓. แม่น้ำลพบุรี

แม่น้ำลพบุรีเป็นลำน้ำธรรมชาติ แยกจากฝั่งซ้ายฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณด้านทิศเหนือไปยังทิศตะวันออกของอำเภอมืองสิงห์บุรีความยาวประมาณ ๑๑ กิโลเมตร ฤดูฝนมีน้ำหลาก มีน้ำล้นถึงริมฝั่งแต่ในฤดูแล้ง เมื่อน้ำลดลงการเกษตรที่อาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำจะสามารถใช้พื้นที่จากบริเวณลาดตลิ่งของแม่น้ำไปจนถึงระดับน้ำในแม่น้ำสำหรับปลูกพืชผักและพืชไร่อายุสั้น

๔. ลำแม่ลากร่าง

ลำแม่ลากร่างเป็นลำน้ำธรรมชาติมีลักษณะเป็นคลองยาวมีน้ำตลอดปีอยู่ในเขตอำเภอมืองสิงห์บุรีถึงอำเภอินทร์บุรีที่ กม.๔+๕๐๐ มีความยาวประมาณ ๔๖ กิโลเมตร ความกว้างประมาณ ๔๐ - ๘๐ เมตร สามารถรับน้ำได้ ในอัตราความจุสูงสุด ๓๐.๔๒๐ ม./วินาทีความลาดชันโดยเฉลี่ยประมาณ ๑ : ๑๒,๐๐๐ ตัน คลองตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลประศุก ไหลผ่านตำบลห้วยชัน ตำบลอินทร์บุรี ตำบลทับยา อำเภอินทร์บุรี และตำบลบางกระบือ ตำบลต้นโพธิ์ อำเภอมืองสิงห์บุรี และไหลผ่าน ปตร.ลำซวด ที่ กม.๕๐ + ๔๒๐ ไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา โดยผ่าน ปตร.พระงาม ที่ตำบลพระงาม อำเภพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำอื่นๆ ในจังหวัดสิงห์บุรีได้แก่ คลองเชียงรากและคลองโพธิ์ชัย รวมทั้งหนองบึง ซึ่งมีอยู่ทั่วไปประมาณ ๑๑๗ แห่งและคลองส่งน้ำชลประทานขนาดเล็กอีก ๑๘๘ แห่ง แหล่งน้ำดังกล่าว นอกจากจะช่วยในการเกษตรแล้วยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาช่อน และเป็นแหล่งทำการประมงของชาวจังหวัดสิงห์บุรีอีกด้วย

ตารางแหล่งเก็บน้ำตามธรรมชาติในจังหวัดสิงห์บุรี

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ	พิกัด		ความจุ (ลบ.ม.)
						Lat	Long	
อำเภอเมืองสิงห์บุรี								
๑	หนองสาหร่าย	๕	สมครใต้	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๒๐๔๓๕	๑๐๐.๓๖๔๔๗๒	๕๐,๔๐๐
๒	หนองหอยขม	๗	แม่ลา	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๒๐๕๔๒	๑๐๐.๓๕๓๓๘๘	๑๙,๘๐๐
๓	หนองบัว	๓	ดอน กระต่าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๑๔๗๘๔	๑๐๐.๓๖๓๓๐๕	๘๕,๖๐๐
๔	หนองหมอนเฒ่า	๔	ลาดเค้าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๘๘๘๒๙๙	๑๐๐.๓๕๒๒๗	๕๘,๐๐๐
๕	หนองบอน	๔	ลาดเค้าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๐๑๔	๑๐๐.๓๔๘๘๘๗	๑๔,๔๐๐
๖	หนองกระจับ	๔	ลาดเค้าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๘๙๔๓๕๑	๑๐๐.๓๖๓๖๑	๖๑,๐๐๐
๗	หนองกระโหลก	๔	ลาดเค้าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๘๙๔๕๕	๑๐๐.๓๕๙๒๒๖	๕๔,๐๐๐
๘	หนองชัน	๗	แม่ลา	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๑๘๗๙๘	๑๐๐.๓๕๐๕๐๘	๑๖,๐๐๐
๙	หนองบอน	๖	ไผ่ล้อม	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๓๒๖๕๓	๑๐๐.๓๔๘๕๑๘	๒๕,๐๐๐
๑๐	หนองยาว	๔	ลาดเค้าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๘๙๘๖๖๒	๑๐๐.๓๔๘๖๖๘	๑๑,๖๐๐
๑๑	หนองห้วยด้วน	๗	แม่ลา	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๑๖๐๑๘	๑๐๐.๓๓๕๔๗๖	๑๖,๐๐๐
๑๒	หนองลิงกา	๔	ลาดเค้าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๐๔๓๔๒	๑๐๐.๓๔๕๗๖๓	๗,๖๐๐
๑๓	หนองศาลา	๑	บาง กระบือ ใต้	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๘๙๗๖๓	๑๐๐.๓๗๖๕๓๗	๑๑๘,๘๐๐
๑๔	หนองคอทราย	๔	ลาดเค้าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๘๙๒๓๙๒	๑๐๐.๓๖๑๐๐๑	๓๔,๔๐๐
๑๕	หนองชัน	๘	ใครเหนือ	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๓๑๓๘๑	๑๐๐.๓๕๗๘๙๕	๙,๖๐๐
อำเภอเมืองสิงห์บุรี								
๑๖	หนองกระแตง	๔	ลาดเค้าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๐๐๑๓๓	๑๐๐.๓๕๙๐๔๕	๖,๔๐๐
๑๗	หนองหัวทราย	๓	ดอน กระต่าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๐๑๐๙๙	๑๐๐.๓๖๓๓๘๓	๒๕,๖๐๐
๑๘	หนองสามพิม	๔	ลาดเค้าย	บางกระบือ	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๐๒๒๘๖	๑๐๐.๓๕๗๖๒๕	๒๕,๘๐๐
๑๙	ลำกระสวย	๒	เกาะ วิวัฒน์	ม่วงหมู	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๘๗๘๕๖	๑๐๐.๔๔๐๐๔๒	๖๐๑,๗๙๓
๒๐	หนองสุนัข	๒	เกาะ วิวัฒน์	ม่วงหมู	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๘๗๒๕๘๙	๑๐๐.๔๔๖๓๖๒	๕๖,๘๐๐
๒๑	หนองหม้อแกง	๔	ม่วงหมู	ม่วงหมู	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๘๗๑๐๔๕	๑๐๐.๔๑๔๖๒๕	๑๙๖,๐๐๐
๒๒	หนองบางพาน	๑	บางพาน	บางมัญ	เมืองสิงห์บุรี	-	-	-
๒๓	หนองไชร์	๗	บางเสา	บางมัญ	เมืองสิงห์บุรี	-	-	-
๒๔	หนองหน้าวัด พระนอน	๑	หัวเมือง	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๕๑๑๖๔	๑๐๐.๒๒๘๙๒	๖๐,๙๐๐
๒๕	หนองหน้าวัด พระนอน	๑	หัวเมือง	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๕๑๑๖๒	๑๐๐.๒๒๘๙๓๓	๙๓,๓๖๖
๒๖	หนองน้ำหนองบัว	๑	หัวเมือง	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๕๑๕๓๑	๑๐๐.๒๒๘๘๓	๘๒,๐๐๐
๒๗	หนองหน้าวัด พระนอน	๒	พระนอน	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๕๑๒๑๔	๑๐๐.๒๓๓๕๕	๑๑๔,๖๖๐
๒๘	หนองข้าวสาร	๒	พระนอน	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๕๐๕๑๘	๑๐๐.๒๓๐๐๑	๒๓,๗๗๔
๒๙	ห้วยชัน	๓, ๔	ท่าไร่, ช่องแคบ	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๕๑๐๘๓	๑๐๐.๒๓๘๘๖	๑๘๐,๗๙๖

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ	พิกัด		ความจุ (ลบ.ม.)
						Lat	Long	
๓๐	ลำทำนน้ำ	๖	จักรสีห์	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๔๙๗๗๔	๑๐๐.๒๔๖๔๔	๖๖,๐๓๘
๓๑	ลำทำนน้ำแปลง ๒	๖	จักรสีห์	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๔๙๗๘๑	๑๐๐.๒๔๙๐๑	๗๕,๔๘๘
๓๒	ลำหนองสวง แปลง ๑	๗	ทำนน้ำ	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๔๙๒๗๒	๑๐๐.๒๔๖๔๙	๑๔,๓๒๒
๓๓	ลำหนองสวง แปลง ๒	๗	ทำนน้ำ	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๔๙๒๓๔	๑๐๐.๒๔๖๐๐	๒๔,๕๒๘
๓๔	หนองบอน	๕	ข่อย เหนือ	หัวไผ่	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๔	๑๐๐.๔๓	-
๓๕	หนองทานตะวัน	๗	บางกระ เจ็ด	หัวไผ่	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๖	๑๐๐.๔๒	-
๓๖	ห้วยจรเข้	๑๐ , ๑๑	สาม เกลียว	หัวไผ่	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๗	๑๐๐.๔๒	-
๓๗	บึงบางกระเจ็ด	๗, ๘	บางกระ เจ็ด	หัวไผ่	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๖	๑๐๐.๔๓	-
๓๘	บึงโรงปุ๋ยอินทรีย์	๕	ข่อย เหนือ	หัวไผ่	เมืองสิงห์บุรี	๑๔.๙๕	๑๐๐.๔๔	-
อำเภอเมืองสิงห์บุรี								
๓๙	คลองบางบ้านไร่	๓	บาง บ้านไร่	โพกรวม	เมืองสิงห์บุรี	๖๔๗๓๑๗.๗๘	๑๖๕๓๔๕๙.๗๘	๘๑,๐๐๐
		๔	โคกพระ					
		๕	ทางบาง					
๔๐	ห้วยไทร	๖	วัดยวด	ต้นโพธิ์	เมืองสิงห์บุรี	-	-	๒๐๖,๓๒๐
๔๑	หนองสองห้อง	๔	บางมอญ	ต้นโพธิ์	เมืองสิงห์บุรี	-	-	๒๗,๕๒๐
๔๒	หนองราชเทพา	๔	บางมอญ	ต้นโพธิ์	เมืองสิงห์บุรี	-	-	๘๓,๒๐๐
๔๓	หนองบอน	๖	วัดยวด	ต้นโพธิ์	เมืองสิงห์บุรี	-	-	๒๘,๐๐๐
รวม อำเภอเมืองสิงห์บุรี ๔๓ แห่ง								
อำเภออินทร์บุรี								
๑	หนองสาหร่าย	๑	-	ประศุก	อินทร์บุรี	๓๗.๒๕๑๙	๑๒๓.๖๗๓๕	๒๓๖,๗๓๕
๒	ลำอ้ายด้วน	๗	บ้านม้า	ประศุก	อินทร์บุรี	๓๗.๔๐๗๒	๑๒๒.๒๑๐๗	๒๑๗,๓๖๘
๓	หนองหล่ม	๘	ไผ่ขวาง	ประศุก	อินทร์บุรี	๓๗.๔๐๗๒	๑๒๒.๒๑๑๗	๔๒,๘๑๒
๔	ลำวังทอง	๙	ไผ่ขวาง	ประศุก	อินทร์บุรี	๓๗.๔๐๗๗	๑๒๒.๒๑๐๗	๑๔๖,๔๑๕
๕	หนองหนอน	๕	เช่าสิงห์	ทองเอน	อินทร์บุรี	๑๕.๐๔๐๒๐๕	๑๐๐.๓๙๔๕๙๖	๗๕,๐๐๐
๖	คลองโพธิ์ศรี	๘	โพธิ์ศรี	ทองเอน	อินทร์บุรี	๑๕.๐๔๒๔๐๘	๑๐๐.๓๖๕๓๔๐	๖๐,๐๐๐
๗	บึงอ้อ	๑๓	บึงอ้อ	ทองเอน	อินทร์บุรี	๑๕.๐๒๑๙๗๐	๑๐๐.๓๕๗๑๐๗	๓๐,๐๐๐
๘	หนองระหาน	๙	โพธิ์ศรี	ทองเอน	อินทร์บุรี	๑๕.๐๔๖๘๖๑	๑๐๐.๓๗๙๓๓๑	๑๘๐,๐๐๐
๙	หนองหลุม	๙	หนอง หลุม	ทองเอน	อินทร์บุรี	๑๕.๐๔๐๕๘๙	๑๐๐.๓๗๓๑๕๙	๔๕,๕๐๐
๑๐	คลองขวาง	๓	สวน กล้วย	อินทร์บุรี	อินทร์บุรี	๖๔.๑๐๔๓๘๓	๑๖.๕๙๓๑๔๐	๑๖,๐๘๘

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ	พิกัด		ความจุ (ลบ.ม.)
						Lat	Long	
๑๑	หนองขมวด	๑	สวน หลวง	อินทร์บุรี	อินทร์บุรี	๑๔.๒๑๑๖๐๐	๑๖.๗๙๑๓๐๐	๓๙,๒๐๔
๑๒	ลำหลักข้าง	๕	ปากแตร	ห้วยชัน	อินทร์บุรี	๑๔.๙๗๓๕๙๖	๑๐๐.๓๐๒๒๐๒	๙๖,๐๐๐
๑๓	หนองตะพาน	๑๐	หนองสุม	ห้วยชัน	อินทร์บุรี	๑๕.๐๒๔๔๙๖	๑๐๐.๒๖๕๑๒๐	๓๔๐,๐๐๐
๑๔	หนองลำไผ่	๙	คลอง ใหม่	ทับยา	อินทร์บุรี	๑๔.๕๗๒๗๒๘	๑๐๐.๑๙๔๕๖๙	๗๖,๘๐๐
๑๕	หนองศรีวิเชียร	๔	วัดใหม่	ทับยา	อินทร์บุรี	๑๔.๕๘๐๓๗๗	๑๐๐.๑๙๓๘๕๖	๖๔,๘๐๐
๑๖	บึงโพธิ์เรียม ๑	๓	ไผ่ขาด	จิวราย	อินทร์บุรี	๑๔.๙๐๐๐	๑๖๕๘๕๐๐	๒๗๐,๐๐๐
๑๗	บึงโพธิ์เรียม ๒	๓	ไผ่ขาด	จิวราย	อินทร์บุรี	๑๔.๙๐๐๐	๑๖๕๘๕๐๐	๕๖,๘๑๒
๑๘	บึงโพธิ์เรียม ๓	๖	หัวบึง	จิวราย	อินทร์บุรี	๑๔.๙๐๐๐	๑๖๕๘๕๐๐	๓๖,๗๙๔
๑๙	ลำปากกรด	๘	แหลม เทศ	จิวราย	อินทร์บุรี	๑๕.๒๓๒๑	๑๖๕๘๐๐๐	๙๐,๐๐๐
๒๐	หนองโสน	๙	ปลาไหล	ท่างาม	อินทร์บุรี	๑๕.๐๖๓๙๑๐	๑๐๐.๓๓๘๕๓๘	๑๙๖,๐๐๐
๒๑	หนองรี	๙, ๑๑	ปลาไหล โพธิ์ สำนัก	ท่างาม	อินทร์บุรี	๑๕.๐๖๘๐๙๑	๑๐๐.๓๕๕๖๓๕	๒๔๔,๘๐๐
อำเภออินทร์บุรี								
๒๒	หนองโสน	๑	บาง โถมศรี	ชีน้ำร้าย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๕๑๖๔๗๗	๑๐๐.๓๑๓๘๐๙	๙๖๓,๐๐๐
๒๓	หนองเชียงราก ใหญ่	๗	ห้วยใหญ่	ชีน้ำร้าย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๘๒๒๐๑๘	๑๐๐.๓๒๙๑๓๙๙	๑,๐๘๐,๐๐๐
๒๔	หนองเชียงราก ใหญ่	๗	ห้วยใหญ่	ชีน้ำร้าย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๘๒๒๐๑๙	๑๐๐.๓๒๙๑๔๐๐	๓๐๖,๐๐๐
๒๕	อ่าวละหุ่ง	๑	แหลมยอ	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๐๔๑๗๐	๑๐๐.๔๑๗๕๘๘	๑๖,๐๐๐
๒๖	ลำขาม	๑	แหลมยอ	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	๑๔.๙๙๙๕๖๑	๑๐๐.๔๓๗๕๕๖	๓๕,๐๐๐
๒๗	หนองวันพระ	๑	แหลมยอ	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๐๔๖๗๔	๑๐๐.๔๓๕๘๖	๑๖,๐๐๐
๒๘	ลำพระยาพายเรือ ๑	๘	ลำไต้	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๑๖๑๓๗	๑๐๐.๔๓๘๙๘๔	๔๔,๐๐๐
๒๙	ลำพระยาพายเรือ ๒	๘	ลำไต้	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๑๖๘๙๑	๑๐๐.๔๓๗๓๕๑	๓๒,๐๐๐
๓๐	ลำพระยาพายเรือ ๓	๘	ลำไต้	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๑๗๘๗๙	๑๐๐.๔๔๔๐๓๗	๑๑๖,๐๐๐
๓๑	ลำพระยาพายเรือ ๔	๘	ลำไต้	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๑๘๒๒๙	๑๐๐.๔๔๙๐๗๐	๑๖,๐๐๐
๓๒	ลำพระยาพายเรือ ๕	๘	ลำไต้	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	๑๕.๐๑๘๑๖๓	๑๐๐.๔๕๒๓๗๕	๔๘,๐๐๐
๓๓	ลำรางสะแก	๑	น้ำตาล	น้ำตาล	อินทร์บุรี	๑๔.๙๘๐๖๕๒	๑๐๐.๓๖๙๒๐๕	๑๔๗,๒๐๐
๓๔	หนองหญ้าปล้อง	๗	บ้านไร่	น้ำตาล	อินทร์บุรี	๑๔.๙๖๔๕๔๑	๑๐๐.๓๗๕๒๗๙	๘๖๔,๐๐๐
๓๕	หนองไทร	๙	น้ำตาล	น้ำตาล	อินทร์บุรี	๑๔.๙๖๗๒๘๐	๑๐๐.๓๖๕๔๐๙	๓๘๕,๖๐๐
รวม อำเภออินทร์บุรี ๓๕ แห่ง								

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ	พิกัด		ความจุ (ลบ.ม.)
						Lat	Long	
อำเภอพรหมบุรี								
๑	หนองลาด	๕	ไผ่ดำ	โรงช้าง	พรหมบุรี	๑๔.๔๗๕๘๘	๑๐๐.๒๕๙๒๒	๑๕๓,๐๐๐
๒	หนองน้ำค้าง	๕	ไผ่ดำ	โรงช้าง	พรหมบุรี	๑๔.๔๗๕๒๕	๑๐๐.๒๕๕๘๗	๖๐,๐๐๐
๓	หนองสาหร่าย	๔	หัวจี่ว	หัวป่า	พรหมบุรี	๑๔.๔๐๑๓๔	๑๐๐.๒๕๒๔๓	๑,๓๕๐,๐๐๐
๔	หนองหัวดอน	๑	หัวป่า	หัวป่า	พรหมบุรี	๑๔.๔๐๔๘๑	๑๐๐.๒๖๔๘	๑๕๐,๐๐๐
๕	หนองหู่ช้าง	๗	หนอง ยาว	บ้านหม้อ	พรหมบุรี	๑๔.๗๕	๑๐๐.๔๕	๖๔,๐๐๐
๖	หนองกรวด	๕	บ้านเก่า	บ้านหม้อ	พรหมบุรี	๑๔.๗๕๒	๑๐๐.๔๕	๘๑,๑๘๔
๗	หนองกรด	๕	บ้านเก่า	บ้านหม้อ	พรหมบุรี	๑๔.๗๕๓	๑๐๐.๔๘	๒๖,๔๐๐
๘	หนองผ่า	๑	ชีปะขาว	พระงาม	พรหมบุรี	๑๔.๗๕๙	๑๐๐.๔๘	๑๕,๖๐๐
๙	หนองน้ำค้าง	๑	ชีปะขาว	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๑๐	หนองน้ำค้าง แปลง ๒	๑	ชีปะขาว	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๑๑	หนองสไบหาย แปลง ๑	๑	ชีปะขาว	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
อำเภอพรหมบุรี								
๑๒	หนองสไบหาย แปลง ๒	๒	ชีปะขาว	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๑๓	หนองหลวงใต้	๔	บ้าน มอญ	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๑๔	หนองศาลา	๔	พระงาม	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๑๕	หนองหลวง	๔	พระงาม	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๑๖	หนองปลิง	๔	พระงาม	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๑๗	หนองรี	๔	พระงาม	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๑๘	หนองบำหุ	๔	พระงาม	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๑๙	หนอง สาธารณประโยชน์ แปลง ๒	๔	พระงาม	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๒๐	หนองตาเรือ	๔	พระงาม	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๒๑	หนองรี	๔	พระงาม	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๒๒	หนอง สาธารณประโยชน์ แปลง ๑	๔	พระงาม	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๒๓	หนองห้วยชัน	๕	ห้วยวน	พระงาม	พรหมบุรี	-	-	-
๒๔	หนองโสน	๒	บาง สำโรง	พรหมบุรี	พรหมบุรี	๑๔.๕๐๙๕๑	๑๐๐.๒๖๙๗๙	๕๔,๐๐๐
๒๕	หนองตาจีน	๓	เตาอิฐ	พรหมบุรี	พรหมบุรี	๑๔.๕๐๐๖๓	๑๐๐.๒๖๕๗๙	-
๒๖	หนองโพธิ์คี่	๕	อัมพวัน ใต้	พรหมบุรี	พรหมบุรี	๑๔.๔๙๖๕๕	๑๐๐.๒๗๗๖๗	-
๒๗	หนองคู	๕	อัมพวัน ใต้	พรหมบุรี	พรหมบุรี	๑๔.๔๙๔๙๒	๑๐๐.๒๗๑	๑๔,๔๐๐
รวม อำเภอพรหมบุรี ๒๗ แห่ง								

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ	พิกัด		ความจุ (ลบ.ม.)
						Lat	Long	
อำเภอบางระจัน								
๑	บึงโพตะโกน	๘	บ้านทุ่ง	เชิงกลัด	บางระจัน	๖๓๕๓๘๒	๑๖๔๕๓๖๐	-
		๑๒	มะขามบ้าน					
		๑๓	หัวแหลมบ้านไผ่ใหญ่					
๒	บึงห้วยไชร์	๙	ดงยาง	เชิงกลัด	บางระจัน	๖๓๕๓๙๔	๑๖๕๐๑๙๖	-
๓	หนองหัวลิง	๔	ดอนมะดุก	บ้านจำ	บางระจัน	๔๗P๖๓๙๗๖๖.๘	๑๖๔๓๑๐๖.๐๕	๒๒,๖๐๐
๔	ห้วยขนาน	๖	บ้านจำ	บ้านจำ	บางระจัน	๔๗P๖๓๖๒๒๙.๓	๑๖๔๓๑๕๔.๒๗	๗๘,๒๐๐
๕	สวนสมเด็จพระย่าฯ	๑	คลองหมูสี	พักพัน	บางระจัน	-	-	-
อำเภอบางระจัน								
๖	บึงพักพัน	๒, ๓, ๕	พักพัน	พักพัน	บางระจัน	-	-	-
๗	รร.ทุ่งกลับน้อย	๗	ทุ่งกลับน้อย	พักพัน	บางระจัน	-	-	-
๘	ลำคลองสาธารณะ	๒, ๙	พักพัน	พักพัน	บางระจัน	-	-	-
๙	หนองกลับใหญ่	๖	ทุ่งกลับใหญ่	พักพัน	บางระจัน	-	-	-
๑๐	ลำรางบ้านคู	๘	ร้วกุด	พักพัน	บางระจัน	-	-	-
๑๑	คลองบ้านคู	๘	ร้วกุด	พักพัน	บางระจัน	-	-	-
๑๒	ลำรางกรูด	๘	ร้วกุด	พักพัน	บางระจัน	-	-	-
๑๓	หนองกลับใหญ่	๘	ร้วกุด	พักพัน	บางระจัน	-	-	-
๑๔	หนองรี	๑, ๒	ตลาดโพธิ์	สิงห์	บางระจัน	๖๔๔๘๖๐	๑๖๔๕๕๔๕	๑๔,๔๐๐
๑๕	หนองพระควน	๓	ตลาดโพธิ์	สิงห์	บางระจัน	๖๔๔๓๐๒	๑๖๔๖๐๒๐	๓๑,๒๐๐
๑๖	หนองสองห้อง	๘	บางคุณชี	สิงห์	บางระจัน	๖๔๖๓๓๓	๑๖๔๔๘๐๓	๒๔,๐๐๐
๑๗	หนองสมบุรณ์	๓	ตลาดโพธิ์	สิงห์	บางระจัน	๖๔๓๓๑๖	๑๖๔๖๗๔๓	๙๒,๘๐๐
๑๘	หนององคต	๘	บางคุณชี	สิงห์	บางระจัน	๖๔๖๖๖๐	๑๖๔๔๕๐๙	๕๗,๖๐๐
๑๙	หนองวังงาม	๑	ตลาดโพธิ์	สิงห์	บางระจัน	๖๔๕๘๑๔	๑๖๔๔๐๖๐	๑๓๑,๒๐๐
๒๐	หนองสำมะเนียง	๙	ห้วยชุมแสง	สิงห์	บางระจัน	๖๔๕๑๔๐	๑๖๔๖๓๘๓	๒๑,๖๐๐

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ	พิกัด		ความจุ (ลบ.ม.)
						Lat	Long	
๒๑	หนองจิก	๑	ตลาด โพธิ์	สิงห์	บางระจัน	๑๖๕๖๒๕	๑๖๕๕๑๘๒	๓๑,๖๘๐
๒๒	หนองชะโด	๗	ห้วยใหญ่	สิงห์	บางระจัน	๑๖๕๒๐๔	๑๖๕๘๒๑๓	๕๗,๖๐๐
๒๓	ห้วยน้อย	๑- ๖	ตลาด โพธิ์,บาง วัว	สิงห์	บางระจัน	๑๖๕๓๑๑	๑๖๕๖๘๔๙	๕๑๘,๕๐๐
๒๔	หนองหลวง	๒	บางวัว	โพชนไก่	บางระจัน	๑๖๕๑๓๗	๑๖๕๙๒๐๕	๗,๖๘๐
๒๕	ห้วยใหญ่	๑๑	โคกวัด	โพชนไก่	บางระจัน	๑๖๕๑๘๗	๑๖๕๐๙๑๘	๒๖๘,๘๐๐
๒๖	หนองอ้อ (เล็ก)	๔	แหลมแค	แม่ลา	บางระจัน	๑๖๕๑๑๗๐	๑๖๕๒๒๖๒	๔๘,๐๐๐
๒๗	หนองอ้อ (ใหญ่)	๒	เชิงกลัด	แม่ลา	บางระจัน	๑๖๕๒๙๗๗	๑๖๕๑๑๖๖	๔๑,๖๐๐
๒๘	หนองบอน	๕	โคกวัด	แม่ลา	บางระจัน	๑๖๕๑๘๕๒	๑๖๕๑๑๘๓	๑๕,๓๖๐
๒๙	หนองสระบัว	๑	แหลมกุ่ม	แม่ลา	บางระจัน	-	-	๔๕,๖๐๐
๓๐	หนองนารี	๕	โคกวัด	แม่ลา	บางระจัน	-	-	๑๒,๐๐๐
อำเภอบางระจัน								
๓๑	โพกรวม	๔	แหลมแค	แม่ลา	บางระจัน	๑๖๕๓๖๔๘	๑๖๕๑๗๐๘	๑๙,๒๐๐
๓๒	หนองรับน้ำ	๑	แหลมกุ่ม	แม่ลา	บางระจัน	๑๖๕๓๒๙	๑๖๕๐๖๓๒	๒๒,๕๐๐
๓๓	หนองเหี้ย	๑	แหลมกุ่ม	แม่ลา	บางระจัน	-	-	๒๓,๓๒๐
๓๔	หนองสลอด	๕	โคกวัด	แม่ลา	บางระจัน	-	-	๑๐,๕๐๐
๓๕	หนองสามปล่อง	๕	โคกวัด	แม่ลา	บางระจัน	๑๖๕๒๗๐๒	๑๖๕๙๕๕๗	๙,๖๐๐
๓๖	หนองตารูป	๑	แหลมกุ่ม	แม่ลา	บางระจัน	-	-	๗,๒๐๐
๓๗	หนองครก	๑	แหลมกุ่ม	แม่ลา	บางระจัน	-	-	๑๕,๓๖๐
๓๘	หนองกระทะ	๕	โคกวัด	แม่ลา	บางระจัน	-	-	๗,๒๐๐
๓๙	ห้วยจระเข้	๔	แหลมแค	แม่ลา	บางระจัน	๑๖๕๐๒๔๒	๑๖๕๒๓๐๔	๕๐,๕๐๐
๔๐	หนองโพ	๔	แหลมแค	แม่ลา	บางระจัน	-	-	๒,๐๘๐
๔๑	หนองหลวง	๓	โพชนไก่	โพชนไก่	บางระจัน	-	-	๑๖,๘๐๐
๔๒	หนองหญ้ากราย	๔	โพชนไก่	โพชนไก่	บางระจัน	๑๖๕๑๑๙	๑๖๕๐๒๒๗	๓๓,๖๐๐
๔๓	หนองมน	๔	โพชนไก่	โพชนไก่	บางระจัน	-	-	๒๔,๐๐๐
๔๔	ลำโพชนไก่	๔	โพชนไก่	โพชนไก่	บางระจัน	-	-	๑๖,๘๐๐
๔๕	หนองระแหง	๑	แหลมกุ่ม	แม่ลา	บางระจัน	๑๖๕๓๘๖	๑๖๕๐๘๓๔	-
๔๖	อ่าวกระโบ	๒	เชิงกลัด	แม่ลา	บางระจัน	๓๕๒๙๓๒	๑๖๕๒๒๑๙	-
๔๗	หนองมดตะนอย	๙	โพธิ์หอม	โพชนไก่	บางระจัน	๑๖๕๓๘๙๗	๑๖๕๒๙๙๒	-
๔๘	ห้วยสามัคคี	๔	แหลมแค	แม่ลา	บางระจัน	๑๖๕๐๙๓๗	๑๖๕๒๙๓๙	-
๔๙	บึงโพตะโกน	๔	โพ ตะโกน	สระแจง	บางระจัน	๑๖๕๐๖๓๕๐๗๙	๑๖๕๐๗๒๒N	๓๓๖,๐๐๐
๕๐	คลองตาลตันเดียว	๔	โพ ตะโกน	สระแจง	บางระจัน	๑๖๕๐๖๓๓๖๔๔	๑๖๕๕๔๘๔N	๔๔๘,๐๐๐
๕๑	บึงคิม	๕	บ้านคิม	สระแจง	บางระจัน	๑๖๕๐๖๓๒๙๕๖	๑๖๕๔๓๙๑N	๑๑๒,๐๐๐
๕๒	บึงหล่ม	๕	บ้านคิม	สระแจง	บางระจัน	๑๖๕๐๖๓๒๔๘๘	๑๖๕๕๔๐๘N	๒๕๒,๐๐๐
รวม อำเภอบางระจัน ๕๒ แห่ง								

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ	พิกัด		ความจุ (ลบ.ม.)
						Lat	Long	
อำเภอค่ายบางระจัน								
๑	บึงสี่เหลี่ยม	๑	สี่เหลี่ยม	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๒	บึงโคกพรวัว	๒	โคก พรวัว	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๓	บึงโคกพรวัว	๓	โคก พรวัว	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๔	บึงโคกพรวัว	๔	โคก พรวัว	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๕	บึงโคกพรวัว	๕	โคก พรวัว	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๖	บึงวังกา	๖	วังกา	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
อำเภอค่ายบางระจัน								
๗	บึงห้วยไผ่	๗	วังกา	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๘	บึงห้วยไผ่	๘	วังกา	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๙	บึงห้วยไผ่	๙	บาง ระจัน	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๑๐	บึงห้วยไผ่	๑๐	ทับ เจ๊กฮะ	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๑๑	บึงทองเลื่อน	๑๑	ถนนตก	บางระจัน	ค่าย บางระจัน	-	-	-
๑๒	วังกระจับ	๑๑	วัง กระจับ	คอตทราย	ค่าย บางระจัน	-	-	๓๐๘,๐๐๐
๑๓	คลองห้วยขนาน	๗	ดอน ตะโหนด	โพทะเล	ค่าย บางระจัน	๑๔.๕๑๒๑๕๙	๑๐๐.๑๖๓๐๓	๑๘,๗๕๐
๑๔	คลองธรรมชาติ ยางต้นเดียว	๘, ๒, ๓, ๔	หนองลี, บ้านกลับ	โพทะเล	ค่าย บางระจัน	๑๔.๕๑๑๘๗๓	๑๐๐.๑๔๕๑๑๗	๕๔๐,๐๐๐
๑๕	บึงแพบ	๕	โพทะเล	โพทะเล	ค่าย บางระจัน	๑๔.๔๙๕๐๒๘	๑๐๐.๑๖๕๖๓	๑๙๒,๐๐๐
๑๖	บึงสีบัวทอง	๓, ๔	คลอง ระมาน ,ดอน มะขาม	โพทะเล	ค่าย บางระจัน	๑๔.๔๗๕๓๕๑	๑๐๐.๑๔๔๖๐๔	๘๑,๖๐๐
๑๗	รางกาไต้ะ	๙	ดงเจริญ	โพสังโฆ	ค่าย บางระจัน	-	๑๐๐.๓๔๓๔๓๗	-
๑๘	หนองสละบาป	๑๑	สาธิต์	ท่าข้าม	ค่าย บางระจัน	-	-	-

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ชื่อบ้าน	ตำบล	อำเภอ	พิกัด		ความจุ (ลบ.ม.)
						Lat	Long	
๑๙	หนองปลาตุก	๑๒	สาธิตกลาง	ท่าข้าม	ค่ายบางระจัน	-	-	-
๒๐	หนองกุ่ม	๑๒	สาธิตกลาง	ท่าข้าม	ค่ายบางระจัน	-	-	-
รวม อำเภอค่ายบางระจัน ๒๐ แห่ง								
อำเภอท่าช้าง								
๑	หนองสองห้อง	๑	-	ถอนสมอ	ท่าช้าง	-	-	-
๒	หนองหัวแตก	๑	-	พิกุลทอง	ท่าช้าง	-	-	-
๓	หนองบัว	๔	-	พิกุลทอง	ท่าช้าง	-	-	-
๔	หนองอุโมงค์	๔	-	พิกุลทอง	ท่าช้าง	-	-	-
อำเภอท่าช้าง								
๕	บึงกระตี่แดงลูกที่ ๑	๔	ละเมาะยุบ	โพประจักษ์	ท่าช้าง	๑๔.๗๗๕๓๓๑	๑๐๐.๓๗๐๘	๑๔๙,๙๗๙
๖	บึงกระตี่แดงลูกที่ ๒	๔	ละเมาะยุบ	โพประจักษ์	ท่าช้าง	๑๔.๗๗๘๗๙๔	๑๐๐.๓๖๙๘๒๑	๘๗,๓๕๖
๗	บึงกระตี่แดงลูกที่ ๓	๒	บ้านไร่	โพประจักษ์	ท่าช้าง	๑๔.๗๘๓๖๔๔	๑๐๐.๓๖๖๔๐๒	๑๑๐,๕๖๗
๘	บึงกระตี่แดงลูกที่ ๔	๒	บ้านไร่	โพประจักษ์	ท่าช้าง	๑๔.๗๘๖๓๐๘	๑๐๐.๓๖๐๔๗๙	๒๑๖,๑๗๗
๙	บึงกระตี่แดงลูกที่ ๕	๒	บ้านไร่	โพประจักษ์	ท่าช้าง	๑๔.๗๘๒๔๙๑	๑๐๐.๓๖๐๑๗๕	๘๑,๙๐๖
รวม อำเภอท่าช้าง ๙ แห่ง								

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรดินและธรณีสัณฐาน

พื้นที่ตะกอนลำน้ำ (Fluvial plain) เป็นพื้นที่เกิดใหม่จากการทับถมของลำน้ำในปัจจุบันมีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ (flat to nearly level) เกิดตามแม่น้ำสายหลัก เช่น แม่น้ำเจ้าพระยา ลำแม่กลอ ลำการ้อง ลำเชียงราก และลำโพธิ์ชัย ประกอบด้วย สันดินริมน้ำ (river levee) เกิดเป็นแนวริมฝั่งแม่น้ำเป็นส่วนใหญ่ ตะกอนดินที่ถูกพัดพามาทับถมเป็นตะกอนใหม่ เนื้อละเอียดปานกลางถึงละเอียด และพื้นที่ราบน้ำท่วมถึง (flood plain) เป็นที่ราบลุ่มหลังสันดินริมน้ำ

ทรัพยากรดิน ในจังหวัดสิงห์บุรี มีกลุ่มชุดดินหลักอยู่ ๔ กลุ่มชุดดิน ประกอบด้วย

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๔ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓๔,๘๙๑ ไร่ หรือร้อยละ ๘๔.๖๐ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

กลุ่มชุดดินที่เป็นดินเหนียวลึกมากเกิดจากวัสดุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน หน้าดินอาจแตกกระแวงเป็นร่อง กว้างและลึกในฤดูแล้ง มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว มีเนื้อชั้นดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ปฏิกิริยา ดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๖.๕ มีเนื้อดินชั้นล่างเป็น

ดินเหนียว หรือ ดินเหนียวปนทรายแป้ง มีความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐-๘.๐ ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

มีความเหมาะสมดีสำหรับการปลูกข้าว โดยปกติไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับการปลูกข้าว แต่ถ้าเป็นบริเวณที่ลุ่มต่ำอาจจะประสบปัญหาบ้างจากน้ำไหลบ่าท่วมขัง แต่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ ไม้ผล หรือพืชผัก เนื่องจากมีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน ๓๘ การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้ทำนา และมีบางพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๒๑ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๐,๐๙๙ ไร่ หรือร้อยละ ๙.๗๖ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

กลุ่มชุดดินที่เป็นกลุ่มดินร่วนหยาบลึกมาก เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำบน ส่วนต่ำของสันดินริมน้ำ พบบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

มีความเหมาะสมดีสำหรับปลูกข้าว แต่อาจมีปัญหาขาดแคลนน้ำในบางช่วงเวลาที่ฝนทิ้งชว่นาน ส่วนในฤดูแล้งสามารถปลูกพืชผัก และถั่วต่างๆ ได้

การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางพื้นที่ใช้ปลูกพืชผัก ถั่วต่างๆ และมีบางพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๓๓ มีเนื้อที่ประมาณ ๓,๑๑๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๖๑ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

กลุ่มชุดดินที่เป็นดินทรายแป้งลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด พบบนสันดินริมน้ำเก่า เนินตะกอนรูปพัด หรือที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีเนื้อดินชั้นบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็น กรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ มีเนื้อดินชั้นล่างตอนบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ปฏิกริยาเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๖.๕ ส่วนชั้นดินล่าง ถ้ามีก้อนปูน ปะปนมีปฏิกริยาเป็นกลางถึงเป็นด่างจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐-๘.๕ มีความอุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติปานกลาง

มีความเหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล และไม้ยืนต้น

การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้ปลูกไม้ผลหรือเป็นที่อยู่อาศัย และมีบางพื้นที่ที่มีการปรับสภาพพื้นที่เพื่อทำนา

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๓๘ มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๓๔๐ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๕ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

กลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนหยาบลึกมาก เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำบนสันดินริมน้ำ หรือที่ราบตะกอนน้ำพา มีลักษณะการทับถมเป็นชั้นๆ ของตะกอนลำน้ำในแต่ละช่วงเวลา มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีเนื้อดินชั้นบนเป็นดินร่วนปนทราย แป้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐ เนื้อดินชั้นล่างเป็นดินร่วนปนทราย หรือเป็นชั้นสลับที่มีเนื้อดิน เป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียวปนทราย ดินทรายปนดินร่วน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่า ความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐ ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

มีความเหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล และไม้ยืนต้น

การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันเป็นที่อยู่อาศัย ปลูกพืชผัก ไม้ผล และมีบางพื้นที่ที่มีการปรับสภาพพื้นที่เพื่อทำนา

ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดสิงห์บุรีไม่มีพื้นที่ป่าไม้หรืออยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีเพียงพื้นที่ป่าชุมชน ประมาณ ๑,๔๕๒ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ ป่าชุมชนปลูกโดยชุมชน และให้ชุมชนดูแลรักษา พร้อมใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน และจังหวัดสิงห์บุรีไม่มีแร่ธาตุที่สำคัญในพื้นที่

ส่วนที่ ๓

โครงสร้างและการวิเคราะห์ปัญหาภาคการเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตรของจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งได้นำข้อมูล ๒ ส่วนได้แก่ ข้อมูลปัญหา ความต้องการด้านการเกษตร และความคิดเห็นของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ทั้ง ๖ อำเภอที่มีต่อปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเกษตร ซึ่งการรวบรวมข้อมูลมีการใช้เครื่องมือและวิธีการต่างๆ นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตรของจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรที่มีความเหมาะสมมีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งมีกระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูล และรายการข้อมูล ดังนี้

กระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูล

๑. ศึกษาข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมและศักยภาพของพื้นที่
๒. การสำรวจข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร และข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเกษตร
๓. การรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรจากการสัมภาษณ์ การจัดเวทีระดมความคิดเห็น และการค้นหาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร

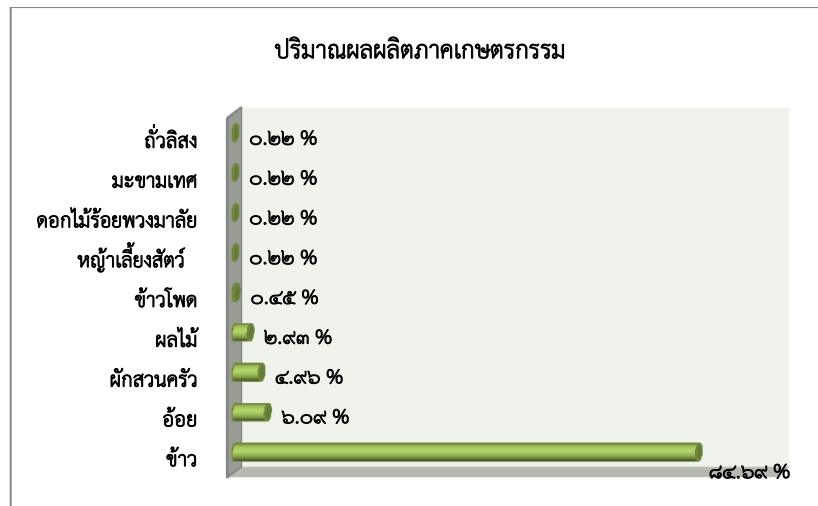
รายการข้อมูล

๑. สรุปแบบประมวลผลข้อมูลรายได้ – รายจ่ายในครัวเรือน รวมถึงทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกร
๒. สรุปประเด็นปัญหาความต้องการ และแนวทางการแก้ไขด้านการเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี
๓. สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรทั้ง ๖ อำเภอ ของจังหวัดสิงห์บุรีที่มีต่อปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเกษตร

๓.๑ สรุปแบบประมวลผลข้อมูลรายได้ – รายจ่ายในครัวเรือน รวมถึงทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกร

๓.๑.๑ การเพาะปลูกชนิดพืชของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยพืชที่นิยมเพาะปลูกกันมากที่สุด ได้แก่ ข้าว คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖๙ อ้อย คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๙ ผักสวนครัว คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๖ ผลไม้ คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๓ ข้าวโพด คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๕ โดยที่หญ้าเลี้ยงสัตว์ ดอกไม้ร้อยพวงมาลัย มะขามเทศ และถั่วลิสง คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๒ เท่าๆ กัน ตามลำดับ

ตารางแสดงการเพาะปลูกของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

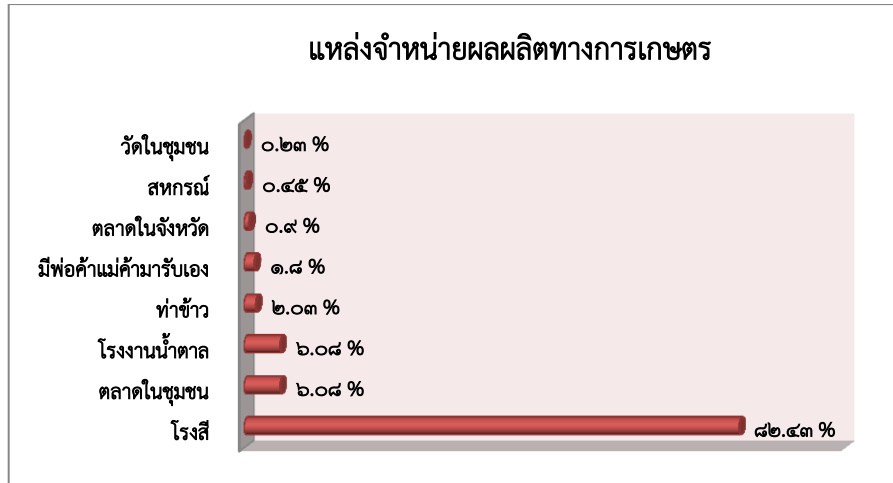
ลำดับที่	ชนิดพืช	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (กก./ปี)	รายได้จากผลผลิต (บาท/ปี)	รายจ่ายจากการเพาะปลูกพืช (บาท/ปี)	กำไรจากผลผลิตที่จำหน่าย (บาท/ปี)
๑	ข้าว	๓๗๖	๑๐๒๘๕ ไร่ ๓ งาน	๗,๙๒๔,๓๘๑	๖๑,๔๗๒,๖๘๒	๔๒,๗๓๔,๔๕๐	๑๘,๗๐๘,๒๓๒
๒	อ้อย	๒๗	๔๙๐	๕,๓๔๒,๙๔๐	๕,๖๒๓,๓๘๔	๒,๙๑๗,๖๖๕	๒,๗๐๖,๗๑๙
๓	ผักสวนครัว	๒๒	๒๖ ไร่ ๕๐ ตารางวา	๑๘,๗๖๙	๖๓๘,๖๒๕	๒๑๒,๙๐๐	๔๒๕,๗๒๕
๔	ผลไม้	๑๓	๔๔	๑๔๖,๑๑๖	๔๘๑,๒๐๐	๒๘๖,๑๐๐	๑๙๕,๑๐๐
๕	หญ้าเลี้ยงสัตว์	๑	๓	๑,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๐,๘๐๐	๑๐,๐๐๐
๖	ดอกไม้ร้อยพวงมาลัย	๑	๕ งาน	๓๖๕๐	๑๘๒,๕๐๐	๒๑,๐๐๐	๑๖๑,๕๐๐
๗	มะขามเทศ	๑	๓	-	๓๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐
๘	ถั่วลิสง	๑	๖	๕๖๐๐	-	-	๗,๐๐๐
๙	ข้าวโพด	๒	๒ ไร่ ๒ งาน	๙,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๘,๐๐๐

โดยเกษตรกรเก็บผลผลิตข้าวไว้บริโภคเฉลี่ยครัวเรือนละ ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ปี

ผลผลิตข้าว กำไรรวมร้อยละ ๙๑.๒๒ / ผลผลิตข้าว ขาดทุนรวมร้อยละ ๘.๗๘

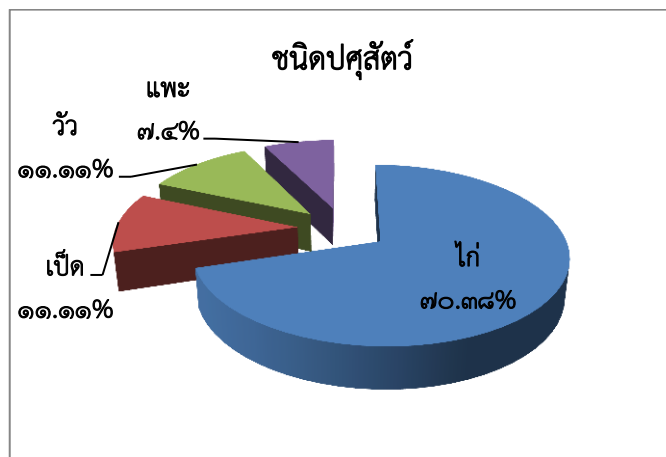
แหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

ลำดับที่	ตลาด (แหล่งขาย)	ร้อยละ
๑	โรงสี	๘๒.๔๓
๒	ตลาดในชุมชน	๖.๐๘
๓	โรงงานน้ำตาล	๖.๐๘
๔	ท่าข้าว	๒.๐๓
๕	มีพ่อค้าแม่ค้ามารับเอง	๑.๘๐
๖	ตลาดในจังหวัด	๐.๙
๗	สหกรณ์	๐.๔๕
๘	วัดในชุมชน	๐.๒๓

๓.๑.๒ การเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยปศุสัตว์ที่นิยมเพาะเลี้ยงกันมากที่สุด ได้แก่ ไก่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๓๘ เป็ด คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ วัว คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ และแพะ คิดเป็นร้อยละ ๗.๔ ตามลำดับ

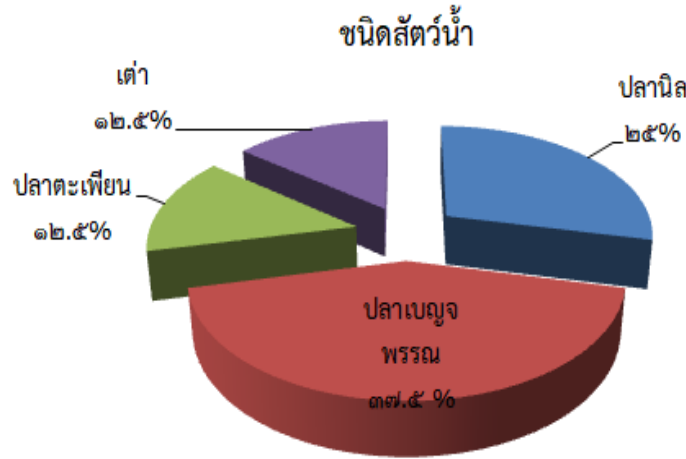
ตารางแสดงการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

ลำดับที่	ชนิดสัตว์	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนที่เลี้ยง (ตัว)	ผลผลิตที่จำหน่าย (ตัว)	ผลผลิตที่จำหน่าย (ฟอง)	รายได้ผลผลิตปศุสัตว์ที่จำหน่าย (บาท/ปี)	รายจ่ายในการเลี้ยงปศุสัตว์ (บาท/ปี)	กำไรจากผลผลิตปศุสัตว์ (บาท/ปี)
๑	ไก่	๑๙	๑,๑๓๗	๒๕๔	๗๖,๐๑๙	๓๒๖,๓๒๐	๒๐๗,๓๙๐	๑๒๗,๙๓๐
๒	เป็ด	๓	๒,๑๗๕	๑๒๐	๖,๘๐๐	๙๙๐,๖๐๐	๗๙๒,๒๐๐	๑๙๘,๔๐๐
๓	วัว	๓	๓๓	๒๖	-	๓๒๕,๐๐๐	๑๑๐,๐๐๐	๒๑๕,๐๐๐
๔	แพะ	๒	๑๘๐	๑๒๐	-	๑๓๐,๐๐๐	๘๗,๒๐๐	๔๒,๘๐๐

หมายเหตุ : ไก่ กำไรรวมร้อยละ ๙๙.๕๕ / ไก่ ขาดทุนรวมร้อยละ ๐.๔๕

๓.๑.๓ การเลี้ยงสัตว์น้ำของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยสัตว์น้ำที่นิยมเพาะเลี้ยงกันมากที่สุด ได้แก่ ปลานิล คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ปลาเบญจพรรณ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕ ปลาดุก และเต่า คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ตามลำดับ

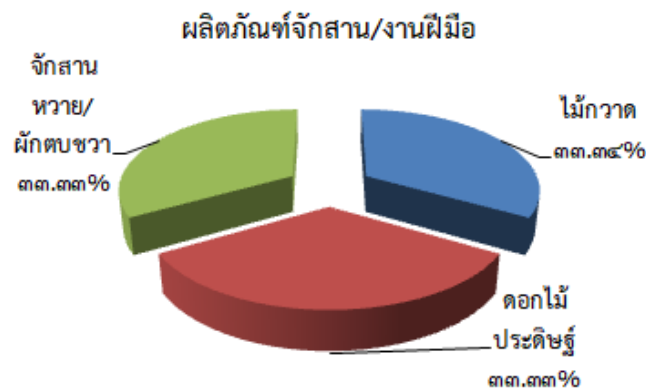
ตารางแสดงการเลี้ยงสัตว์น้ำของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

ลำดับที่	ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนที่เลี้ยง (ตัว)	ผลผลิตที่จำหน่าย (ตัว)	ผลผลิตที่จำหน่าย (กก.)	รายได้ผลผลิตสัตว์น้ำที่จำหน่าย (บาท/ปี)	รายจ่ายในการเลี้ยงสัตว์น้ำ (บาท/ปี)	กำไรจากผลผลิตสัตว์น้ำ (บาท/ปี)
๑	ปลานิล	๒	๔,๐๐๐	-	๕๐๐	๗,๐๐๐	๔,๕๐๐	๒,๕๐๐
๒	ปลาเบญจพรรณ	๓	๓๕,๐๐๐	-	๒๐๐	๔๘,๐๐๐	๔๑,๐๐๐	๑๔,๐๐๐
๓	ปลาตะเพียน	๑	๑,๐๐๐	-	๖๗	๒,๐๐๐	-	๒,๐๐๐
๔	เต่า	๑	๖	๑๑๐	-	๑๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐
๕	ปลาหมอ	๑	๕,๐๐๐	-	๘	๘,๐๐๐	-	๘,๐๐๐

หมายเหตุ : ปลาเบญจพรรณ กำไรรวมร้อยละ ๙๙.๗๘ / ปลาเบญจพรรณ ขาดทุนรวมร้อยละ ๐.๒๒

๓.๑.๔ งานหัตถกรรม (จักสาน/งานฝีมือ) ของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ก็มีเกษตรกรบางส่วนประกอบอาชีพเสริมเพื่อเสริมรายได้เข้าสู่ครัวเรือน ได้แก่ ไม้กวาด คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๔ ดอกไม้ประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ และจักสานหวาย/ผักตบชวา คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ ตามลำดับ

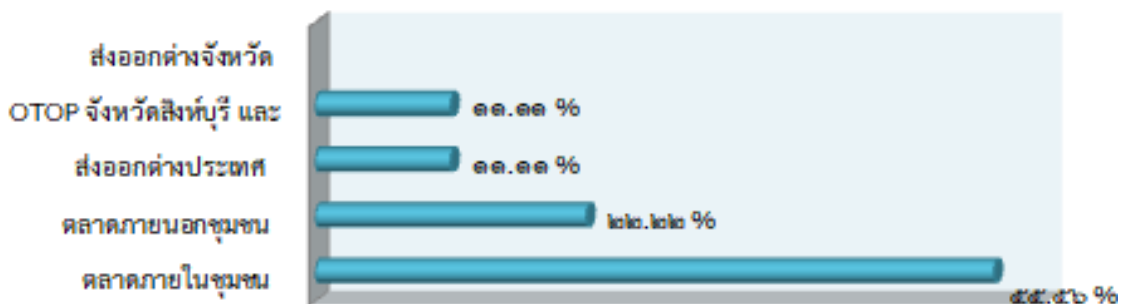

ตารางแสดงการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จักสาน/งานฝีมือของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

ลำดับที่	ชนิดจักสาน/งานฝีมือ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	รายได้จากผลิตภัณฑ์ที่จำหน่าย (บาท/ปี)	ราคาค่าต้นทุนผลิตภัณฑ์ (บาท/ปี)	กำไรจากผลิตภัณฑ์ที่จำหน่าย (บาท/ปี)
๑	ไม้กวาด	๓	๑๖๔,๐๐๐	๘๖,๘๒๔	๗๗,๑๗๖
๒	ดอกไม้ประดิษฐ์	๓	๔๔,๐๐๐	๙,๕๐๐	๓๔,๕๐๐
๓	จักสานหวาย/ผักตบชวา	๓	๔๑,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๖,๐๐๐

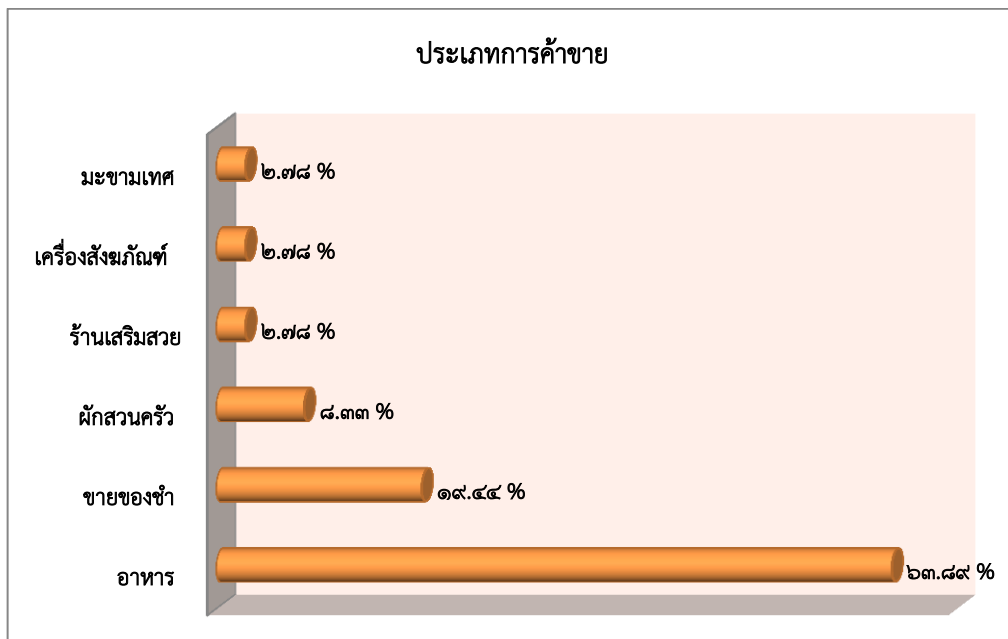
แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์จักสาน/งานฝีมือ

แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์จักสาน/งานฝีมือ

๓.๑.๕ การค้าขายของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ก็มีเกษตรกรบางส่วนประกอบอาชีพค้าขายเป็นรายได้เสริมเข้าสู่ครัวเรือน ได้แก่ อาหาร คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๘๙ ขายของชำ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๔ ผักสวนครัว คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓ ร้านเสริมสวย เครื่องสำอางค์ และ มะขามเทศ คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๘ ตามลำดับ

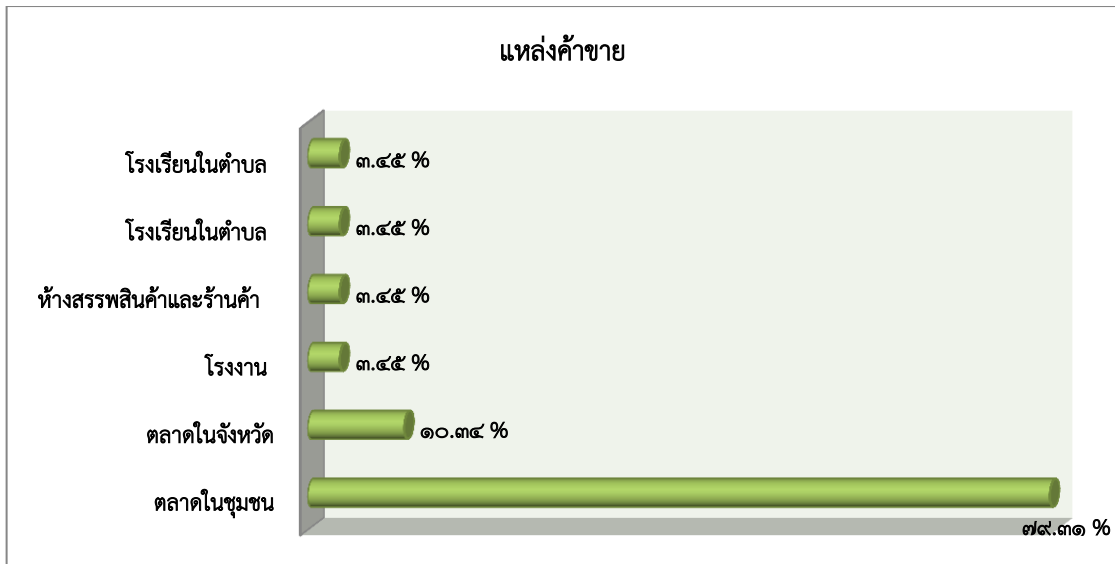

ตารางแสดงรายได้-รายจ่ายจากการค้าขายของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

ลำดับที่	ประเภทการค้าขาย	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	รายได้จากสินค้าที่จำหน่าย (บาท/ปี)	ราคาต้นทุนสินค้า (บาท/ปี)	กำไรจากสินค้าที่จำหน่าย (บาท/ปี)
๑	ขายของชำ	๗	๑,๑๙๐,๐๐๐	๑,๐๔๖,๐๐๐	๑๔๔,๐๐๐
๒	อาหาร	๒๓	๔,๐๓๙,๒๕๐	๒,๔๔๖,๕๑๐	๑,๖๐๘,๗๔๐
๓	ผักสวนครัว	๓	๑๒๑,๐๐๐	๔๗,๐๐๐	๗๔,๐๐๐
๔	ร้านเสริมสวย	๑	๕๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
๕	เครื่องสำอางค์	๑	๔๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
๖	มะขามเทศ	๑	๑๘,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๕,๐๐๐

หมายเหตุ : อาหาร กำไรรวมร้อยละ ๙๙.๗๘ / อาหาร ขาดทุนรวมร้อยละ ๐.๒๒

แหล่งค้าขาย

๓.๑.๖ รายได้นอกภาคการเกษตรของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

ถึงแม้รายได้หลักของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอจะเป็นด้านเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ แต่เกษตรกรบางส่วนก็มีแหล่งรายได้นอกภาคการเกษตรร่วมด้วยเช่นกัน ได้แก่ ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการให้กู้ เก็บค่าเช่า ดอกเบี้ยเงินฝาก เงินที่บุตรหลาน ญาติพี่น้องส่งมาให้ รายได้จากการรับจ้างในพื้นที่ รายได้จากการรับจ้างนอกพื้นที่ และรายได้จากงานประจำที่ได้รับเป็นรายเงินเดือน รายละเอียดแสดงตามตารางด้านล่างนี้

ตารางแสดงจำนวนรายได้อื่นๆ ของสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

แหล่งรายได้อื่น	ครัวเรือน	รายได้ (บาท/ปี)
๑. ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการให้กู้	๒	๙๕,๐๐๐
๒. เก็บค่าเช่า	๒๙	๗๔๕,๐๐๐
๓. ดอกเบี้ยเงินฝาก	๑๐	๕๒,๔๐๐
๔. เงินที่บุตรหลาน ญาติพี่น้องส่งมาให้	๑๐๒	๓,๗๕๕,๐๐๐
๕. รายได้จากการรับจ้างในพื้นที่	๙๐	๗,๐๙๑,๔๘๐

แหล่งรายได้อื่น	ครัวเรือน	รายได้ (บาท/ปี)
๖. รายได้จากจ้างงานนอกพื้นที่	๙	๑,๑๐๗,๕๐๐
๗. งานประจำที่ได้รับเป็นรายเงินเดือน	๑๐๐	๘,๑๔๔,๘๗๔
รวม	๓๔๒	๒๐,๙๙๑,๒๕๔

๓.๑.๗ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่ ค่าอาหาร ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ค่าช่วยงานตามประเพณี งานสังคม ค่าซื้ออุปกรณ์และสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนรวมถึงค่าซ่อมแซมบ้าน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์) และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รายละเอียดแสดงตามตารางด้านล่างนี้

ตารางแสดงรายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกรนอกภาคการเกษตร

รายการ	ครัวเรือน	รายจ่าย (บาท/ปี)
๑. ค่าอาหาร	๔๔๐	๒๗,๔๐๘,๘๕๐
๒. ค่ารักษาพยาบาล	๕๐	๔๐๑,๘๐๐
๓. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	๑๖๐	๖,๙๒๖,๓๐๐
๔. ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย	๒๕๓	๑,๒๘๓,๗๐๐
๕. ค่าช่วยงานตามประเพณี งานสังคม	๔๐๘	๔,๒๔๐,๓๗๐
๖. ค่าซื้ออุปกรณ์และสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนรวมถึงค่าซ่อมแซมบ้าน	๓๖๓	๔,๗๖๘,๕๐๐
๗. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์)	๔๑๙	๗,๒๐๒,๒๙๔
๘. อื่น ๆ (ระบุ).....	๘	๓๕๗,๙๒๐

๓.๑.๘ เงินออมของครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า ประเภทการออมเงินของครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่ เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์ ซื้อประกัน ซื้อหุ้นจากกลุ่ม/กองทุน เก็บไว้ที่บ้าน แชรที่ยังไม่เปีย พินธบัตร/สลากออมทรัพย์ และการออมเงินประเภทอื่นๆ รายละเอียดแสดงตามตารางด้านล่างนี้

ตารางแสดงเงินออมของครัวเรือนเกษตรกร

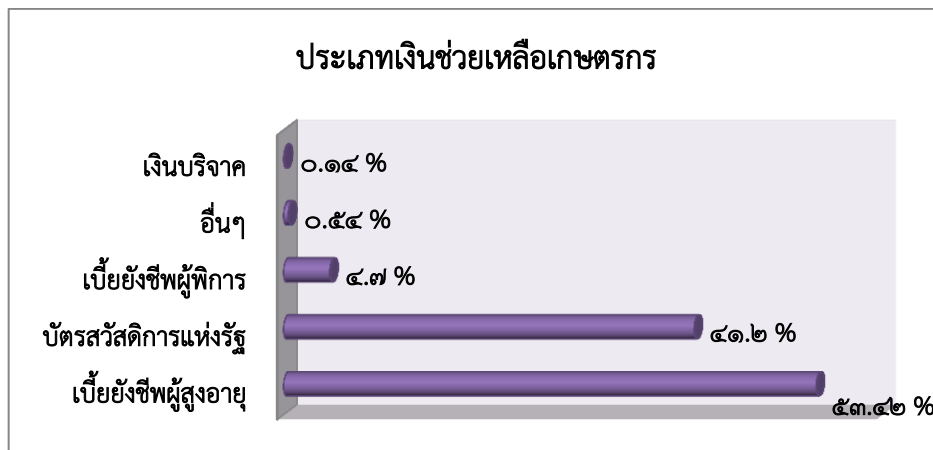
ประเภทเงินออม	ครัวเรือน	จำนวนเงิน (บาท)
๑. เงินฝากธนาคาร	๑๖๐	๑๗,๙๘๖,๗๐๐
๒. เงินฝากสหกรณ์	๒๒	๒,๙๘๗,๒๐๐
๓. ซื้อประกัน	๑๐๖	๔,๘๗๘,๐๙๔
๔. ซื้อหุ้นจากกลุ่ม/กองทุน	๔๗	๔,๕๖๘,๑๕๕
๕. เก็บไว้ที่บ้าน	๑๓๖	๒,๑๒๒,๕๐๐
๖. แชรที่ยังไม่เปีย	๑๘	๖๖๔,๕๐๐
๗. พินธบัตร/สลากออมทรัพย์	๔๒	๓,๔๔๔,๐๐๐
๘. อื่น ๆ (ระบุ).....	๒	๒๐๙,๖๐๐

๓.๑.๙ เงินช่วยเหลือในครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า ประเภทเงินช่วยเหลือในครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เบี้ยยังชีพผู้พิการ เงินบริจาค และเงินช่วยเหลือประเภทอื่นๆ รายละเอียดแสดงตามตารางด้านล่างนี้

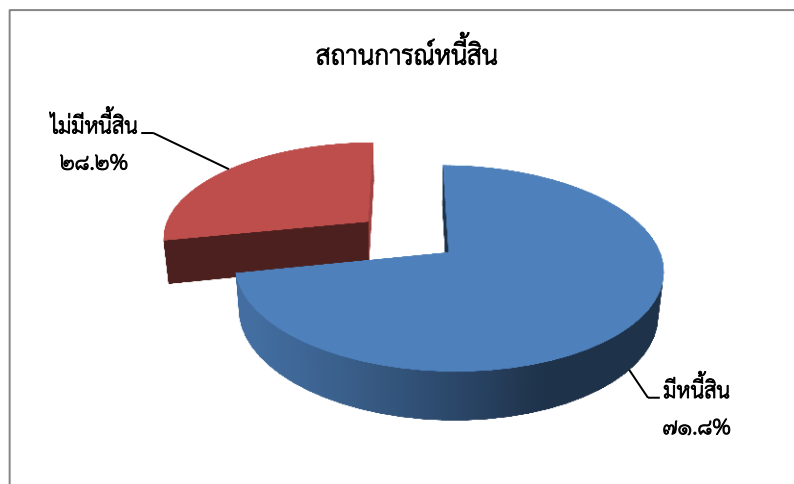
ตารางแสดงแหล่งเงินช่วยเหลือของเกษตรกร

ลำดับที่	แหล่งเงินช่วยเหลือ	ร้อยละ	รวมเป็นเงิน (บาท/ปี)
๑	เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	๕๓.๔๒	๓,๑๑๙,๕๐๐ บาท/ปี
๒	บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	๔๑.๒	๑,๐๖๓,๒๐๐ บาท/ปี
๓	เบี้ยยังชีพผู้พิการ	๔.๗	๓๔๓,๒๐๐ บาท/ปี
๔	อื่นๆ	๐.๕๔	๑๕๕,๖๐๐ บาท/ปี
๕	เงินบริจาค	๐.๑๔	๕,๗๖๐ บาท/ปี

๓.๑.๑๐ หนี้สินครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

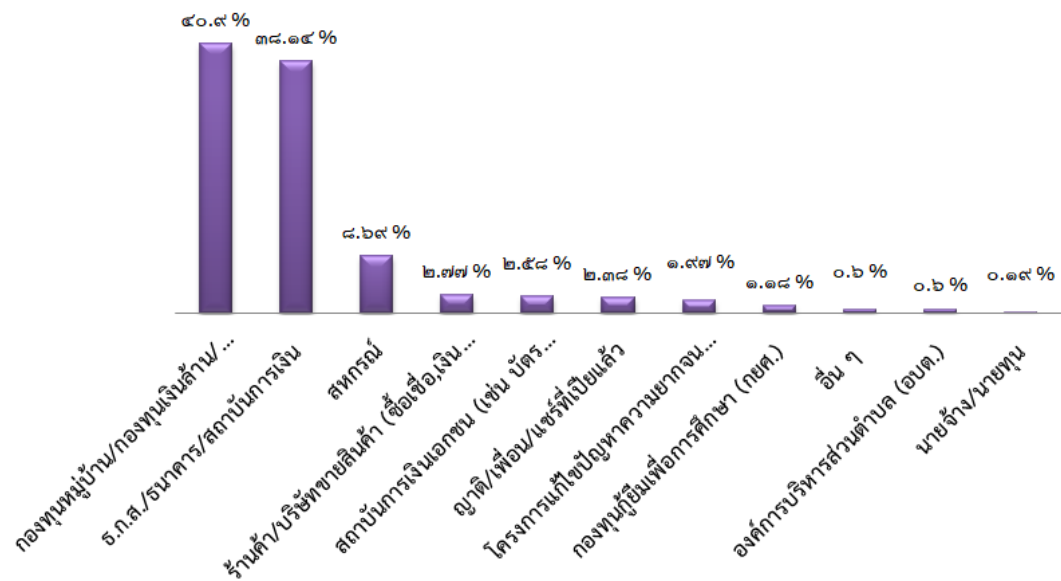
จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า เกษตรกรมีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๘ และไม่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒ ของเกษตรกรทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

แหล่งที่มาของหนี้สินเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

ลำดับที่	แหล่งที่มาของหนี้สิน	ร้อยละ	จำนวนเงินที่กู้ (บาท)
๑	กองทุนหมู่บ้าน/กองทุนเงินล้าน/กองทุนอื่น	๔๐.๙	๙,๒๒๒,๕๕๕
๒	ธ.ก.ส./ธนาคาร/สถาบันการเงิน	๓๘.๑๔	๖๔,๓๘๑,๔๗๒
๓	สหกรณ์	๘.๖๙	๙,๒๑๕,๐๐๐
๔	ร้านค้า/บริษัทขายสินค้า (ซื้อเชื่อ,เงินผ่อน)	๒.๗๗	๕,๐๘๔,๐๐๐
๕	สถาบันการเงินเอกชน (เช่น บัตรเครดิต, ไฟแนนซ์, นืมซีเส็ง, AEON, Easy buy ฯลฯ)	๒.๕๘	๒,๐๕๒,๒๐๐
๖	ญาติ/เพื่อน/แชร์ที่เปียแล้ว	๒.๓๘	๑,๘๑๐,๐๐๐
๗	โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กขคจ.)	๑.๙๗	๘๙,๒๐๐
๘	กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)	๑.๑๘	๖๖๗,๐๐๐
๙	อื่น ๆ	๐.๖	๖๓๐,๐๐๐
๑๐	องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	๐.๖	๖๓,๐๐๐
๑๑	นายจ้าง/นายทุน	๐.๑๙	๒๐,๐๐๐

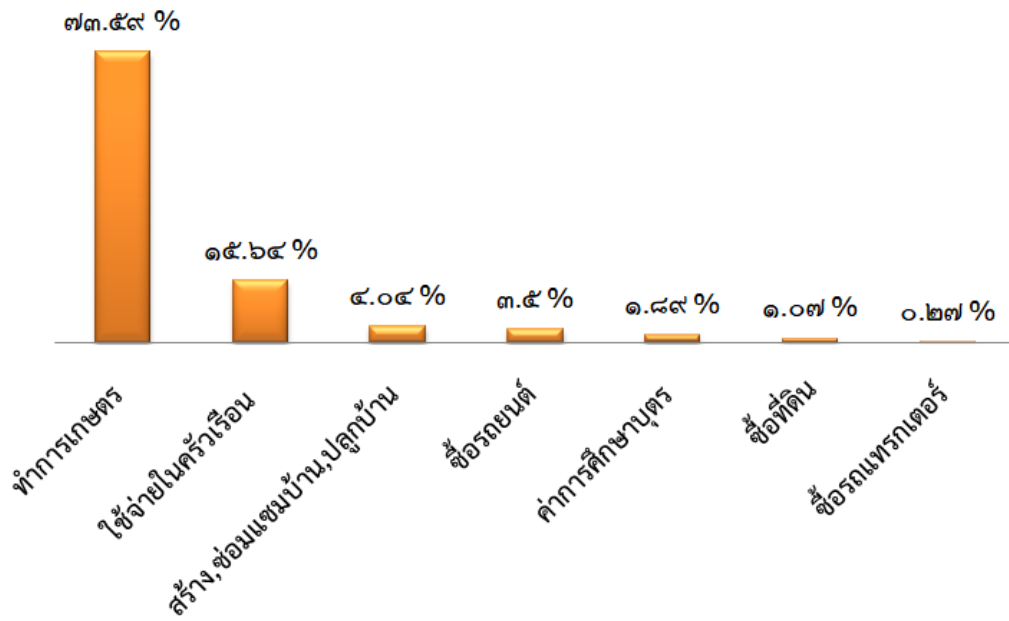
แหล่งที่มาของหนี้สิน

วัตถุประสงค์ในการกู้เงิน

จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า วัตถุประสงค์ในการกู้เงินของเกษตรกร ได้แก่ นำไปประกอบอาชีพการเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๕๙ ใช้จ่ายในครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖๔ สร้าง,ซ่อมแซมบ้าน,ปลูกบ้าน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๔ ซื้อรถยนต์ คิดเป็นร้อยละ ๓.๕ ค่าการศึกษาบุตร คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๙ ซื้อที่ดิน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๗ และซื้อรถแทรกเตอร์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๗ ตามลำดับ

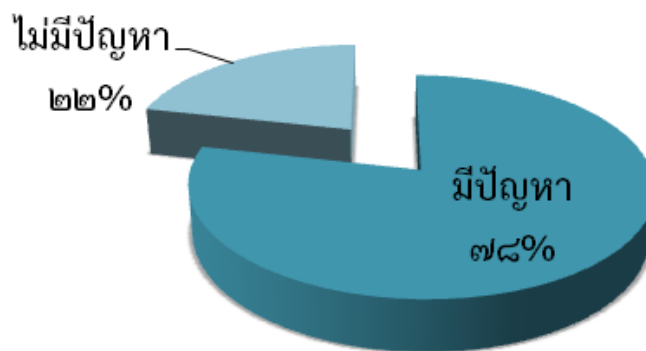
◆ วัตถุประสงค์ในการกู้เงิน ◆

๓.๑.๑๑ แหล่งน้ำในจังหวัดสิงห์บุรี

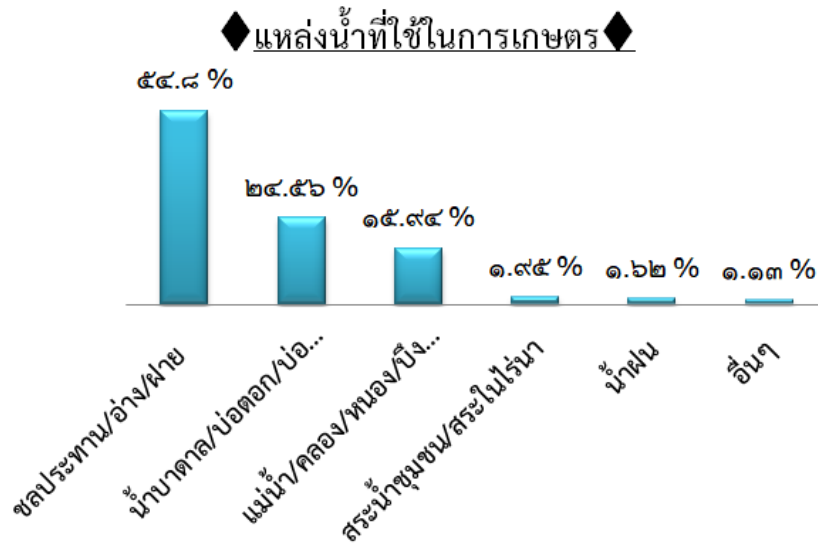
จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านแหล่งน้ำ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๕ และไม่มีปัญหาด้านแหล่งน้ำ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕ ของเกษตรกรทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

◆ ปัญหาด้านแหล่งน้ำ ◆

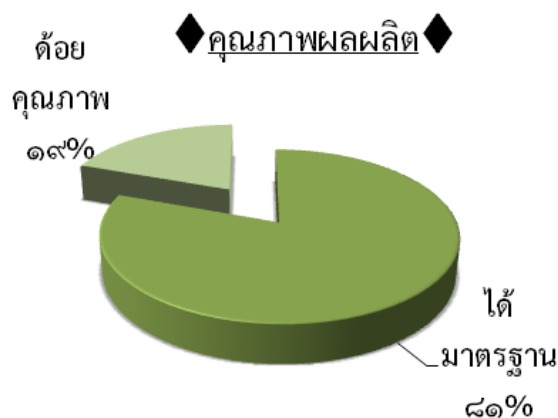
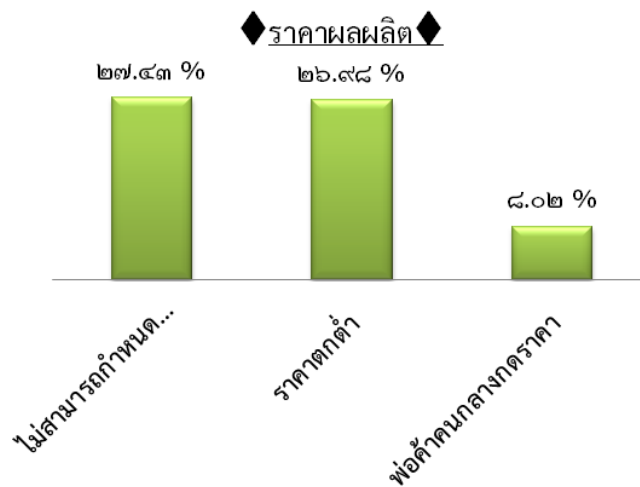
แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร

จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า เกษตรกรมีแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร ได้แก่ ชลประทาน/อ่าง/ฝาย คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘ น้ำบาดาล/บ่อดอก/บ่อน้ำตื้น คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๖ แม่น้ำ/คลอง/หนอง/บึงธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙๔ สระน้ำชุมชน/สระในไร่นา คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๕ น้ำฝน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๒ และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๓ ตามลำดับ

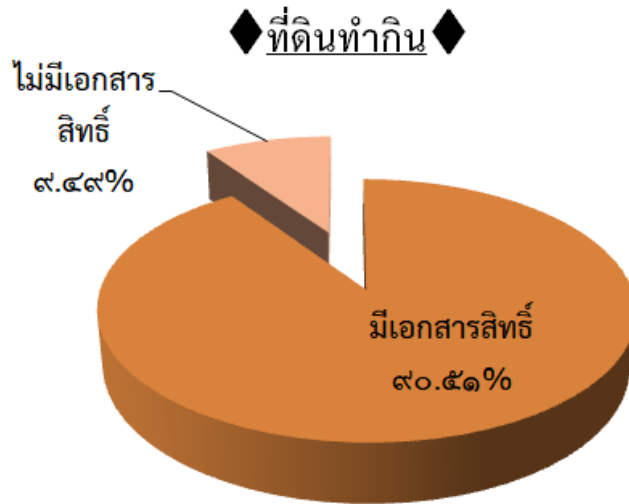
๓.๑.๑๒ ผลผลิตทางการเกษตรในจังหวัดสิงห์บุรี

จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านราคาผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตทางการเกษตรเองได้ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๓ ราคาตกต่ำ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๙๘ และพ่อค้าคนกลางกดราคา คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๒ ของเกษตรกรทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

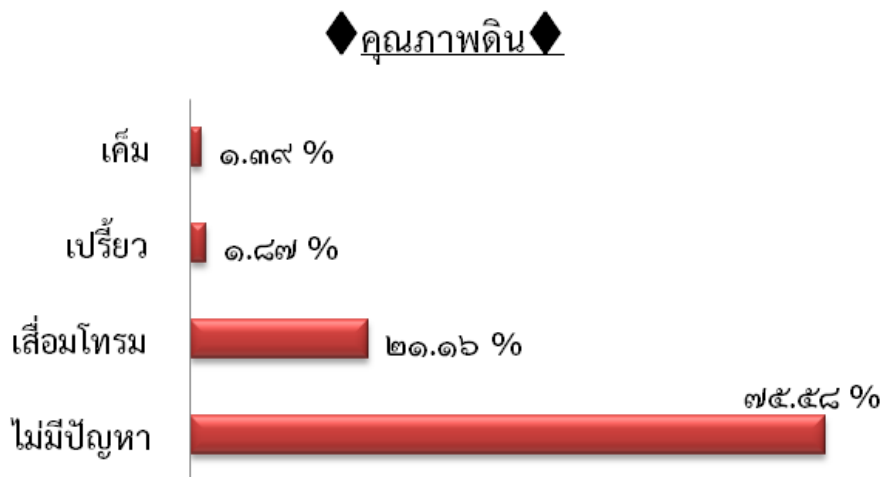
๓.๑.๑๓ ที่ดินทำกินของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรี

จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านที่ดินทำกิน ได้แก่ มีเอกสารสิทธิ์ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๕๑ และไม่มีเอกสารสิทธิ์ คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๙ ของเกษตรกรทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

ปัญหาด้านคุณภาพดิน

จากการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรในจังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านคุณภาพดิน ได้แก่ ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕๘ ดินเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๖ ดินเปรี้ยว คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๗ และดินเค็ม คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๙ ของเกษตรกรทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

สรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา
จากเวทีระดมความคิดเห็นแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี
สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

◆ **๑. อำเภอบางระจัน** ◆

- วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอบางระจัน
- สรุปข้อมูลประเด็นปัญหา ความต้องการ แนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่จากเวทีระดมความคิดเห็น

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
(๑) การพัฒนาศักยภาพการส่งเสริม และสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรองค์กรเกษตรกรและยุวเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- การสร้างจิตอาสา โดยสร้างจากคนรุ่นใหม่ และสร้างยุวเกษตรกรรุ่นใหม่	- สนับสนุนส่งเสริมให้มีการสร้างจิตอาสา โน้มน้าวให้คนรุ่นใหม่หันมาสนใจภาคเกษตรกรรม และเกิดเป็นยุวเกษตรกรรุ่นใหม่
	- คณะกรรมการกลุ่มส่วนมากเป็นผู้นำชุมชน และผู้นำชุมชนส่วนมากจะมีภารกิจมากมาย ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมร่วมกับกลุ่มเกษตรกรได้	- การพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการรวมกลุ่มโดยการจำกัดสังกัดกลุ่มเกษตรกร เช่น บุคคลเพียง ๑ คน ควรเข้าร่วมได้เพียงกลุ่มเดียวจึงจะไม่เกิดการซ้ำซ้อนกัน
	- มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้นมา แต่ไม่มีการติดตาม หรือส่งเสริมสนับสนุน ทำให้กลุ่มเกษตรกรไม่มีความเข้มแข็ง และยกเลิกการรวมกลุ่มกันไปในที่สุด	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนกลุ่มเกษตรกร ควรติดตามให้ความช่วยเหลือจนกลุ่มฯสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง
(๒) การสนับสนุนส่งเสริมการให้การศึกษาอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรมและการจัดการแกเกษตรกรและยุวเกษตรกร	- เกษตรกรยังขาดความรู้ และขาดการส่งเสริมด้านเทคโนโลยีการผลิตพันธุ์ข้าวคุณภาพจากศูนย์ข้าวชุมชน และกรมการข้าว อีกทั้งยังขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้วย	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาอบรม และถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรให้กับเกษตรกร และจูงใจคนรุ่นใหม่ด้วยการทำการเกษตรแบบสมัยใหม่

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
(๓) การส่งเสริมการพัฒนาคู่มือครองพื้นที่เกษตรกรรมและการแก้ไขปัญหาดินและที่ดินโดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาคุณภาพดินในพื้นที่อำเภอบางระจันส่วนใหญ่เป็นดินเหนียว อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยตรวจวัดคุณภาพดิน ทั้งในส่วนของแร่ธาตุและธาตุอาหารในดิน - เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งช่วยเหลือในการคุ้มครองสิทธิ ทำให้ถูกยึดที่ดิน ทำกิน ทำให้เกษตรกรเปลี่ยนไปเป็นลูกจ้างของนายทุนนอกระบบในที่สุด 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรควรเว้นระยะห่างในการทำการเกษตร เพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน และควรเพาะปลูกพืชปุ่อกึ่งให้ดินมีอินทรีย์วัตถุ พร้อมทั้งนำเครื่องจักรกลที่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรในการย่อยสลายฟางข้าวได้รวดเร็ว เนื่องจากจะช่วยลดปัญหาการเผาตอซังในนาข้าว อีกทั้งยังลดการเกิดมลภาวะในอากาศได้อีกด้วย - การประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานที่มีหน้าที่ช่วยเหลือเกษตรกรด้านการคุ้มครองสิทธิเกษตรกร เพื่อให้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทั่วถึง
(๔) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนบริหารการใช้ น้ำของเกษตรกรไม่สอดคล้องกับแผนงานการบริหารจัดการน้ำจากชลประทาน การบริหารจัดการไม่เป็นระบบ การจัดสรรน้ำที่ไม่เป็นธรรมของหน่วยงานชลประทาน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการประชาคมเรื่องการบริหารจัดการน้ำเพื่อเกษตรกรรม และมีเกษตรกรเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการด้านการบริหารจัดการน้ำ และกำหนดนโยบายเรื่องการปล่อยน้ำให้เกษตรกรได้มีน้ำใช้ทั่วถึง เนื่องจากจังหวัดสิงห์บุรีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่จัดรูปสำหรับทำเกษตรกรรม
	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดรูปคูคลองที่ยังไม่เป็นรูปแบบที่ เกิดประโยชน์ให้แน่ชัด และประตูเปิด-ปิดน้ำชำรุด 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดสรรงบประมาณเพื่อมาดูแลบำรุงรักษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<ul style="list-style-type: none"> - ในอำเภอบางระจันนั้นบางพื้นที่ยังเป็นหลุมเกิดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก 	<ul style="list-style-type: none"> - การทำประชาคมกับเกษตรกรในพื้นที่ในเรื่องของการใช้ น้ำเพื่อทำการเกษตร ซึ่งควรจะมีการแจ้งให้เกษตรกรรับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยน้ำในแต่ละช่วงระยะเวลาให้มีความเหมาะสม

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
---------	-------	-------------

<p>(๕) การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด</p>	<p>- ราคาผลผลิตด้านการเกษตรตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูงและเกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้ด้วยตนเอง</p>	<p>- เกษตรกรควรมีการรวมตัวกันเพื่อเพิ่มความสามารถในการต่อรองเรื่องราคาสินค้าเกษตร อีกทั้งภาครัฐควรมีมาตรการควบคุมปุ๋ย ยา และสารเคมีที่ใช้ในการเกษตร</p>
	<p>- เกษตรกรขาดการพัฒนาพันธุ์ข้าวคุณภาพที่สามารถให้ผลผลิตตอบแทนสูงสุด</p>	<p>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ข้าวชุมชน และกรมการข้าวควรมีการพัฒนาในเรื่องของพันธุ์ข้าวคุณภาพเพื่อให้เกษตรกรได้ผลผลิตข้าวพันธุ์ดีและได้รับผลตอบแทนสูงสุด</p>
<p>(๖) การค้นหา วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุ์กรรมพืช และสัตว์ ท้องถิ่น นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม</p>	<p>- เทคโนโลยีการเคลื่อนย้ายสัตว์มักขาดการตอบรับจากปลายทาง ทำให้เกิดปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิตซึ่งเกิดจากปัญหาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี</p> <p>- เกษตรกรขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย หากเทคโนโลยีไม่พร้อมใช้งานหรือเข้าถึงการใช้งานยากอาจสร้างปัญหาให้กับเกษตรกรได้</p> <p>- เกษตรกรแต่ละคนอาจมีฐานข้อมูลที่แตกต่างกัน การเข้าถึงข้อมูลจึงเกิดปัญหา ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด</p>	<p>- การใช้องค์ความรู้ที่มีอยู่มาถ่ายทอดให้เกิดประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นผลงานวิจัยต่างๆ ก็ควรนำมาถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกรได้รับทราบและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการทำการเกษตร</p>
<p>(๗) การสร้างเครือข่ายของเกษตรกร เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและเอกชน</p>	<p>- การตลาดล้มเหลว เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรได้ แต่ไม่มีแหล่งจำหน่ายผลผลิต</p>	<p>- ภาครัฐช่วยเหลือเกษตรกรโดยการจัดหาแหล่งจำหน่ายผลผลิตสินค้าเกษตรให้กับเกษตรกร</p>

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p>(๘) การเสนอแนะแนวทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร</p>	<p>- ขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเงินทุน เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร</p> <p>- เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบกับปัญหาหนี้สินและบางส่วนไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด</p>	<p>- มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความรู้ด้านแหล่งเงินทุนสำหรับเกษตรกรให้มากขึ้นและทั่วถึง</p> <p>- ภาครัฐรับหนี้สินของเกษตรกรเข้าสู่กระทรวงการคลัง จากนั้นให้กระทรวงการคลังดำเนินการสำรวจหนี้สินของเกษตรกร และให้เกษตรกรชำระหนี้ให้กับกระทรวงการคลังเพียงด้านเดียว</p>
<p>(๙) การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจรและลดการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว</p>	<p>- กองทุนที่ช่วยเหลือเกษตรกรมีน้อย และขาดการประชาสัมพันธ์ อีกทั้งเงื่อนไขหลักเกณฑ์การขอความช่วยเหลือยังมีเงื่อนไขมากเกินไปจนทำให้เกษตรกรขาดโอกาสในการขอความช่วยเหลือ</p>	<p>- สถาบันการเงินปรับหลักเกณฑ์ที่ผ่อนปรนในการให้สินเชื่อ เช่น หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ หรือให้สถาบันการเงินพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการที่เสนอขอกู้เงินเป็นหลักประกัน โดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน</p>

◆ **๒. อำเภอเมืองสิงห์บุรี** ◆

- วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ณ ห้องประชุมนายจันทรหวนด์เขียว ศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี ชั้น ๕
- สรุปข้อมูลประเด็นปัญหา ความต้องการ แนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ จากเวทีระดมความคิดเห็น

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
(๑) การพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริมและสนับสนุน การรวมกลุ่มของเกษตรกร องค์กร เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และ ยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	- กลุ่มเกษตรกรยังไม่มี ความเข้มแข็ง เนื่องจากสมาชิกกลุ่มบาง รายไม่ได้ เข้าร่วมกลุ่มด้วยความ สัมผัสใจ และ ไม่ได้สนใจทำการเกษตร อย่างจริงจัง ในระยะยาวกลุ่มเกษตรกร ส่วนใหญ่ จึงไม่ประสบความสำเร็จ ประกอบ กับขาดเงินทุนในการ บริหารจัดการ กลุ่ม	- การสร้างกิจกรรมกลุ่ม เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการ เข้าถึงบริการของ ภาครัฐ มีกฎระเบียบที่เข้ม แข็งและ เกษตรกรยอมรับกฎกติกา อีกทั้งต้อง คัดเลือกผู้เข้าร่วมกลุ่ม เกษตรกรที่มีความ สนใจกิจกรรมภายในกลุ่มฯ
		- เกษตรกรควรรวมกลุ่มกัน ให้มีความ เข้มแข็งเพื่อร่วมกันรับ ผลประโยชน์ที่ ภาครัฐสามารถสนับสนุน ให้ได้ เช่น การ สนับสนุนเครื่องจักรกลทาง การเกษตร เพื่อให้กลุ่มฯ สามารถลดต้นทุน การ ผลิตได้
(๒) การสนับสนุนส่งเสริม การให้การศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี ด้านเกษตรกรรม และการ จัดการแก่เกษตรกรและยุว เกษตรกร	- เกษตรกรส่วนมากยังมีความ เชื่อ แบบสมัยเก่ายังไม่ยอมรับ หรือ เปลี่ยนแปลงไปใช้เทคโนโลยี ความรู้ ใหม่ๆ	- มีการอบรมให้ความรู้หลัก สูตรการ ถ่ายทอดความรู้ที่ทันสมัย และ เหมาะสมกับพื้นที่ให้กับยุว เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถ นำความรู้ไป ใช้ได้
(๓) การส่งเสริมการ พัฒนาการคุ้มครองพื้นที่ เกษตรกรรม และการแก้ไข ปัญหาดิน และ ที่ดิน โดยส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิ เกษตรกร ให้ มี กรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรม ของตนเองอย่างทั่วถึง	- ในพื้นที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี เกษตรกรประสบปัญหาบ่อขยะจาก โรงงานกระดาษ ซึ่งอยู่ใกล้กับพื้นที่ เกษตรกรรม และติดกับแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร แต่ประเด็นสำคัญของ ปัญหานี้คือ บ่อขยะในส่วนนี้ตั้งอยู่ บนพื้นที่เขตจังหวัดลพบุรี ทำให้ เกษตรกรในจังหวัดไม่สามารถ ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้	- เกษตรกรควรรวมตัวกันและสร้าง ความเข้มแข็งเพื่อการ ต่อรองไม่ให้เกิด การสร้างบ่อขยะ มีการคุ้มครองพื้นที่ จากกฎหมายผังเมืองต่างๆ

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p>(๔) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม</p>	<p>- ขาดแคลนแหล่งน้ำทำการเกษตรฤดูแล้ง</p>	<p>- การสำรวจพื้นที่และสร้างแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ไว้ใช้ทำการเกษตร อีกทั้งเกษตรกรควรจะขุดสระน้ำในไร่นาขุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมทั้งทำระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) ไว้ใช้เองอีกด้วย</p>
		<p>- การจัดการระบบชลประทานแบบครบวงจร พร้อมทั้งควรแจ้งข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแบบตรงไปตรงมาและทันกับเวลา</p>
	<p>- คู คลองส่งน้ำตื้นเขินไม่สามารถส่งน้ำให้ทำการเกษตรได้</p>	<p>- หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการขุดลอกและควรดำเนินการขุดลอกตลอดเส้นทาง</p>
		<p>- การจัดตั้งสถานีสูบน้ำ และต่อท่อส่งลงในคูคลอง ซึ่งควรมีการประสานงานกันทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างสถานีสูบน้ำนั้น จำนวนพื้นที่ที่จะดึงน้ำไปใช้งานได้ประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ต่อ ๑ จุด</p>

◆ **๓. อำเภออินทร์บุรี** ◆

- วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภออินทร์บุรี
- สรุปข้อมูลประเด็นปัญหา ความต้องการ แนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ จากเวทีระดมความคิดเห็น

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
(๑) การสนับสนุนส่งเสริมการให้การศึกษา อบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร	- เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	- มีหน่วยงานที่รับความต้องการองค์ความรู้เทคโนโลยีจากเกษตรกร แล้วประสานหน่วยงานที่มีองค์ความรู้ไปถ่ายทอดตามความต้องการ
(๒) การส่งเสริมการพัฒนาการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาที่ดินและที่ดิน โดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง	- เกษตรกรขาดความรู้ และเอาใจใส่การปรับปรุง บำรุงดิน และไม่เคยได้รับการตรวจวัดคุณภาพดิน เพื่อตรวจสอบธาตุอาหารในดิน และนำไปลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมีต่างๆ	- ให้มีศูนย์เรียนรู้ปรับปรุงบำรุงดินในตำบลและหมู่บ้าน - ส่งเสริมปลูกพืชปุ๋ยสด และปลูกพืชหมุนเวียน - ส่งเสริมการลด ละ เลิก การใช้ปุ๋ยเคมี เปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์
	- ค่าเช่าที่ดินแพง	- ออกกฎหมายควบคุมค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คุ้มครองผู้เช่า
(๓) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม	- ขาดแคลนแหล่งน้ำทำการเกษตรฤดูแล้ง	- ส่งเสริมให้มีการเจาะบ่อบาดาล พร้อมสนับสนุนซบเมอร์ส โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในพื้นที่บ่อสาธารณะ หรือลำน้ำธรรมชาติ เพื่อเก็บน้ำไว้ให้เกษตรกรได้ใช้ในฤดูแล้ง
	- ปัญหาระบบส่งน้ำในตำบลทองเอน อำเภออินทร์บุรี	- การขยายคลองชัยนาทป่าสัก ๓ (คลองแดง) ให้ใหญ่ขึ้นและแก้ไขปัญหาการวางท่อขวางลำน้ำ - แก้ไขระบบการส่งน้ำในตำบลทองเอน โดยเฉพาะในหมู่ที่ ๕ ตำบลทองเอน เกษตรกรควรได้ใช้น้ำจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำมหาสาร ไม่ใช้ใช้น้ำจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาช่องแค ซึ่งเป็นของจังหวัดนครสวรรค์
		- ในตำบลทองเอน อำเภออินทร์บุรี มีพื้นที่สาธารณะที่สามารถทำเป็นแหล่งกักเก็บน้ำได้ โดยควรดำเนินการทำพื้นที่แก้มลิง

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
(๔) การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด	- เกษตรกรไม่สามารถต่อรองราคาผลผลิตได้ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการรวมกลุ่มกันของกลุ่มเกษตรกร	- ภาครัฐกำหนดเป็นนโยบายการหาตลาดจำหน่ายเพื่อรองรับผลผลิตให้กับเกษตรกร

◆ ๔. อำเภอพหลุมบุรี ◆

- วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอพหลุมบุรี
- สรุปข้อมูลประเด็นปัญหา ความต้องการ แนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่จากเวทีระดมความคิดเห็น

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
(๑) การพัฒนาศักยภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและยุวเกษตรกรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- ขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	- รัฐสนับสนุนงบประมาณ เงินกู้ไม่มีดอกเบี้ย ระบบชลประทาน ไฟฟ้า เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	- โรงเรียนยุวเกษตรกรส่วนมากอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาและอาจจะมีไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึงครอบคลุมทั้งจังหวัด	- สนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียนยุวเกษตรกรสามารถผลิตผักปลอดสารพิษรับประทานได้ภายในโรงเรียน โดยมีการสนับสนุนงบประมาณด้านการดำเนินงานจัดทำแปลงผัก โรงเรือนภายในโรงเรียนยุวเกษตรกร
(๒) การสนับสนุนส่งเสริมการให้การศึกษา อบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร	- เกษตรกรยังไม่ได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม	- มีการอบรมให้ความรู้หลักสูตรการถ่ายทอดความรู้ที่ทันสมัย และเหมาะสมกับพื้นที่ให้กับยุวเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปใช้ได้

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p>(๓) การส่งเสริมการพัฒนาการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาดินและที่ดิน โดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้ มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง</p>	<p>- เกษตรกรยังนิยมเผาตอซังข้าว ทำให้เกิดปัญหาสภาพดินเสื่อมโทรม และมลภาวะทางอากาศ</p>	<p>- จัดอบรมให้เกษตรกรเข้าใจผลเสียจากการใช้สารเคมี และส่งเสริมการทำระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร</p> <p>- ภาครัฐบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้เผาแปลงเกษตรอย่างเข้มงวด</p> <p>- รณรงค์ไม่เผาตอซัง และให้ผู้ประกอบการมีมาตรการจูงใจรับซื้อผลผลิตที่ไม่ได้มาจากการเผาแปลงเกษตร</p>
<p>(๔) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม</p>	<p>- ขาดแคลนแหล่งน้ำทำการเกษตร ฤดูแล้ง</p>	<p>- การสำรวจพื้นที่และสร้างแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ไว้ใช้ทำการเกษตร อีกทั้งเกษตรกรควรจะขุดสระน้ำในไร่นา ขุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมทั้งทำระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ (โซล่าเซลล์) ไว้ใช้เองอีกด้วย</p> <p>- การจัดการระบบชลประทานแบบครบวงจร พร้อมทั้งควรแจ้งข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแบบตรงไปตรงมาและทันกับเวลา</p>
<p>(๕) การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร</p>	<p>- ภายในพื้นที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ใกล้กับพื้นที่ แหล่งน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งเป็นสาเหตุให้ทรัพยากรธรรมชาติเสียหาย</p> <p>- เกษตรกรมีการใช้สารเคมี การเกษตรเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม</p>	<p>- รณรงค์ให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>- จัดอบรมให้เกษตรกรเข้าใจผลเสียจากการใช้สารเคมี และส่งเสริมการทำระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร</p>

◆ **๕. อำเภอค่ายบางระจัน** ◆

- วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอค่ายบางระจัน
- สรุปข้อมูลประเด็นปัญหา ความต้องการ แนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ จากเวทีระดมความคิดเห็น

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
(๑) การพัฒนาศักยภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร อ ก ร เกษ ต ร ก ร กลุ่มเกษตรกร และ ยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นไม่มีความเข้มแข็ง เมื่อไม่มีงบประมาณโครงการเข้ามา กลุ่มเกษตรกรก็จะไม่มีการดำเนินกิจกรรม ต่างจากกลุ่มที่มีความต้องการรวมตัวกันเอง ซึ่งจะดำเนินกิจกรรมได้เข้มแข็งกว่า - ขาดการบริหารจัดการควบคุมภายในของกลุ่มด้านคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น การตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ภายในกลุ่ม 	- การอบรมด้านการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร และการจัดทำบัญชี รัฐสนับสนุนงบประมาณ เงินกู้ไม่มีดอกเบี้ย ระบบชลประทาน ไฟฟ้า เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(๒) การสนับสนุนส่งเสริมการให้การศึกษา อบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร	- เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	- อบรมให้ความรู้กับเกษตรกรด้านการบริหารจัดการในการส่งเสริมองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ ให้กับเกษตรกร
(๓) การส่งเสริมการพัฒนาการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาดินและที่ดินโดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้ มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง	- สภาพดินไม่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก ไม่สามารถอุ้มน้ำ หรือกักเก็บน้ำไว้ได้	- การป้องกันพื้นที่เกษตรกรรมไม่ให้ เป็นโรงงานอุตสาหกรรม หรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่มีสิ่งปฏิกูลหรือขยะต่างๆ

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p>(๔) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม</p>	<p>- คลองส่งน้ำตำบลบางระจันอยู่บริเวณท้ายน้ำ ทำให้ต้องเสียเงินงบประมาณในการสูบน้ำ</p>	<p>- หน่วยงานชลประทานแก้ไขคลองส่งน้ำและขุดลอกคูคลอง</p>
	<p>- การทำการเกษตรต้องสิ้นเปลืองค่าไฟในการสูบน้ำจากคูคลองไปใช้ และปัญหาไม่มีที่กักเก็บน้ำ โดยบ่อบาดาลยังไม่สามารถดึงน้ำมาใช้ได้</p>	<p>- หน่วยงานท้องถิ่น หรือเทศบาลจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่และสูบน้ำพร้อมทั้งขุดลอกคูคลอง</p>
	<p>- ดินในพื้นที่ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ หากมีการขุดเจาะบ่อบาดาลต้องขุดลึกลงไปถึง ๒๕ เมตรจึงจะสามารถสูบน้ำมาใช้ได้</p>	<p>- การสำรวจพื้นที่และสร้างแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ไว้ใช้ทำการเกษตร อีกทั้งเกษตรกรควรจะขุดสระน้ำในไร่นา ขุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมทั้งทำระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ (โซล่าเซลล์) ไว้ใช้เองอีกด้วย</p>
<p>(๕) การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด</p>	<p>- เกษตรกรยังไม่มี ความมั่นใจในการเริ่มเพาะปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่ข้าว เช่น การเริ่มเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมไปถึงปัญหาด้านการจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิต</p>	<p>- ส่งเสริมองค์ความรู้ใหม่ๆ และจัดหาตลาดรองรับผลผลิตให้กับเกษตรกร</p>
<p>(๖) การสร้างเครือข่ายของเกษตรกร เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายของเกษตรกรกับภาครัฐและเอกชน</p>	<p>- ยังไม่มีการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตกับผู้บริโภคโดยตรง</p>	<p>- หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรการแปรรูป และการตลาดของแต่ละกรม ประสานเบื้องต้น แนวทางและดำเนินการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงตลอดโซ่อุปทาน (การผลิต การแปรรูป และการตลาด)</p>

◆ **๖. อำเภอกำแพง** ◆

- วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอกำแพง
- สรุปข้อมูลประเด็นปัญหา ความต้องการ แนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ จากเวทีระดมความคิดเห็น

ประเด็น	ปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p><u>ปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง</u></p> <p>๑. หนี้สิน</p> <p>๒. น้ำสำหรับทำการเกษตร</p> <p>๓. ที่ดินทำกิน</p> <p>๔. ราคาผลผลิต และราคาปัจจัยการผลิต</p> <p>๕. แหล่งเงินทุนเพื่อการเกษตร</p> <p>๖. คุณภาพชีวิต สุขภาพ และการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร</p>	<p>๑. ต้องการให้เกษตรกรได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในทุกๆ ด้าน เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา และสาธารณสุขภาคพื้นต่างๆ</p> <p>๒. คาดหวังให้ภาครัฐดูแลและมอบสวัสดิการ ที่เป็นประโยชน์ให้กับเกษตรกรเทียบเท่าสาขาอาชีพด้านอื่นๆ</p> <p>๓. คาดหวังให้ภาครัฐจัดหาตลาดรองรับผลผลิตด้านการเกษตร และการเพิ่มราคาผลผลิตให้สูงขึ้น</p> <p>๔. มีการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรจากชลประทานอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่</p> <p>๕. มีแหล่งเงินทุน หรือกองทุนสำหรับเกษตรกรไว้สำหรับการทำการเกษตร</p> <p>๖. ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรในการบริหารจัดการหนี้สิน เช่น ธกส.</p> <p>๗. การจัดตั้งสถานีสูบน้ำภายในพื้นที่ทั้งจังหวัด</p> <p>๘. หน่วยงานท้องถิ่นตรวจสอบและซ่อมแซมถนน สะพานข้ามคลองต่างๆ ให้สามารถใช้งานได้ไม่ชำรุด</p>	<p><u>ปี ๒๕๖๔</u></p> <p>๑. การบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการทำการเกษตร</p> <p>๒. เกษตรกรรุ่นใหม่ควรไปเรียนรู้และลงมือทำด้วยตนเอง</p> <p>๓. การเพิ่มราคาผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>๔. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การจัดตั้งสถานีสูบน้ำ การขุดสระน้ำในไร่นา และการขุดบ่อบาดาล</p> <p><u>ปี ๒๕๖๕</u></p> <p>๑. การเพิ่มราคาผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>๒. การจัดตั้งสถานีสูบน้ำ และการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำชลประทานให้มีน้ำใช้อย่างทั่วถึง</p> <p><u>ปี ๒๕๖๖</u></p> <p>๑. มีน้ำใช้สำหรับทำการเกษตรอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒. การเพิ่มราคาผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>๓. การจัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกับเกษตรกรและหน่วยงานภาครัฐ</p> <p>๔. การพัฒนาอาชีพภาคการเกษตรให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเทียบเท่าสาขาอาชีพอื่นๆ</p> <p>๕. การแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคการเกษตรให้หมดไป</p> <p><u>ปี ๒๕๖๗</u></p> <p>๑. รัฐบาลควรมีนโยบายช่วยเหลือให้เกษตรกรอยู่ดีมีสุข</p> <p>๒. ภาครัฐสนับสนุนตลาดรองรับผลผลิต พร้อมทั้งวางแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาดให้กับเกษตรกร</p>
<p><u>ปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หรือแก้ไขได้ยาก</u></p> <p>๑. ความเห็นแก่ตัว ไม่ทำตัวอยู่ในกฎกติกาของคนในสังคม</p> <p>๒. ปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วม ภัยธรรมชาติต่างๆ</p> <p>๓. ความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมปัจจุบัน</p> <p>๔. ปัญหาความผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง</p>		

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

ต่อปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร

ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรในเขตพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ เป็นขั้นตอนในการดำเนินงานภายใต้กิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล บันทึกข้อมูล และประมวลผล ข้อมูลซึ่งขอบเขตของเนื้อหาในการสำรวจเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ หมวดที่ ๕ แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม มาตรา ๔๑ โดยมีรายละเอียดที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

ต่อประเด็นปัญหาด้านการเกษตร โดยลำดับความสำคัญ ๕ ลำดับแรก

สาระสำคัญของกรอบแนวทางการทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ หมวดที่ ๕ แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม มาตรา ๔๑ ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บท โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนแม่บทจังหวัด	ลำดับ	ร้อยละ
ข้อที่ ๕ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม	๑	๒๕.๕๗
ข้อที่ ๔ การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม และส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด	๒	๑๘.๙๖
ข้อที่ ๘ การแก้ไขปัญหาหนี้สินและการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร	๓	๑๗.๖๘
ข้อที่ ๒ การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และคุ้มครองสิทธิของเกษตรกรให้มีสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน	๔	๑๐
ข้อที่ ๓ การแก้ปัญหาที่ดินและส่งเสริมปรับปรุงดินเพื่อการเกษตร	๕	๗.๙๖

ที่มา : ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรเพื่อใช้ประกอบการบูรณาการแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙ (สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี, ๒๕๖๔)

สรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของเกษตรกรจากแบบสอบถามฯ ข้อมูลสาระสำคัญตามแผนแม่บท ตามมาตรา ๔๑

แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

ลำดับที่	ข้อที่/ ข้อย่อยที่	ปัญหา	ข้อที่	ข้อย่อยที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	รวมคะแนน และ คิดเป็นร้อยละ			
			คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ	คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ					
๑	๕	ข้อที่ ๕ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม	๑,๖๘๖ (๒๕.๕๗ %)						
					ข้อย่อยที่ ๕.๑ ขาดแคลนแหล่งน้ำทำการเกษตรฤดูแล้งและฤดูฝนน้ำท่วม	๖๓๔ (๓๗.๖ %)	สร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ ได้แก่ บ่อ บาดาล ขุดสระน้ำในไร่นา ฝาย กักเก็บน้ำใต้ดิน ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ขุดคลองส่งน้ำระบายน้ำ ฯลฯ	๓๓๐ (๕๒.๐๕ %)	
								สร้าง,เพิ่มระบบชลประทานเพื่อขยายพื้นที่รับน้ำทำการเกษตร	๑๘๖ (๒๙.๓๓ %)
								ส่งเสริมเกษตรกรปรับเปลี่ยนปลูกพืชใช้น้ำน้อย	๑๑๘ (๑๘.๖๒ %)
		ข้อย่อยที่ ๕.๒ ระดับคันกั้นน้ำสูง น้ำไม่สามารถไหลเข้าบึง คู คลอง และประตูน้ำชำรุด คันกั้นน้ำชำรุด		๔๙๓ (๒๙.๒๕ %)	หน่วยงานรับผิดชอบสำรวจพื้นที่ดำเนินการขุดลอก ซ่อมแซมปรับปรุง	๔๙๓ (๑๐๐ %)			
		ข้อย่อยที่ ๕.๓ คู คลองส่งน้ำตื้นเขินไม่สามารถส่งน้ำให้ทำการเกษตรได้	๔๘๕ (๒๘.๗๗ %)	ให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการขุดลอก	๓๓๙ (๖๙.๙ %)				
					เกษตรกรรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำ แล้วร่วมกันขุดลอก คลองบำรุงรักษา	๑๔๖ (๓๐.๑ %)			
ข้อย่อยที่ ๕.๔ ปัญหาไม่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ป่าไม่มีเอกสารสิทธิ์		๗๔ (๔.๓๘ %)	หน่วยงานป่าไม้แก้ปัญหาหมาย ระเบียบ ผ่อนปรนให้เกษตรกรสามารถก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ดินทำการเกษตรของตนในเขตป่าไม่ได้	๗๔ (๑๐๐ %)					

ลำดับที่	ข้อที่/ ข้อย่อยที่	ปัญหา	ข้อที่	ข้อย่อยที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	รวมคะแนน และ คิดเป็นร้อยละ				
			คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ	คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ						
๒	๔	ข้อที่ ๔ การสร้างความเป็นธรรมด้าน ราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม และ ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทน สูงสุด	๑,๒๕๐ (๑๘.๙๖ %)							
							ข้อย่อยที่ ๔.๑ พ่อค้าคนกลางกดราคา รับซื้อ	๒๑๖ (๑๗.๒๘ %)	ปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรที่ทำอยู่เดิมไป ผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่ที่มีโอกาสทางการตลาด	๑๒๔ (๕๗.๔ %)
									สร้างความเข้มแข็งการค้าในธุรกิจตลาดของกลุ่ม/ องค์กร	๙๒ (๔๒.๖ %)
							ข้อย่อยที่ ๔.๒ ขาดการพัฒนาคุณภาพ ผลผลิต	๑๗๓ (๑๓.๘๔ %)	ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน เช่น มาตรฐาน GAP มาตรฐานเกษตร อินทรีย์ มาตรฐาน ออย.	๑๐๘ (๖๒.๔๒ %)
									ส่งเสริมการจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สินค้า เกษตร เพื่อสร้างความเชื่อถือสินค้า	๖๕ (๓๗.๕๘ %)
							ข้อย่อยที่ ๔.๓ ขาดการแปรรูปสร้าง มูลค่าเพิ่ม	๑๘๑ (๑๔.๔๘ %)	ถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยี การแปรรูปผลผลิต	๘๕ (๔๖.๙๗ %)
									สนับสนุนเงินทุน เครื่องจักรอุปกรณ์เพื่อแปรรูปแก่ เกษตรกร และกลุ่ม/องค์กร	๙๖ (๕๓.๐๓ %)
							ข้อย่อยที่ ๔.๔ ต้นทุนการผลิตสูง	๔๙๒ (๓๙.๓๖ %)	ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี ลดต้นทุนการผลิต	๑๙๒ (๓๙.๐๒ %)
									ส่งเสริมลดต้นทุนการใช้ปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ ในการผลิต	๒๒๒ (๔๕.๑๒ %)
									จัดตั้งกองทุนเครื่องจักรกลกลางเพื่อการผลิตประจำ	๗๘ (๑๕.๘๖ %)

ลำดับที่	ข้อที่/ ข้อย่อยที่	ปัญหา	ข้อที่	ข้อย่อยที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	รวมคะแนน และ คิดเป็นร้อยละ
			คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ	คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ		
		ข้อย่อยที่ ๔.๕ ขาดแหล่งตลาดและพ่อค้า รับซื้อผลผลิตที่แน่นอน		๑๘๘ (๑๕.๐๔ %)	สร้างเกษตรกรผู้นำด้านการตลาดของแต่ละกลุ่ม	๙๐ (๔๗.๘๘ %)
					ถ่ายทอดความรู้ด้านการขายผลผลิตสินค้าเกษตรทาง ออนไลน์ และแหล่งตลาดต่างๆ ระดับชุมชน จังหวัด และอำเภอ	๙๘ (๕๒.๑๒ %)
๓	๘	ข้อที่ ๘ การแก้ไขปัญหาหนี้สินและการ เข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร	๑,๑๖๖ (๑๗.๖๘ %)			
		ข้อย่อยที่ ๘.๑ ปัจจัยการผลิตราคา แพงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง แต่ ขายผลผลิตได้ราคาต่ำและประสบภัย ธรรมชาติทำให้มีภาระหนี้สิน		๕๔๗ (๔๗ %)	จัดอบรมให้ความรู้การทำเกษตรตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดต้นทุน โดยผลิตปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด สมุนไพรป้องกันกำจัดศัตรูพืช ใช้เอง ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภค และปลูกพืช หมุนเวียน สร้างรายได้ตลอดปี	๓๑๑ (๕๖.๘๕ %)
					สนับสนุนการรวมตัวเกษตรกรในรูปกลุ่ม สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มอาชีพเพื่อดำเนินธุรกิจ สินเชื่อ รวมซื้อปัจจัยการผลิต แปรรูปสร้าง มูลค่าเพิ่ม และรวมขายผลผลิตเพื่อแก้ไขปัญหา ต้นทุนการผลิต และการตลาด	๒๓๖ (๔๓.๑๕ %)

ลำดับที่	ข้อที่/ ข้อย่อยที่	ปัญหา	ข้อที่	ข้อย่อยที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	รวมคะแนน และ คิดเป็นร้อยละ
			คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ	คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ		
		ข้อย่อยที่ ๘.๒ เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุน เพราะสถาบันการเงินมีหลักเกณฑ์ปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวด		๒๔๐ (๒๐.๕๘ %)	สถาบันการเงินปรับหลักเกณฑ์ที่ผ่อนปรนในการให้สินเชื่อ เช่น หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เป็นต้น	๑๐๙ (๕๕.๔๑ %)
				จัดตั้งกองทุนเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย กลุ่ม/องค์กรที่จัดตั้งใหม่ และเพื่อฟื้นฟูเกษตรกรหลังการระบาดของโควิด ๑๙	๖๘ (๒๘.๓๓ %)	
				ให้สถาบันการเงินพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการที่เสนอขอกู้เงินเป็นหลักประกัน โดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน	๖๓ (๒๖.๒๖ %)	
		ข้อย่อยที่ ๘.๓ อัตราดอกเบี้ยสูงจาก ธกส. สหกรณ์ และกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งอัตราค่าปรับสูง กรณีไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด		๒๓๖ (๒๐.๒๕ %)	ให้สถาบันการเงินลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และอัตราค่าปรับ	๑๔๒ (๖๐.๑๖ %)
					กรณีผลผลิตเกษตรเสียหายจากภัยธรรมชาติ เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ควรลดคิดค่าปรับและพักชำระหนี้	๙๔ (๓๙.๘๔ %)
		ข้อย่อยที่ ๘.๔ เกษตรกรใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ ใช้จ่ายเงินเกินตัว ไม่ทำบัญชีต้นทุนอาชีพ		๑๔๒ (๑๒.๑๗ %)	จัดอบรมเกษตรกรให้ความรู้การบริหารเงินที่ถูกต้อง	๔๒ (๒๙.๕๘ %)
					ให้แหล่งเงินกู้กำหนดมาตรการ ตรวจสอบการใช้เงินกู้เข้มงวด	๓๑ (๒๑.๘๓ %)
					ส่งเสริมการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ	๓๐ (๒๑.๑๒ %)
					ส่งเสริมชุมชนปลอดอบายมุข	๓๙ (๒๗.๔๗ %)

ลำดับที่	ข้อที่/ ข้อย่อยที่	ปัญหา	ข้อที่	ข้อย่อยที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	รวมคะแนน และ คิดเป็นร้อยละ
			คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ	คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ		
๔	๒	ข้อที่ ๒ การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมและคุ้มครองสิทธิของเกษตรกรให้มีสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน	๖๕๙ (๑๐ %)			
		ข้อย่อยที่ ๒.๑ ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำกินในพื้นที่สาธารณะ ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ อุทยานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า		๓๐ (๔.๕๕ %)	ต้องการให้รัฐแก้กฎหมายเอื้อประโยชน์ ออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่เกษตรกรในรูปแบบ สปก.๔-๑๐ หรือ โฉนด	๑๓ (๔๓.๓๔ %)
					ให้เร่งรัดออกหนังสือแสดงสิทธิ์ที่ดินอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อทำการเกษตรได้ในเขตป่า	๙ (๓๐ %)
					ให้ชุมชนร่วมกับ อปท. และหน่วยงานป่าไม้ กำหนดแบ่งเขตพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ป่าชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเพื่อให้ราษฎรช่วยดูแลพื้นที่ป่า	๘ (๒๖.๖๖ %)
			ข้อย่อยที่ ๒.๒ ปัญหาที่ดินทับซ้อนกับเขตป่าสงวน ป่าไม้ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า		๒๐ (๓.๐๓ %)	ให้รัฐสำรวจพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม กั้นเขตออกจากป่าสงวนป่าไม้เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าให้ชัดเจน เพื่อออกเอกสารสิทธิ์ หรือให้สิทธิทำกินในที่ดินแก่เกษตรกรได้
	ข้อย่อยที่ ๒.๓ ไม่สามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้อย่างกว้างขวางเนื่องจากไม่มีโฉนด		๓๑ (๔.๗ %)	ขอให้รัฐเร่งดำเนินการเปลี่ยนจาก สค. ๑ เป็นโฉนดรวมทั้งขอให้เปลี่ยนจาก สปก. ๔-๐๑ เป็นโฉนดตลอดจนเกษตรกรในเขตจัดรูปที่ดินขอให้ออกโฉนดชุมชนด้วย	๓๑ (๑๐๐ %)	

ลำดับที่	ข้อที่/ ข้อย่อยที่	ปัญหา	ข้อที่	ข้อย่อยที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	รวมคะแนน และ คิดเป็นร้อยละ	
			คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ	คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ			
		ข้อย่อยที่ ๒.๔ ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีน้อยไม่เพียงพอ		๓๖๒ (๕๔.๙๔ %)	ขอให้รัฐจัดหาที่ดินทำกินแก่เกษตรกรเพิ่ม โดยเฉพาะเกษตรกรพื้นที่สูงบริเวณเขา ไม่สามารถขยายที่ดินทำกินได้	๒๐๐ (๕๕.๒๔ %)	
				ให้คณะกรรมการจัดการที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เร่งดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีที่ดินน้อยไม่เพียงพอประกอบอาชีพเกษตรกร	๑๒๘ (๓๕.๓๖ %)		
				ให้ความรู้ด้านการเกษตรประณีต และใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตในที่ดินขนาดเล็ก	๓๔ (๙.๔ %)		
	ข้อย่อยที่ ๒.๕ เกษตรกรยากจนขายที่ดินทำกินให้แก่นายทุน				๗๐ (๑๐.๖๒ %)	สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรรักผืนดินทำกินของตน	๒๖ (๓๗.๑๕ %)
					ออกกฎหมายคุ้มครองที่ดินเพื่อการเกษตร มิให้เกษตรกรยากจนต้องขายที่ดินทำกิน	๒๓ (๓๒.๘๕ %)	
					ส่งเสริมการพัฒนาที่ดินให้เกิดรายได้ เช่นการปลูกพืชผสมผสาน โคกหนองนาโมเดล	๑๐ (๑๔.๒๘ %)	
					ส่งเสริมการมีธนาคารที่ดิน หรือกองทุนที่ดินระดับชุมชน	๑๑ (๑๕.๗๒ %)	
	ข้อย่อยที่ ๒.๖ ค่าเช่าที่ดินแพง				๑๔๖ (๒๒.๑๖ %)	ออกกฎหมายควบคุมค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คุ้มครองผู้เช่า	๑๑๔ (๗๘.๐๘ %)

ลำดับที่	ข้อที่/ ข้อย่อยที่	ปัญหา	ข้อที่	ข้อย่อยที่	แนวทางแก้ไขปัญหา	รวมคะแนน และ คิดเป็นร้อยละ		
			คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ	คะแนนและ คิดเป็นร้อยละ				
					อบรมให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ อสังหาริมทรัพย์ สิทธิที่ดินทำกิน กฎหมายป่าไม้ กฎหมายค่าเช่าที่ดิน ฯลฯ เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจ รักษาสิทธิของตน	๓๒ (๒๑.๙๒ %)		
๕	๓	ข้อที่ ๓ การแก้ปัญหาที่ดินและส่งเสริม ปรับปรุงดินเพื่อการเกษตร	๕๒๕ (๗.๙๖ %)					
					ข้อย่อยที่ ๓.๑ ปัญหาเกษตรกรขาดความรู้ และเอาใจใส่การปรับปรุงบำรุงดิน	๔๕๐ (๘๕.๗๒ %)	ให้มีศูนย์เรียนรู้ปรับปรุงบำรุงดินในตำบลและ หมู่บ้าน	๓๗๔ (๘๓.๑๒ %)
							ขยายเพิ่มหมอดินอาสาทุกหมู่บ้านเพื่อให้คำแนะนำ	๗๖ (๑๖.๘๘ %)
					ข้อย่อยที่ ๓.๒ ปัญหาสภาพดินไม่เหมาะสม แก่การเพาะปลูก	๗๕ (๑๔.๒๘ %)	ส่งเสริมปลูกพืชปุ๋ยสด และปลูกพืชหมุนเวียน	๓๒ (๔๒.๖๗ %)
							ส่งเสริมการลด ละ เลิก การใช้ปุ๋ยเคมี เปลี่ยนมาใช้ ปุ๋ยอินทรีย์	๒๗ (๓๖ %)
							ทำนาขั้นบันไดลดการชะล้างพังทลายเสียความอุดม สมบูรณ์หน้าดิน	๑๖ (๒๑.๓๓ %)

**ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามข้อมูลสาระสำคัญตามแผนแม่บท (มาตรา ๔๑)
เพื่อประกอบแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี
สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี**

จากการสำรวจข้อมูลสาระสำคัญตามแผนแม่บท (มาตรา ๔๑) ของแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๔๔๔ ราย สามารถสรุปปัญหาและความต้องการที่เกษตรกรเสนอให้แก้ไขปัญหาเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยได้ ดังนี้

◆ สำคัญลำดับที่ ๑ คือ ข้อที่ ๕ ◆ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑,๖๘๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๗ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ปัญหาที่พบเรียงตามลำดับได้ดังนี้

๑) ปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำทำการเกษตรฤดูแล้งและฤดูฝนน้ำท่วม มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๖๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑) สร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ ได้แก่ บ่อบาดาล ขุดสระน้ำในไร่นา ฝาย กักเก็บน้ำใต้ดิน ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ขุดคลองส่งน้ำระบายน้ำ ฯลฯ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๓๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐๕ ของแนวทางการแก้ไข

๑.๒) สร้าง, เพิ่มระบบชลประทานเพื่อขยายพื้นที่รับน้ำทำการเกษตร มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๘๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๓ ของแนวทางการแก้ไข

๑.๓) ส่งเสริมเกษตรกรปรับเปลี่ยนปลูกพืชใช้น้ำน้อย มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๑๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๒ ของแนวทางการแก้ไข

๒) ปัญหาระดับคั่นกันน้ำสูง น้ำไม่สามารถไหลเข้าบึง คู คลอง และประตูน้ำชำรุด คั่นกันน้ำชำรุด มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๔๙๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๕ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑) หน่วยงานรับผิดชอบสำรวจพื้นที่ดำเนินการขุดลอกซ่อมแซมปรับปรุง มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๔๙๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของแนวทางการแก้ไข

๓) ปัญหาคู คลองส่งน้ำตื้นเขินไม่สามารถส่งน้ำให้ทำการเกษตรได้ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๔๘๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๗ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑) ให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการขุดลอก มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๓๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๙ ของแนวทางการแก้ไข

๓.๒) เกษตรกรรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำ แล้วร่วมกันขุดลอกคลองบำรุงรักษา มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๔๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑ ของแนวทางการแก้ไข

๔) ปัญหาปัญหาไม่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ป่าไม่มีเอกสารสิทธิ์ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้

๗๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๘ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑) หน่วยงานป่าไม้แก้กฎหมาย ระเบียบ ผ่อนปรนให้เกษตรกรสามารถก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ดินทำการเกษตรของตนในเขตป่าไม้ได้ มีเกษตรกรเลือกตอบ ประเด็นนี้ จำนวน ๗๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของแนวทางการแก้ไข

◆สำคัญลำดับที่ ๒ คือ ข้อที่ ๔◆ การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม และส่งเสริมให้ **สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด** มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑,๒๕๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๖ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ปัญหาที่พบเรียงตามลำดับได้ดังนี้

๑) ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๔๙๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓๖ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑) ส่งเสริมลดต้นทุนการใช้ปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ ในการผลิต มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๒๒๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑๒ ของแนวทางการแก้ไข

๑.๒) ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี ลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๙๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐๒ ของแนวทางการแก้ไข

๑.๓) จัดตั้งกองทุนเครื่องจักรกลกลางเพื่อการผลิตประจำ เกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๗๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘๖ ของแนวทางการแก้ไข

๒) ปัญหาพ่อค้าคนกลางกดราคาข้าว มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๒๑๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๘ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑) ปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรที่ทำอยู่เดิมไปผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่ที่มีโอกาสทางการตลาด มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๒๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๔ ของแนวทางการแก้ไข

๒.๒) สร้างความเข้มแข็งการดำเนินธุรกิจตลาดของกลุ่ม/องค์กร มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๙๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๖ ของแนวทางการแก้ไข

๓) ปัญหาขาดแหล่งตลาดและพ่อค้ารับซื้อผลผลิตที่แน่นอน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๑๘๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๔ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑) ถ่ายทอดความรู้ด้านการขายผลผลิตสินค้าเกษตรทางออนไลน์ และแหล่งตลาดต่างๆ ระดับชุมชน จังหวัด และอำเภอ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๙๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๑๒ ของแนวทางการแก้ไข

๓.๒) สร้างเกษตรกรผู้นำด้านการตลาดของแต่ละกลุ่ม มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๙๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๘๘ ของแนวทางการแก้ไข

๔) ปัญหาขาดการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๑๘๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๘ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑) สนับสนุนเงินทุน เครื่องจักรอุปกรณ์เพื่อแปรรูปแก้เกษตรกร และกลุ่ม/องค์กร มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๙๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๐๓ ของแนวทางการแก้ไข

๔.๒) ถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยี การแปรรูปผลผลิต มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๘๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๙๗ ของแนวทางการแก้ไข

๕) ปัญหาขาดการพัฒนาคุณภาพผลผลิต มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๑๗๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๔ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๕.๑) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐาน เช่น มาตรฐาน GAP มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มาตรฐาน ออย. มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๐๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๔๒ ของแนวทางการแก้ไข

๕.๒) ส่งเสริมการจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สินค้าเกษตร เพื่อสร้างความเชื่อถือสินค้า มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๖๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๘ ของแนวทางการแก้ไข

◆ **สำคัญลำดับที่ ๓ คือ ข้อที่ ๘** ◆ การแก้ไขปัญหาหนี้สินและการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑,๑๖๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๘ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ปัญหาที่พบเรียงตามลำดับได้ดังนี้

๑) ปัญหาปัจจัยการผลิตราคาแพงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง แต่ขายผลผลิตได้ราคาต่ำและประสบภัยธรรมชาติทำให้มีภาระหนี้สิน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๕๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๗ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑) จัดอบรมให้ความรู้การทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดต้นทุน โดยผลิตปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด สมุนไพรป้องกันกำจัดศัตรูพืชใช้เอง ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภค และปลูกพืชหมุนเวียนสร้างรายได้ตลอดปี มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๑๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๕ ของแนวทางการแก้ไข

๑.๒) สนับสนุนการรวมตัวเกษตรกรในรูปกลุ่ม สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มอาชีพเพื่อดำเนินธุรกิจสินเชื่อ รวมซื้อปัจจัยการผลิต แปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม และรวมขายผลผลิตเพื่อแก้ไขปัญหาต้นทุนการผลิตและการตลาด มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๒๓๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๑๕ ของแนวทางการแก้ไข

๒) ปัญหาเกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุน เพราะสถาบันการเงินมีหลักเกณฑ์ปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวด มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๒๔๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๘ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑) สถาบันการเงินปรับหลักเกณฑ์ที่ผ่อนปรนในการให้สินเชื่อ เช่นหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เป็นต้น มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๐๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๑ ของแนวทางการแก้ไข

๒.๒) จัดตั้งกองทุนเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย กลุ่ม/องค์กรที่จัดตั้งใหม่ และเพื่อฟื้นฟูเกษตรกรหลังการระบาดของโควิด - ๑๙ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๖๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓๓ ของแนวทางการแก้ไข

๒.๓) ให้สถาบันการเงินพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการที่เสนอขอกู้เงินเป็นหลักประกัน โดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๖๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒๖ ของแนวทางการแก้ไข

๓) ปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูงจาก ธ.ก.ส. สหกรณ์ และกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งอัตราค่าปรับสูง กรณีไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๒๓๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๕ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑) ให้สถาบันการเงินลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และอัตราค่าปรับลง มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๔๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๑๖ ของแนวทางการแก้ไข

๓.๒) กรณีผลผลิตเกษตรเสียหายจากภัยธรรมชาติ เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ควรลดค้ำประกันและพักชำระหนี้ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๙๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๘๔ ของแนวทางการแก้ไข

๔) เกษตรกรใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ ใช้จ่ายเงินเกินตัว ไม่ทำบัญชีต้นทุนอาชีพ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๑๔๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๗ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑) จัดอบรมเกษตรกรให้ความรู้การบริหารเงินที่ถูกวิธี มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๔๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕๘ ของแนวทางการแก้ไข

๔.๒) ส่งเสริมชุมชนปลอดอบายมุข มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๗ ของแนวทางการแก้ไข

๔.๓) ให้แหล่งเงินกู้กำหนดมาตรการ ตรวจสอบการใช้เงินกู้เข้มงวด มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๓ ของแนวทางการแก้ไข

๔.๔) ส่งเสริมการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๒ ของแนวทางการแก้ไข

◆ สำคัญลำดับที่ ๔ คือ ข้อที่ ๒ ◆ การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และคุ้มครองสิทธิของเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๖๕๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ปัญหาที่พบเรียงตามลำดับได้ดังนี้

๑) ปัญหาไม่มีที่ดินทำกินหรือมีน้อยไม่เพียงพอ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๓๖๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๙๔ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑) ขอให้รัฐจัดหาที่ดินทำกินแก่เกษตรกรเพิ่ม โดยเฉพาะเกษตรกรพื้นที่สูงบริเวณเขา ไม่สามารถขยายที่ดินทำกินได้ มีเกษตรกรเลือกตอบ ประเด็นนี้ จำนวน ๒๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๔ ของแนวทางการแก้ไข

๑.๒) ให้คณะกรรมการจัดการที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เร่งดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีที่ดินน้อยไม่เพียงพอประกอบอาชีพเกษตรกร มีเกษตรกรเลือกตอบ ประเด็นนี้ จำนวน ๑๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓๖ ของแนวทางการแก้ไข

๑.๓) ให้ความรู้ด้านการเกษตรประณีต และใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตในที่ดินขนาดเล็ก มีเกษตรกรเลือกตอบ ประเด็นนี้ จำนวน ๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๔ ของแนวทางการแก้ไข

๒) ปัญหาค่าเช่าที่ดินแพง มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๑๔๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๖ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑) ออกกฎหมายควบคุมค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คุ่มครองผู้เช่า มีเกษตรกรเลือกตอบ ประเด็นนี้ จำนวน ๑๑๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๐๘ ของแนวทางการแก้ไข

๒.๒) อบรมให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อสังหาริมทรัพย์ สิทธิที่ดินทำกิน กฎหมายป่าไม้ กฎหมายค่าเช่าที่ดิน ฯลฯ เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจรักษาสិทธิของตน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๒ ของแนวทางการแก้ไข

๓) ปัญหาเกษตรกรยากจนขายที่ดินทำกินให้แก่นายทุน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๗๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๒ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑) สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรรักผืนดินทำกินของตน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๒๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๑๕ ของแนวทางการแก้ไข

๓.๒) ออกกฎหมายคุ้มครองที่ดินเพื่อการเกษตร มิให้เกษตรกรยากจนต้องขายที่ดินทำกิน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๒๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๕ ของแนวทางการแก้ไข

๓.๓) ส่งเสริมการมีธนาคารที่ดิน หรือกองทุนที่ดินระดับชุมชน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๒ ของแนวทางการแก้ไข

๓.๔) ส่งเสริมการพัฒนาที่ดินให้เกิดรายได้ เช่น การปลูกพืชผสมผสาน โคกหนองนาโมเดล มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๘ ของแนวทางการแก้ไข

๔) ปัญหาไม่สามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้อย่างกว้างขวางเนื่องจากไม่มีโฉนด มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๗ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑) ขอให้รัฐเร่งดำเนินการเปลี่ยนจาก สค. ๑ เป็นโฉนด รวมทั้งขอให้เปลี่ยนจาก สปก. ๔-๐๑ เป็นโฉนด ตลอดจนเกษตรกรในเขตจัดรูปที่ดินขอให้ออกโฉนดชุมชนด้วย มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของแนวทางการแก้ไข

๕) ปัญหาที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำกินในพื้นที่สาธารณะ ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ อุทยานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๓๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๕.๑) ต้องการให้รัฐแก้กฎหมายเอื้อประโยชน์ ออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่เกษตรกรในรูปแบบ สปก. ๔-๐๑ หรือโฉนด มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓๓ ของแนวทางการแก้ไข

๕.๒) ให้เร่งรัดออกหนังสือแสดงสิทธิ์ที่ดินอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อทำการเกษตรได้ในเขตป่า มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ของแนวทางการแก้ไข

๕.๓) ให้ชุมชนร่วมกับ อปท. และหน่วยงานป่าไม้ กำหนดแบ่งเขตพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน และพื้นที่ป่าชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเพื่อให้ราษฎรช่วยเหลือพื้นที่ป่า มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๖ ของแนวทางการแก้ไข

๖) ปัญหาปัญหาที่ดินทับซ้อนกับเขตป่าสงวน ป่าไม้ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๒๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๓ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๖.๑) ให้รัฐสำรวจพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม กั้นเขตออกจากป่าสงวน ป่าไม้เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าให้ชัดเจนเพื่อออกเอกสารสิทธิ์ หรือให้สิทธิทำกินในที่ดินแก่เกษตรกรได้ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๒๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของแนวทางการแก้ไข

◆ สำคัญลำดับที่ ๕ คือ ข้อที่ ๓ ◆ การแก้ปัญหาที่ดินและส่งเสริมปรับปรุงดินเพื่อการเกษตร มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๕๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๖ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ปัญหาที่พบเรียงตามลำดับได้ดังนี้

๑) ปัญหาเกษตรกรขาดความรู้ และเอาใจใส่การปรับปรุงบำรุงดิน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๔๕๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๒ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑) ให้มีศูนย์เรียนรู้ปรับปรุงบำรุงดินในตำบลและหมู่บ้าน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๗๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๑๒ ของแนวทางการแก้ไข

๑.๒) ขยายเพิ่มหมอดินอาสาทุกหมู่บ้านเพื่อให้คำแนะนำ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๗๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๘ ของแนวทางการแก้ไข

๒) ปัญหาสภาพดินไม่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ ๗๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๘ ของปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เกษตรกรเสนอให้ดำเนินการดังนี้

- ๒.๑) ส่งเสริมปลูกพืชปุ๋ยสด และปลูกพืชหมุนเวียน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๖๗ ของแนวทางการแก้ไข
- ๒.๒) ส่งเสริมการลด ละ เลิก การใช้ปุ๋ยเคมี เปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๒๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๖ ของแนวทางการแก้ไข
- ๒.๓) ทำนาขั้นบันไดลดการชะล้างพังทลายเสียความอุดมสมบูรณ์หน้าดิน มีเกษตรกรเลือกตอบประเด็นนี้ จำนวน ๑๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๓ ของแนวทางการแก้ไข

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภาคการเกษตร (SWOT Analysis)

◆ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strength) ๕ อันดับสำคัญ ได้แก่

๑. เกษตรกรมีทักษะ ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพการเกษตร
๒. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีความขยันขันแข็ง มีความอดสาหัส อดทน มีความตั้งใจในการประกอบอาชีพ และมีความซื่อสัตย์ สุจริต
๓. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้ ภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ และจากหน่วยงานต่างๆ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในการประกอบอาชีพการเกษตร
๔. เกษตรกรครอบครองและมีปัจจัยการผลิต มีที่ดิน ทุน และแรงงาน
๕. เกษตรกรมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มองค์กร

จุดอ่อน (Weakness) ๕ อันดับสำคัญ ได้แก่

๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ของจังหวัด เป็นเกษตรกรรายย่อย ยังขาดปัจจัยในการผลิต ไม่สามารถยังชีพ และเลี้ยงดูครอบครัว ต้องพึ่งพาภาครัฐ
๒. เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการเพิ่มมูลค่าผลิต การแปรรูปและการตลาด นอกจากนี้ยังขาดองค์ความรู้ในด้านการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ
๓. การรวมกลุ่มของเกษตรกรเป็นองค์กรยังขาดเป้าหมายที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังขาดการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย
๔. เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรที่ขาดการวางแผนการผลิต ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญ เช่น ข้อมูลความต้องการของตลาด สถานการณ์ทางการเกษตรของประเทศ เป็นต้น
๕. เกษตรกรมีทัศนคติค่อนข้างไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดอุปสรรค ในการส่งเสริมและพัฒนา

ปัจจัยภายใน (Internal Environment)	
จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นคนซื่อสัตย์ สุจริต เป็นกันเอง - เกษตรกรมีทักษะ ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพการเกษตร - เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้านจากรุ่นสู่รุ่น - มีการครอบครองที่ดิน นา ไร่ เป็นที่ดินของตนเอง - มีการรวมกลุ่มในรูปกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน หรือองค์กรในรูปแบบอื่นๆ - เกษตรกรได้รับการพัฒนา เรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน - เกษตรกรมีเครื่องจักรกลทางการเกษตรเป็นของตนเอง - เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ชีวิตแบบพอเพียง สมถะ มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ประหยัด - เกษตรกรรายใหญ่มีทุนเป็นของตนเอง - เกษตรกรตระหนักถึงการทำการเกษตรประณีต เกษตรผสมผสาน 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่และไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับตนเองได้ - การทำการเกษตรมีต้นทุนสูง - มีการทำเกษตรแบบเชิงเดี่ยว - มีการรวมกลุ่มโดยขาดอุดมการณ์ เป้าหมายที่ชัดเจน - ได้รับการพัฒนาอย่างไม่ต่อเนื่อง ขาดการติดตาม - เกษตรกรขาดความตั้งมั่น ขาดความใส่ใจในการประกอบอาชีพ - เกษตรกรทำการเกษตรแบบรุ่นต่อรุ่น ทำแบบอย่างตามที่บรรพบุรุษ สั่งสอน หรือได้รับแบบอย่างมา ทำให้ขาดการพัฒนายอมรับในวิธีการ กระบวนการแบบใหม่ที่เหมาะสมกว่า และดีกว่า - เกษตรกรมีทัศนคติไม่ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ทำให้ยากต่อการเรียนรู้ - เกษตรกรขาดการวางแผนการผลิตที่ดี ขาดการวิเคราะห์ความต้องการของตลาด - เกษตรกรส่วนใหญ่ทำอาชีพรับจ้างในภาคอุตสาหกรรมด้วย จึงทำให้ขาดความใส่ใจในการประกอบอาชีพหลักของตนเอง - เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชโดยใช้สารเคมี ทำให้มีสารตกค้าง - เกษตรกรขาดความอดทน - เกษตรกรขาดการเรียนรู้ และขาดการหาประสบการณ์เพิ่มเติม - เกษตรกรรายย่อยมีหนี้สินจำนวนมาก เกิดความท้อแท้ - เกษตรกรบางส่วนขาดระเบียบวินัย และติดอบายมุขสุรา พนัน - เกษตรกรขาดการติดตามข่าวสาร ข้อมูล คำแนะนำต่างๆ จากหน่วยงานของรัฐ - เกษตรกรมักชอบเลียนแบบการผลิตต่อๆ กัน โดยขาดความเข้าใจ เชื้อคนง่าย - เกษตรกรขาดวิจาร์ณญาณในการตัดสินใจ ในการเลือกซื้อปัจจัยการผลิตต่างๆ

ปัจจัยภายใน (Internal Environment)	
จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรนิยมซื้อสินค้าราคาขายอ้อมเยา แต่ไม่ได้พิจารณาถึงคุณภาพเป็นหลัก - เกษตรกรขาดการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน เช่น รวมซื้อ รวมขาย เป็นต้น - เกษตรกรขาดระเบียบวินัยในการใช้จ่ายเงินให้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามที่ได้กู้ยืมมา - เกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น - เกษตรกรมีที่ดินทำกินน้อย ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ - เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่นิยมให้บุตรหลานทำอาชีพแบบตน - เกษตรกรรายย่อยมีฐานะยากจน - เกษตรกรทำการเกษตรในที่ที่ไม่มีความเหมาะสม - เกษตรกรขาดการรวมตัว ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายที่ดี - ขาดการส่งเสริม เผยแพร่ ขยายผลงานวิจัยทางด้านการเกษตร

◆ **การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก**

โอกาส (Opportunity) ๕ อันดับสำคัญ ได้แก่

๑. ภาครัฐมีนโยบายในการสนับสนุนดูแลเกษตรกรทั้งระบบ
๒. ในจังหวัดมีสถานประกอบของภาคเอกชน เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายปัจจัยทางการเกษตร นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร
๓. มีเทคโนโลยี เครื่องจักรกลที่ทันสมัย ทำให้ลดต้นทุน และลดการใช้แรงงาน
๔. ดินในจังหวัดสิงห์บุรี มีความอุดมสมบูรณ์ มีระบบชลประทานในเขตที่ลุ่ม มีแม่น้ำลำคลองหลายสาย และมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขนาดใหญ่หลายแห่ง
๕. มีภาคีความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการบูรณาการงานต่างๆ

อุปสรรค (Threat) ๕ อันดับสำคัญ ได้แก่

๑. ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ระบบชลประทานยังไม่ทั่วถึง
๒. ผู้ประกอบการรายใหญ่เป็นผู้ควบคุมกลไกตลาด ควบคุมราคา ปัจจัยการผลิต
๓. กฎระเบียบ กฎหมายต่างๆ ยังไม่ให้การคุ้มครอง และรักษาสិทธิของเกษตรกร นอกจากนี้ภาครัฐยังขาดความใส่ใจต่อเกษตรกร
๔. แผนงาน นโยบายของภาครัฐ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

๕. พื้นที่ของจังหวัดเป็นที่ลุ่ม ช่วงฤดูฝน ทำให้เกิดน้ำหลาก น้ำท่วม ทำลายพืชผลทางการเกษตร

ปัจจัยภายนอก (External Environment)	
โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่นาส่วนใหญ่ของจังหวัดอยู่ในเขตชลประทาน - ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ - มีแหล่งกักขัง ดอกเบญจมาศ - มีการคมนาคมขนส่ง สะดวกสบาย - เป็นที่ตั้งของสถานประกอบการผลิตปัจจัยการผลิต แหล่งรับซื้อ แปรรูป และอุตสาหกรรมเกษตร - รัฐมีนโยบายส่งเสริม ดูแล และให้ความสำคัญกับเกษตรกร - มีสมาคมชาวไร่ ที่มีอำนาจต่อรองกลไกราคา - มีแม่น้ำ ลำคลอง ลำรางสาธารณะ หลายสาขา - มีสถาบันการศึกษาที่ทำการสอน ฝึกอบรม ยุวเกษตรกร นิสิตนักศึกษาเกษตรในจังหวัด - มีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการเกษตรในจังหวัด - เป็นที่ตั้งของหน่วยราชการระดับภูมิภาค - มีศูนย์เรียนรู้ต้นแบบประจำอำเภอ - มีแหล่งให้เกษตรกรกู้ยืมเงินหลายแห่ง เช่น ธ.ก.ส. สหกรณ์กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น - ตลาดสินค้าเกษตรระดับนานาชาติ ต้องการผลผลิตปลอดภัย ปลอดภัยเคมี - มีแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เกษตรกรเข้าถึงได้ง่าย - มีตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า - การอุตสาหกรรม ส่งเสริมในการผลิตพืชพลังงาน นโยบายพลังงานทดแทน - ประเทศไทยตั้งอยู่ศูนย์กลางในกลุ่มประเทศอาเซียน - ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญ - มีเทคโนโลยีการผลิตพืชสมัยใหม่ ลดต้นทุน ด้านทานโรค เช่น พืชตัดแต่งพันธุกรรม - ประชากรโลกเพิ่มขึ้นมาก ความต้องการอาหารสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - ภัยธรรมชาติ น้ำหลาก ฝนแล้ง โรคพืช โรคแมลง - รัฐบาลเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อย นโยบายของรัฐขาดความต่อเนื่อง - ระบบการค้าเสรีในกลุ่มอาเซียน ทำให้ขาดโอกาสแข่งขันการต่างชาติ ในสินค้าบางชนิด ซึ่งมีต้นทุนที่สูงกว่า และการผลิตที่มีคุณภาพด้อยกว่า - ขาดหลักประกัน และความมั่นคงในการประกอบอาชีพ - แรงงานภาคเกษตรมีน้อย และเกษตรกรมีอายุสูง ขาดแรงจูงใจ - การผลิตทางการเกษตรมีความเสี่ยงสูง ควบคุมกระบวนการผลิตได้ยาก - เกษตรกรไม่สามารถควบคุมกลไกการผลิต กลไกตลาด กลไกราคา - เกษตรกรขาดอำนาจต่อรอง - เกษตรขาดหลักทรัพย์สินในการค้าประกัน ในการจัดหาแหล่งเงินทุน - ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง - ขาดตลาดรองรับสินค้าทางการเกษตร - ขาดเทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัด และทันสมัย - นโยบายตลาดโลก ควบคุมคุณภาพและการผลิตที่มีคุณภาพสูง - นโยบายการค้าเสรี ระบบทุนเสรีทำลายระบบเกษตรกรรายย่อย - ต้นทุนแรงงานสูงกว่าเพื่อนบ้าน - ขาดแหล่งน้ำ ชลประทาน - ผลตอบแทนจากการผลิตเกษตรมีราคาต่ำเมื่อเทียบกับอาชีพอื่นๆ - อาชีพเกษตรกร เป็นอาชีพที่ทำงานหนัก ความเสี่ยงสูง ไม่ค่อยได้รับเกียรติจากสังคม - เกษตรกรขาดโอกาสในการรับข้อมูลข่าวสาร ไม่ทันต่อเหตุการณ์

ปัจจัยภายนอก (External Environment)	
โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<ul style="list-style-type: none"> - กระแสนิยมของผู้บริโภคทานอาหารพืชผักประเภทโปรตีนแทนเนื้อสัตว์ - ราคาพลังงาน ประเภทน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาสูง เป็นโอกาสให้พลังงานทดแทน - ประเทศไทยมีความเข้มของพลังงานแสงอาทิตย์ และระยะเวลาของแสงแดดยาวนาน - ประเทศไทยมีอาณาเขตเป็นทะเลทั้งอ่าวไทย และอันดามัน หลายร้อยกิโลเมตร ที่มีกระแสลมแรง สามารถนำมาใช้เป็นพลังงานได้ - ผลผลิตทางการเกษตรของประเทศไทยเป็นที่ต้องการของนานาประเทศ - มีแหล่งน้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน น้ำบาดาลสามารถนำมาใช้ได้ง่าย - ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศเป็นเกษตรกร รัฐต้องให้ความสนใจให้ความดูแล - มีสภาเกษตรกร ซึ่งเป็นสภาวิชาชีพของเกษตรกรทุกสาขาการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรถูกพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบ - ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินเสื่อมโทรม - เกษตรกรขาดข้อมูลในการวิเคราะห์ วางแผนการผลิต - ภาครัฐขาดการกำกับดูแลราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยสารกำจัดวัชพืช ปรายศัตรูพืช - ภาครัฐขาดการติดตามประเมินผล - การจัดทำโครงการไม่ตอบสนองความต้องการของเกษตรกร - บางนโยบายของรัฐทำลายระบบการเกษตรของประเทศ ส่งเสริมให้เกษตรกรเป็นหนี้ - ภาครัฐขาดแผนงานในการพัฒนาการเกษตรอย่างชัดเจน - การกีดกันสินค้าทางการเกษตร และอัตราภาษีส่งออกและนำเข้าที่สูง - ความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และปลอดภัยเคมี ของผู้บริโภค - แรงงานขาดความรู้ ทักษะความชำนาญ - ค่านิยมของเด็กไทย ผู้ปกครอง ไม่ส่งเสริมให้เรียนอาชีวะเกษตร - การแข่งขันทางเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ ภูมิภาค และประชาคมโลก - กฎหมายบางฉบับไม่เอื้อต่อเกษตรกร - ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ายังมีการซื้อขายในปัจจุบันไม่ครอบคลุมพืชเศรษฐกิจ - นโยบายการผลิตพืชทดแทนยังขาดการวางแผนขาดความชัดเจน - ขาดแคลนบุคลากร นักวิชาการการเกษตร นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ด้านการเกษตร - การผลิตพืชตัดแต่งพันธุกรรม ถูกกีดกัน ไม่เป็นที่ยอมรับของตลาดผู้บริโภค - การเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตรให้คงสภาพคุณภาพยังทำได้ยาก มีต้นทุนสูง - การแปรรูปสินค้าทางการเกษตรยังขาดความหลากหลาย

ปัจจัยภายนอก (External Environment)	
โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
	<ul style="list-style-type: none">- ค่านิยมของเยาวชน เด็กไทยรุ่นใหม่ใส่ใจอาชีพเกษตรกร มองว่าเป็นอาชีพที่ด้อยค่า- เกษตรกรไม่ใช้และสร้างโอกาสของตนเองจากการที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศในการสร้างอำนาจต่อรอง การกำหนดนโยบายต่างๆ รวมถึงส่งตัวแทนเข้าสู่ระบบการเมือง หรือสร้างพรรคการเมือง เพื่อเป็นตัวแทนของตนเองเข้าไปใช้สิทธิในสภาการเมือง- รัฐบาล หน่วยงานราชการ หรือเอกชนมักอ้างความชอบธรรมให้แก่ตนเองว่าทำเพื่อเกษตรกร- เกษตรกรขาดโอกาสในการกำหนดนโยบายของตนเอง- คณะกรรมการต่างๆ ที่มีอยู่ มีสัดส่วนผู้แทนเกษตรกรค่อนข้างน้อย และบางคณะเข้าไปโดยไม่มีตัวแทนที่แท้จริง- สภาเกษตรกรเป็นองค์กรใหม่ ยังไม่สามารถทำตามเจตนารมณ์ได้ตามพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๔

ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคด้านเกษตรกรรม

๔.๑ วิสัยทัศน์

*“เป็นองค์กรเกษตรกรจัดการตนเอง พัฒนายกระดับสินค้าเกษตรครบวงจร
ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน”*

๔.๒ พันธกิจ

สร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร ขับเคลื่อนพัฒนาความร่วมมือ องค์กรความรู้และนวัตกรรม
เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมครบวงจรและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรอย่างยั่งยืน

๔.๓ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ๑.๑ พัฒนาแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพในระบบการส่งน้ำเพิ่มขึ้น
- ๑.๒ พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานเดิม และแหล่งน้ำธรรมชาติเดิมให้สามารถเพิ่มปริมาณกักเก็บน้ำ
- ๑.๓ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในภาคการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม
- ๑.๕ ส่งเสริมการขุดสระน้ำขนาดเล็ก ขนาดกลาง และแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในเขตชลประทานเพื่อกักเก็บน้ำไว้สำรองใช้ในฤดูแล้ง

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
๒. จำนวนโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดทำระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
๓. เกิดการบริหารจัดการระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์	ขอบเขตของปัญหา/ความต้องการ
กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาแหล่งน้ำทำการเกษตร ฤดูแล้งและฤดูฝนน้ำท่วม	- สร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ ได้แก่ บ่อบาดาล ขุดสระน้ำในไร่นา ฝาย กักเก็บน้ำใต้ดิน ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ขุดคลองส่งน้ำระบายน้ำ ฯลฯ - สร้าง,เพิ่มระบบชลประทานเพื่อขยายพื้นที่รับน้ำทำการเกษตร - ส่งเสริมเกษตรกรปรับเปลี่ยนปลูกพืชใช้น้ำน้อย
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาและแก้ไขปัญหาระดับคันกันน้ำสูง น้ำไม่สามารถไหลเข้าบึง คู คลอง และประตูน้ำชำรุด คันกันน้ำชำรุด	- หน่วยงานรับผิดชอบสำรวจพื้นที่ดำเนินการขุดลอก ซ่อมแซมปรับปรุง
กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาและแก้ไขปัญหาคู คลองส่งน้ำตื้นเขิน ไม่สามารถส่งน้ำให้ทำ	- ให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการขุดลอก - เกษตรกรรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำ แล้วร่วมกันขุดลอกคลอง

กลยุทธ์	ขอบเขตของปัญหา/ความต้องการ
การเกษตรได้	บำรุงรักษา
กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ป่าไม่มีเอกสารสิทธิ์	- หน่วยงานป่าไม้แก้กฎหมาย ระเบียบ ผ่อนปรนให้เกษตรกรสามารถก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ดินทำการเกษตรของตนในเขตป่าไม้ได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๒.๑ มีการพัฒนาเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร ยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐาน ได้รับความเป็นธรรมด้านราคา และได้รับผลตอบแทนสูงสุด

๒.๒ มีความร่วมมือระหว่างองค์กรเกษตรกร กับหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน ในการสร้าง และเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพ

๒.๓ เกษตรกรได้รับการศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ สามารถสร้างความมั่นคงในอาชีพ

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนสินค้าทางการเกษตร ที่ได้รับการเพิ่มมูลค่า การยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐาน

๒. จำนวนองค์กรที่ร่วมเป็นเครือข่ายสนับสนุน ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่า การยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐานสินค้าทางการเกษตร

๓. จำนวนกิจกรรมที่เกษตรกรได้รับการศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี ด้านเกษตรกรรม ด้านการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และด้านการบริหารจัดการธุรกิจ

กลยุทธ์	ขอบเขตของปัญหา/ความต้องการ
กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร ยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐาน ได้รับความเป็นธรรมด้านราคา และได้รับผลตอบแทนสูงสุด	- ปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรที่ทำอยู่เดิมไปผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่ที่มีโอกาสทางการตลาด - สร้างความเข้มแข็งการดำเนินธุรกิจตลาดของกลุ่ม/องค์กร
กลยุทธ์ที่ ๒ ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเกษตรกร กับหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน ในการสร้าง และเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพ	- ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐาน เช่น มาตรฐาน GAP มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มาตรฐานออย. - ส่งเสริมการจัดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สินค้าเกษตร เพื่อสร้างความเชื่อถือสินค้า - ถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยี การแปรรูปผลผลิต - สนับสนุนเงินทุน เครื่องจักรอุปกรณ์เพื่อแปรรูปแก่เกษตรกร และกลุ่ม/องค์กร - สร้างเกษตรกรผู้นำด้านการตลาดของแต่ละกลุ่ม - ถ่ายทอดความรู้ด้านการขายผลผลิตสินค้าเกษตรทางออนไลน์ และแหล่งตลาดต่างๆ ระดับชุมชน จังหวัด และอำเภอ

กลยุทธ์	ขอบเขตของปัญหา/ความต้องการ
กลยุทธ์ที่ ๓ สนับสนุน ส่งเสริมเกษตรกรให้ได้รับการศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้สามารถสร้างความมั่นคงในอาชีพ	- ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี ลดต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมลดต้นทุนการใช้ปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา คำน้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ ในการผลิต - จัดตั้งกองทุนเครื่องจักรกลกลางเพื่อการผลิตประจำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาอาชีพเกษตรกรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. มีความร่วมมือระหว่างองค์กรเกษตรกร กับหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน ในการสร้าง และเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพ

๒. เกษตรกรได้รับการศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ สามารถสร้างความมั่นคงในอาชีพ

๓. เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทรัพยากร แหล่งทุน งบประมาณ เงินกู้ไม่มีดอกเบี้ย เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับเกษตรกร

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนองค์กรที่ร่วมเป็นเครือข่ายสนับสนุน ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่า การยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐานสินค้าทางการเกษตร

๒. จำนวนกิจกรรมที่เกษตรกรได้รับการศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม ด้านการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และด้านการบริหารจัดการธุรกิจ

๓. จำนวนองค์กรเกษตรกร ที่เข้าถึงแหล่งทรัพยากร แหล่งทุน งบประมาณ เงินกู้ไม่มีดอกเบี้ย เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์	ขอบเขตของปัญหา/ความต้องการ
กลยุทธ์ที่ ๑ ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเกษตรกร กับหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน ในการสร้าง และเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพ	- สนับสนุนให้กรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร มีเวทีประชุมหารือร่วมกับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรอื่น เพื่อสร้างความร่วมมือริเริ่มดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมร่วมกัน - ส่งเสริมให้กรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตมีเวทีประชุมหารือร่วมกับผู้ประกอบการตลาดสินค้าเกษตร เช่น ตลาดกลางระดับอำเภอ/จังหวัด เพื่อสร้างความร่วมมือดำเนินธุรกิจ - สนับสนุนแหล่งตลาดท้องถิ่น เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ราชการ บัณฑิตบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น

กลยุทธ์	ขอบเขตของปัญหา/ความต้องการ
	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การขายสินค้าออนไลน์ให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ผลิตสินค้าคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดระดับชุมชนอำเภอและจังหวัด
<p>กลยุทธ์ที่ ๒ สนับสนุน ส่งเสริมเกษตรกรให้ได้รับการศึกษา อบรม ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ สามารถสร้างความมั่นคงในอาชีพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมให้ความรู้การทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดต้นทุน โดยผลิตปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด สมุนไพรป้องกันกำจัดศัตรูพืชใช้เอง ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคและปลูกพืชหมุนเวียน สร้างรายได้ตลอดปี - ส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆก่อน เป็นตัวอย่างลดรายจ่าย-เพิ่มรายได้ เช่น ทำเกษตรผสมผสานลดการใช้สารเคมี ปลูกผักสวนครัวไว้บริโภคในครัวเรือน - จัดอบรมผู้นำเกษตรกรด้านการบริหารจัดการธุรกิจของกลุ่ม/องค์กร และการประสานงานสร้างเครือข่าย - จัดอบรมด้านการบริหารจัดการธุรกิจของกลุ่ม/องค์กร เกษตรกร (ธุรกิจสินเชื่อ รวมซื้อ แปรรูป และการตลาด) ให้แก่กรรมการกลุ่ม/องค์กร สมาชิก และฝ่ายจัดการ - จัดถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ตั้งแต่การวางแผนฟาร์ม การวางแผนการผลิต การดูแลรักษาผลผลิต โดยวิธีลดต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมเกษตรกรปรับเปลี่ยนระบบเกษตรกรรมใช้น้ำน้อย - ให้ความรู้ด้านเกษตรประณีต และใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตในที่ดินขนาดเล็ก - ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการลดต้นทุนโดยการผลิตปุ๋ยสั่งตัด และการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ
<p>กลยุทธ์ที่ ๓ สนับสนุน ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทรัพยากร แหล่งทุน งบประมาณ เงินกู้ไม่มีดอกเบี้ย เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรที่ทำอยู่เดิม ไปผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่ที่มีโอกาสทางการตลาด - สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย กลุ่ม/องค์กรที่จัดตั้งใหม่ และเพื่อฟื้นฟูเกษตรกรหลังการระบาดของโควิด - ๑๙ - สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน งบประมาณ เงินกู้ไม่มีดอกเบี้ย เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ค้ำครองพื้นที่เกษตรกรรมและค้ำครองสิทธิของเกษตรกรให้มีสิทธิ์หรือสิทธิ

ในที่ดิน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เกษตรกรได้รับการอบรมให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ สิทธิที่ดินทำกินกฎหมายป่าไม้ กฎหมายค่าเช่าที่ดิน ฯลฯ เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจรักษาสีทธิของตน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการช่วยเหลือในการมีสิทธิในที่ดินทำกิน มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง
๒. การแก้ไขปัญหาโดยการออกพระราชบัญญัติสวัสดิการของเกษตรกร
๓. เกษตรกรสามารถพัฒนาศักยภาพทำการเกษตรตามแนวเกษตรกรรมยั่งยืน
๔. การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่ดินของเกษตรกร

กลยุทธ์	ขอบเขตของปัญหา/ความต้องการ
กลยุทธ์ที่ ๑ ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเกษตรกร กับหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน ในการสร้างและเชื่อมโยงกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้กับเกษตรกร	<ul style="list-style-type: none"> - ขอให้รัฐจัดหาที่ดินทำกินแก่เกษตรกรเพิ่ม โดยเฉพาะเกษตรกรพื้นที่สูงบริเวณเขา ไม่สามารถขยายที่ดินทำกินได้ - ให้คณะกรรมการจัดการที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เร่งดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีที่ดินน้อยไม่เพียงพอประกอบอาชีพเกษตรกร - ให้ความรู้ด้านการเกษตรประณีต และใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตในที่ดินขนาดเล็ก
กลยุทธ์ที่ ๒ สนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรมีจิตสำนึกในการค้ำครองพื้นที่เกษตรกรรมของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรรักผืนดินทำกินของตน - ออกกฎหมายค้ำครองที่ดินเพื่อการเกษตร มิให้เกษตรกรยากจนต้องขายที่ดินทำกิน - ส่งเสริมการพัฒนาที่ดินให้เกิดรายได้ เช่นการปลูกพืชผสมผสาน โคกหนองนาโมเดล - ส่งเสริมการมีธนาคารที่ดิน หรือกองทุนที่ดินระดับชุมชน
กลยุทธ์ที่ ๓ ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเกษตรกร กับหน่วยงานภาครัฐในการแก้ไขปัญหาาราคาเช่าที่ดินแพง	<ul style="list-style-type: none"> - ออกกฎหมายควบคุมค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ค้ำครองผู้เช่า - อบรมให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ สิทธิที่ดินทำกิน กฎหมายป่าไม้ กฎหมายค่าเช่าที่ดิน ฯลฯ เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจรักษาสีทธิของตน

**ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเกษตร
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

๑. มีระบบการบริหารจัดการด้านดินโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ทรัพยากรดิน และการพัฒนาการแก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรมดินขาดความอุดมสมบูรณ์
๒. มีการลดต้นทุนการผลิตและเกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิตน้ำหมักชีวภาพ สำหรับการปรับปรุงบำรุงดิน
๓. มีการบริหารจัดการในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม โดยการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนกลไกด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศน์เพื่อการเกษตรโดยชุมชน
๒. จำนวนกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการขับเคลื่อนของกลไกด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศน์เพื่อการเกษตรโดยชุมชน
๓. จำนวนปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศน์เพื่อการเกษตร ที่ได้รับการแก้ไข

กลยุทธ์	ขอบเขตของปัญหา/ความต้องการ
<p>กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้มีระบบการบริหารจัดการด้านดินโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ทรัพยากรดิน และการพัฒนาการแก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรมดินขาดความอุดมสมบูรณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ปรับปรุงบำรุงดินในตำบลและหมู่บ้าน - ขยายเพิ่มหมอดินอาสาทุกหมู่บ้าน เพื่อให้คำแนะนำ - ตั้งคณะกรรมการ/เครือข่าย/ชมรม/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรดิน - ระวังค้ำไม่เผาพื้นที่การเกษตร
<p>กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรลด ละ เลิกการใช้สารเคมีและหันมาใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ เพื่อให้สภาพดินเหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืช</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมปลูกพืชปุ๋ยสด และปลูกพืชหมุนเวียน - ส่งเสริมการลด ละ เลิก การใช้ปุ๋ยเคมี เปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ - จัดอบรมให้ความรู้และสนับสนุนเครือข่ายต้นแบบการลดการใช้สารเคมี - การชะล้างพังทลาย เสียความอุดมสมบูรณ์หน้าดิน

ส่วนที่ ๕ แผนงาน โครงการสร้างโอกาสและความเสมอภาคด้านเกษตรกรรมจังหวัดสิงห์บุรี

แผนงานที่ ๑ : การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินงาน/ กิจกรรมหลัก	แหล่ง งบประมาณ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน					หน่วยงาน รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ตัวชี้วัด
					๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘			
๑.๑ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำให้มี ประสิทธิภาพในระบบการส่งน้ำเพิ่มขึ้น	- เพื่อให้แหล่งน้ำ สามารถลำเรียงน้ำ ได้มากขึ้น และ สะดวกขึ้น - เพื่อสามารถ ชลอและเก็บกัก น้ำได้มากขึ้น - เพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพการ ใช้น้ำและส่งเสริม การบริหารจัดการ น้ำแบบมีส่วนร่วม	-จำนวนแหล่ง น้ำที่ได้รับการ ปรับปรุงและ พัฒนา -จำนวนกลุ่ม เกษตรกรผู้ ใช้น้ำที่ได้รับ ประโยชน์	-	-อบจ. -อบต. -กรมชลประทาน. -กรมทรัพยากรน้ำ	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-อบจ. -อบต. -กรมชลประทาน. -กรมทรัพยากร น้ำ	- เกษตรกรได้รับ ประโยชน์ จาก แหล่งน้ำที่ สามารถลำเรียง น้ำได้มากขึ้น และสะดวกขึ้น - เกษตรกรเข้ามา มีส่วนร่วมในการ ดูแลการส่งน้ำ บำรุงรักษา ซ่อมแซม - เกษตรกรมีส่วน ร่วมดูแลรักษา ระบบชลประทาน เพิ่มมากขึ้น	-เกษตรกรและ กลุ่มเกษตรกร ผู้ใช้น้ำ ได้รับ ประโยชน์จาก แหล่งน้ำที่มีการ พัฒนาและ ปรับปรุง
๑.๒ โครงการสูบน้ำด้วยพลังงาน ทดแทนโดยใช้ระบบโซลาร์เซลล์	-เพื่อลดต้นทุนด้าน พลังงานใน กระบวนการผลิต -เพื่อส่งเสริมการใช้ พลังงานทดแทน	-จำนวนกลุ่ม องค์กร เกษตรกร	-	-พลังงานจังหวัด -อบต.	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-พลังงานจังหวัด -สภจ.สท.	- เกษตรกรมี รายได้เพิ่มมาก ขึ้น - เกษตรกร สามารถพึ่งพา ตนเองในด้าน พลังงานได้ - ลดการพึ่งพา การนำเข้า เชื้อเพลิงจาก ต่างประเทศ	-จำนวนเกษตรกร ที่ได้รับสนับสนุน ระบบโซลาร์เซลล์ -จำนวนพื้นที่ที่ ได้รับประโยชน์ จากการใช้ พลังงานทดแทน

แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินงาน/ กิจกรรมหลัก	แหล่ง งบประมาณ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน					หน่วยงาน รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ตัวชี้วัด
					๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘			
๑.๓ โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อ การเกษตร	เพื่อแก้ไขปัญหา ภาวะขาดแคลนน้ำ และให้ประชาชนมี น้ำไว้ใช้เพื่อ การเกษตรและ อุปโภค บริโภค	ขุดเจาะบ่อบาดาล ภายในพื้นที่ที่ ประสบปัญหา ภัยแล้ง	-	-อบต	✓	✓	n/a	n/a	n/a	-อบต (กองช่าง)	ลดปัญหาการขาด แคลนน้ำและ ประชาชนมีน้ำใช้ เพื่อการเกษตร และ อุปโภค บริโภค	ประชาชน ร้อย ละ ๘๐ มีน้ำใช้ เพื่อ การเกษตร และการอุปโภค บริโภค

แผนงานที่ ๒ : การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด

แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	แนวทาง ดำเนินงาน/ กิจกรรมหลัก	แหล่ง งบประมาณ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน					หน่วยงาน รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด
					๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘			
๒.๑ ส่งเสริมกลุ่มอาชีพเกษตรกร	-เพื่อการเข้าถึงแหล่ง ทุน -เพื่อสนับสนุนการ ร่วมกลุ่มเกษตรกร -เพื่อสร้างความ เข้มแข็งการดำเนิน ธุรกิจ การตลาด ของ กลุ่มเกษตรกร -ส่งเสริมความรู้ เทคโนโลยี การแปร รูปผลผลิต	๑.กลุ่มผัก ปลอดสารพิษ ม.๕ ต.แม่ลา อ.บางระจัน ๒.กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน แปลงใหญ่ปลา ช่อนแม่ลา อ. บางระจัน ๓. กลุ่ม เกษตรกร ผู้ผลิตข้าว นวัตกรรม	-จัดตั้งกลุ่ม/องค์ เกษตรกร -สร้างความ เข้มแข็งผู้นำกลุ่ม/ องค์กรเกษตรกร -สร้างความ เข้มแข็งกลุ่ม/ องค์กรเกษตรกร -ประสานการ เข้าถึงแหล่งทุนใน การดำเนินงาน -สนับสนุน งบประมาณในการ ดำเนินงาน -ติดตาม ประเมินผล	-กองทุนฟื้นฟู ฯ -อบต.	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-กองทุน ฟื้นฟูฯ -อบต. -สนง.เกษตร อำเภอ, จังหวัดฯ -สกก. สิงห์บุรี	-เกษตรกรรายย่อยเข้าถึง แหล่งทุนเพื่อฟื้นฟูเกษตรกร หลังการระบาดของโควิด - ๑๙ -เกษตรกรสามารถฟื้นฟูและ ขยายฐานอาชีพเกษตรกรรม ได้โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ	-เกษตรกรได้รับ ทุนในการพัฒนา อาชีพ -เกษตรกรมี รายได้เพิ่ม

แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินงาน/ กิจกรรมหลัก	แหล่งงบประมาณ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน					หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด
					๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘			
๒.๒ กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดินและการปลูกผักปลอดสารพิษ	- เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกรรู้วิธีการบำรุงดินด้วยน้ำหมักชีวภาพ - ได้ผลผลิตผักปลอดสารพิษ	กลุ่มผักปลอดสารพิษ ม.๕ ต.แม่ลา อ. บางระจัน	-เสนอโครงการเพื่อขอ งบประมาณ - คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรฯ - ดำเนินงานกิจกรรม - ประชุมชี้แจงกิจกรรม - สนับสนุนและถ่ายทอดเทคโนโลยี น้ำหมักชีวภาพ และสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักให้กับกลุ่มเกษตรกร - ติดตามและประเมินผล	-กองทุนฟื้นฟูฯ -อบต.	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-กองทุนฟื้นฟูฯ -อบต. -สนง.เกษตรอำเภอ, จังหวัดฯ -สจจ. สิงห์บุรี	-การสร้างเครือข่ายฯ -พัฒนาการผลิตผักปลอดสารพิษให้มีคุณภาพ -เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต -ลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตร -กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีรายได้เพิ่มขึ้น	-กลุ่มองค์กรเกษตรกรฯ ที่มีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาการผลิตผักปลอดภัยออกสู่ตลาดได้ -เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำหมักชีวภาพเพื่อให้ได้สินค้าที่ปลอดภัยจากสารเคมี
๒.๓ กิจกรรมการพัฒนาสูตรอาหารปลาช่อน	-เพื่อยกระดับศักยภาพการดำเนินธุรกิจ ในประเด็นที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร -เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนเกษตรกรผ่านระบบผู้ให้บริการทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ และสร้างโอกาสให้ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ปลาช่อนแม่ลา อ. บางระจัน	-สำรวจพื้นที่พัฒนาธุรกิจ -วิเคราะห์กระบวนการผลิต -พัฒนาสูตรอาหารปลาช่อนและลดต้นทุนการผลิต -สรุปและติดตามผล	-สสว.	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-สสว. -สจจ. สิงห์บุรี	-กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ปลาช่อนแม่ลา มีการพัฒนาสูตรอาหารปลาช่อนที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และสามารถเพิ่มอัตราแลกเนื้อ ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดียิ่งขึ้น	-เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากรายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือต้นทุนที่ลดลงของเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ปลาช่อนแม่ลา

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินงาน/กิจกรรมหลัก	แหล่งงบประมาณ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน					หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด
					๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘			
	ธุรกิจของผู้ประกอบการ MSME มากยิ่งขึ้น											
๒.๔ กิจกรรมพัฒนาระดับการผลิตสินค้าเกษตร (ข้าวล้าไอออน)	-เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกร -เพื่อยกระดับรายได้คุณภาพชีวิตของเกษตรกร -เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมงานกับภาครัฐ ภาคเอกชน โดยมีเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง -เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่การเกษตร	กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าว นวัตกรรม	-ถ่ายทอดองค์ความรู้ และวิธีดำเนินงาน -จัดตั้งกลุ่มองค์กรเกษตรกร -การตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อนเพาะปลูก -ติดตามการเจริญเติบโตข้าว -ติดตามการเก็บเกี่ยวข้าว การจำหน่ายผลผลิต -สรุปวิเคราะห์ต้นทุนและผลกำไรของเกษตรกร	-สจจ.สิงห์บุรี	✓	✓	n/a	n/a	n/a	-สจจ.สิงห์บุรี	-เกษตรกรสามารถหลุดพ้นจากปัญหาหนี้สิน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น -กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และมีรายได้เพิ่มขึ้น	-เกิดการบูรณาการกับหน่วยงานอย่างน้อย ๓ หน่วยงาน -มีการขึ้นทะเบียนกลุ่มเกษตรกรอย่างน้อย ๖ กลุ่ม -ได้ข้อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างน้อย ๑ เรื่อง -กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน

แผนงานที่ ๓ : พัฒนาอาชีพเกษตรกรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน

แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินงาน/ กิจกรรมหลัก	แหล่ง งบประมาณ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน					หน่วยงาน รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ตัวชี้วัด
					๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘			
๓.๑ โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตร	- เพื่อสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน - เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน	-กลุ่มองค์กรเกษตรกร	- เสนอโครงการเพื่อขอ งบประมาณ - ประชุมชี้แจงโครงการ - ถ่ายทอดเทคโนโลยี - ประเมินผลโครงการ	-อบต.	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-สภจ.สท. -สหกรณ์ฯ -อบต.	-ให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตร ตามพื้นที่ที่เหมาะสมให้ตรงกับความต้องการของตลาด	-มีกลุ่มองค์กรเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง -กลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับในตลาด
๓.๒ ส่งเสริมกลุ่มอาชีพเกษตรกร	-เพื่อการเข้าถึงแหล่ง ทุน -เพื่อสนับสนุนการ ร่วมกลุ่มเกษตรกร -เพื่อสร้างความ เข้มแข็งการค้าเงิน ธุรกิจ การตลาด ของ กลุ่มเกษตรกร -ส่งเสริมความรู้ เทคโนโลยี การแปร รูปผลผลิต	-กลุ่มองค์กร เกษตรกร	-จัดตั้งกลุ่ม/องค์ เกษตรกร -สร้างความเข้มแข็ง ผู้นำกลุ่ม/องค์กร เกษตรกร -สร้างความเข้มแข็ง กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร -ประสานการเข้าถึง แหล่งทุนในการ ดำเนินงาน -สนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินงาน -ติดตามประเมินผล	กฟก.	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-กฟก. -อบต. -สนง.เกษตร จังหวัด -สภจ.สท.	-เกษตรกรราย ย่อยเข้าถึงแหล่ง ทุนเพื่อฟื้นฟู เกษตรกรหลังการ ระบาดของโควิด - ๑๙ -เกษตรกร สามารถฟื้นฟูและ ขยายฐานอาชีพ เกษตรกรรมได้ โดยใช้เกษตร ทางเลือกใหม่	-เกษตรกรได้รับ ทุนในการ พัฒนาอาชีพ -เกษตรกรมี รายได้เพิ่ม หลุด พ้นจากภาวะ หนี้สิน
๓.๓ โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง	- เพื่อพัฒนาคุณภาพ ผลผลิต - เพื่อให้เกษตรกรมี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมี รายได้เพิ่มขึ้น - เพื่อส่งเสริมความ มั่นคงทางรายได้ลด	-กลุ่มองค์กร เกษตรกร	- เสนอโครงการเพื่อขอ งบประมาณ - ประชุมชี้แจง โครงการ - ถ่ายทอดเทคโนโลยี - ประเมินผลโครงการ	-อบต.	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-สภจ.สท. -อบต. -กษอ.	- ได้ผลผลิตด้าน การเกษตรที่มี คุณภาพและ ปลอดภัยจาก สารพิษ - เกษตรกรผลิต และแปรรูป	- เกษตรกร และชุมชนมี ความมั่นคงทาง อาหาร และมี รายได้ที่มั่นคง - เกิดความ สมดุลในสัดส่วน

แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินงาน/ กิจกรรมหลัก	แหล่ง งบประมาณ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน					หน่วยงาน รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ตัวชี้วัด
					๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘			
	รายจ่ายโดย ปรับเปลี่ยนรูปแบบ เกษตรกรรม										ผลผลิตคุณภาพดี และขายได้ราคา ที่สูงขึ้น	การปลูกพืช หลากหลาย รูปแบบ - เกษตรกรมี รายได้ต่อเนื่อง สามารถปลดหนี้ สินได้

แผนงานที่ ๔ : การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และคุ้มครองสิทธิของเกษตรกรให้มีสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน

แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินงาน/ กิจกรรมหลัก	แหล่ง งบประมาณ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน					หน่วยงาน รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ตัวชี้วัด
					๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘			
๔.๑ กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ สิทธิที่ดิน ทำกิน กฎหมายป่าไม้ กฎหมายค่าเช่าที่ดิน ฯลฯ เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจรักษาสิทธิ์ของ ตน	-เพื่อให้เกษตรกรมี ความรู้ความเข้าใจถึง สิทธิของตนเอง	-เกษตรกร -บุคคลทั่วไป	-จัดฝึกอบรมให้ความรู้	-อบต.	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-อบต. -สกก.สห.	-เกษตรกรมีความ เข้มแข็ง มีความรู้ ความเข้าใจถึง สิทธิของตนเอง และรักษาสิทธิ์ ของตนเอง	-เกษตรกรมี ความรู้ความ เข้าใจถึงสิทธิ ของตนเอง

แผนงานที่ ๕ : การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเกษตร

แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	แนวทางดำเนินงาน/ กิจกรรมหลัก	แหล่ง งบประมาณ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน					หน่วยงาน รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ตัวชี้วัด
					๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘			
๕.๑ กิจกรรมรณรงค์ไม่เผาพื้นที่ การเกษตร	-เพื่อสร้างสังคมแห่ง การตระหนักรู้การลด มลภาวะ -เพื่อสร้างเครือข่าย ลด ละ เลิก การเผา พื้นที่การเกษตร	-กลุ่มเกษตรกร	-ประชุมกำหนด รูปแบบแนวทางในการ รณรงค์ -จัดกิจกรรมรณรงค์ไม่ เผาพื้นที่การเกษตร	-สนง.เกษตร -พต.	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-พต. -สนง.เกษตร -อบต.	-เกิดกลไกและ เครือข่าย ลด ละ เลิก การเผาพื้นที่ การเกษตร น้อยกว่าร้อยละ ๘๐	-เกษตรกร ลด ละ เลิก การเผาพื้นที่ การเกษตร ไม่ น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๕.๒ โครงการปรับปรุงบำรุงดิน กิจกรรม ผักอบรมและจัดทำธนาคารปุ๋ย	- เพื่อสนับสนุนส่งเสริม ให้เกษตรกรรู้วิธีการ บำรุงดินด้วย อินทรีย์วัตถุต่างๆ	กลุ่มเกษตรกร ขนาด เล็ก กลาง ใหญ่	-เสนอโครงการเพื่อขอ งบประมาณ - คัดเลือกเกษตรกร - ดำเนินงานโครงการ - ประชุมชี้แจง โครงการ - ถ่ายทอดเทคโนโลยี	-พต. - ศบกต. - สนง.เกษตร	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	-พต. - ศบกต. - สนง.เกษตร	เกษตรกรสามารถ ลดต้นทุนการผลิต และลดปริมาณการ ใช้สารเคมีทาง การเกษตรได้ ส่งผล ให้ทรัพยากรดิน ได้รับการฟื้นฟู	-เกษตรกร สามารถลด ต้นทุนการผลิต และความรู้ เกี่ยวกับการ ผลิตน้ำหมัก ชีวภาพ
๕.๓ โครงการผลิตปุ๋ยเม็ดอินทรีย์ ชีวภาพทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี	-สร้างรายได้ให้กลุ่ม -ลดต้นทุนการผลิต -ลดสารพิษตกค้างใน ดิน -ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม -ลดอันตรายต่อ ผู้บริโภค	กลุ่มเกษตรกร	-ประชุม -ฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ย อัดเม็ด -จัดตั้งกลุ่ม -สร้างโรงเรือน -จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ จำเป็นสนับสนุน	- ศบกต. - สนง.เกษตร	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	- ศบกต. - สนง.เกษตร	-เกษตรกรสามารถ ลดต้นทุนการผลิต -ลดปริมาณการใช้ สารเคมีทาง การเกษตร -มีรายได้เพิ่มจาก การขายผลิตภัณฑ์	-ต้นทุนการผลิต ลดลง -ลดปริมาณ สารพิษตกค้าง ในผลผลิต -รายได้เพิ่มขึ้น -สามารถจัด จำหน่ายใน สมาชิกและ เกษตรกร ใกล้เคียงได้
๕.๔ โครงการผลิตเชื้อซิรินทรีย์เพื่อ ทดแทนการใช้สารเคมี	-ลดการใช้สารเคมี -ลดสารพิษตกค้างใน ดิน -ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม -ลดอันตรายต่อผู้บริโภค	กลุ่มเกษตรกร	-ฝึกปฏิบัติการทำเชื้อ บิววาเรีย -จัดตั้งกลุ่ม -สร้างโรงเรือน -จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ จำเป็นสนับสนุน	- ศบกต. - สนง.เกษตร	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	- ศบกต. - สนง.เกษตร	เกษตรกรสามารถ ลดต้นทุนการผลิต และลดปริมาณการ ใช้สารเคมีทาง การเกษตรได้	-ลดปริมาณ สารพิษตกค้าง ในผลผลิต -บำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคด้านเกษตรกรรม

ส่วนที่ ๖ ความร่วมมือดำเนินโครงการ/กิจกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รายงานและการประเมินผลการดำเนินงาน กิจกรรมการพัฒนายกระดับการผลิตสินค้าเกษตร “ข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี”

จัดทำโดย สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๓๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรจังหวัด ให้มีการพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรภายในจังหวัด ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร เกษตรกร สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐ เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ โดยมีสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดรับผิดชอบงานด้านธุรการ รวบรวม ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัด

สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรีร่วมกับสำนักงานสภาเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้จัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลและระดับจังหวัด เพื่อจัดทำฐานข้อมูลรวบรวมประเด็นปัญหา รับฟังความคิดเห็นของเกษตรกรและแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

แผนภาพที่ ๑ กระบวนการจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมแบบมีส่วนร่วมจังหวัดสิงห์บุรี

ดังนั้น การประสานงานและบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่กลุ่มเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพอย่างครบวงจรและยั่งยืน การนำนวัตกรรมการบริหารจัดการเข้ามาพัฒนายกระดับสินค้าเกษตรในการลดต้นทุน เพิ่มปริมาณผลผลิต สร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกร รวมถึงช่วยบรรเทาและเพิ่มทางเลือกการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรในระยะสั้น สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เกษตรกรในสถานะที่เศรษฐกิจโลกตกต่ำ เนื่องจากผลกระทบจากวิกฤตเชื้อโรคไวรัสโคโรนา (COVID-๑๙) กำลังระบาดอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งนอกจากจะเป็นบทบาทสำคัญของสภาเกษตรแห่งชาติและสภาเกษตรจังหวัดตามกฎหมาย ยังเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน ซึ่งสมควรจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มระดับความเข้มข้นให้มากขึ้นเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร

การประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรม

บริบท (C)

จากข้อมูลพื้นฐานและปัญหาความต้องการด้านเกษตรกรรมของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรีที่สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลทุกตำบลของจังหวัดสิงห์บุรี แสดงให้เห็นว่าการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของประชากรและครัวเรือนของจังหวัด รวมถึงพืชเศรษฐกิจหลักของภาคเกษตรกรรมของจังหวัดสิงห์บุรี คือ ข้าว ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) แต่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวกลับเป็นอาชีพเกษตรกรรมที่ประสบปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัวมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากมีปัจจัยต่าง ๆ หลายนามาเกี่ยวข้องและก่อให้เกิดความเสี่ยง ได้แก่ ต้นทุนการผลิตสูง ปริมาณผลผลิตต่ำ และไม่ได้มาตรฐานราคาผลผลิตตกต่ำ สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงการไม่ปรับเปลี่ยนทัศนคติและกรรมวิธีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการผลิต โดยเกษตรกรยังคงยึดถือวิธีการผลิตและพึ่งพาสารเคมีในการเพิ่มผลผลิตแบบเดิม ๆ ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตในอนาคตของเกษตรกรเอง

แผนภาพที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบสัดส่วนด้านเศรษฐกิจการเกษตรและกำไร-ต้นทุนของภาคเกษตรกรรมจังหวัดสิงห์บุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๔

สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญในประเด็นปัญหาดังกล่าว จึงได้มอบหมายให้สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ในการขับเคลื่อนประสานงานและบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร รวมถึงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมการบริหารจัดการการผลิตข้าวแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการพัฒนาระดับการผลิตสินค้าเกษตร “ข้าวนวัตกรรม” ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจและอาชีพหลักของเกษตรกรสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของจังหวัดสิงห์บุรี

ปัจจัยนำเข้า (I)

๑. งบประมาณ จำนวน ๕๘,๖๔๐ บาท (ห้าหมื่นแปดพันหกร้อยสี่สิบบาทถ้วน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ งบดำเนินการบูรณาการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรเครือข่าย

แผนภาพที่ ๓ แสดงการบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรเกษตรกรแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

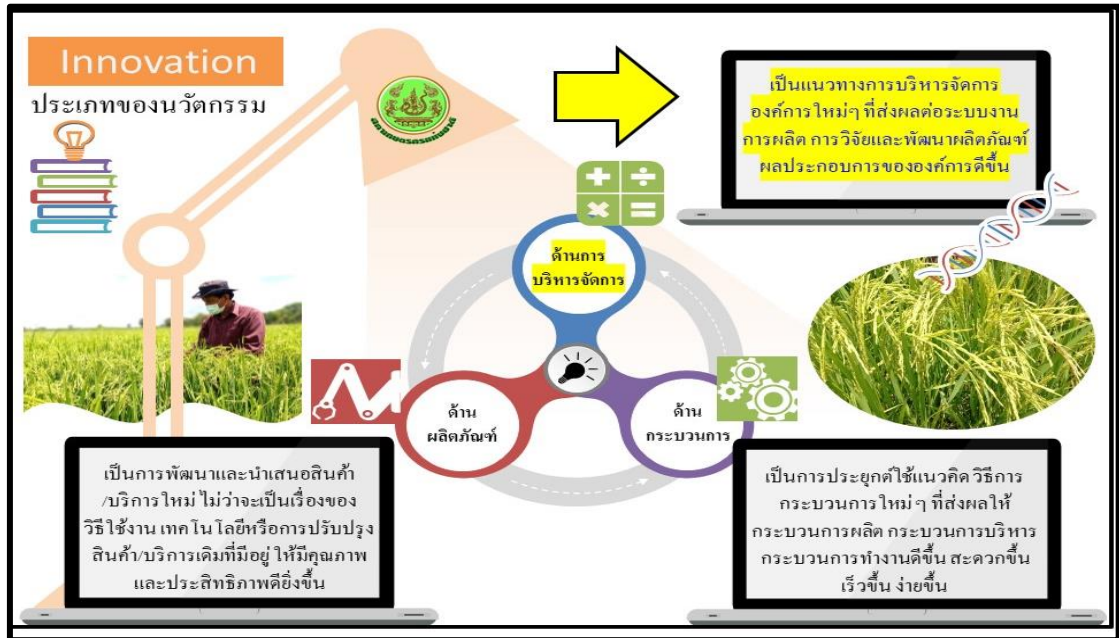

๒. วิทยากรบรรยายถ่ายทอดความรู้ เวทีระดมความคิดเห็น สรุบบทเรียนในอดีต การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและผลิตผล เกิดประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกรโดยวิทยากร ได้แก่

- ๑) นายชารินทร์ สิงห์ดี ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี
- ๒) ทีมวิชาการจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- ๓) ทีมที่ปรึกษาฯ จากสภาเกษตรกรจังหวัดราชบุรีและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดราชบุรี
๓. เครื่องมือการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ๑) Focus group ๒) SWOT analysis ๓) TOWs matrix analysis และ ๔) Research System ฯลฯ

แผนภาพที่ ๔ แสดงการนำนวัตกรรม (Innovation) เข้ามาบริหารจัดการการผลิตข้าว

๔. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมข้าวนวัตกรรม รวมทั้งสิ้น ๑๓๕ คน ได้แก่

๔.๑ เกษตรกรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรและเข้าร่วมกิจกรรมข้าวนวัตกรรม

จำนวน ๗ กลุ่ม เกษตรกรผู้ได้รับประโยชน์รวม ๘๕ คน

๔.๒ การถ่ายทอดองค์ความรู้การบริหารจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวเจ้า Oassy-๒๓
รวมจำนวน ๕๐ คน

๑) ประธานและสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี รวมจำนวน ๖ คน

๒) ทีมวิชาการจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน ๒ คน

๓) ทีมที่ปรึกษาฯ จากสภาเกษตรกรและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดราชบุรี
จำนวน ๒ คน

๔) ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดและหัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดที่เข้าร่วม
กิจกรรมฯ **รวมจำนวน ๙ คน**

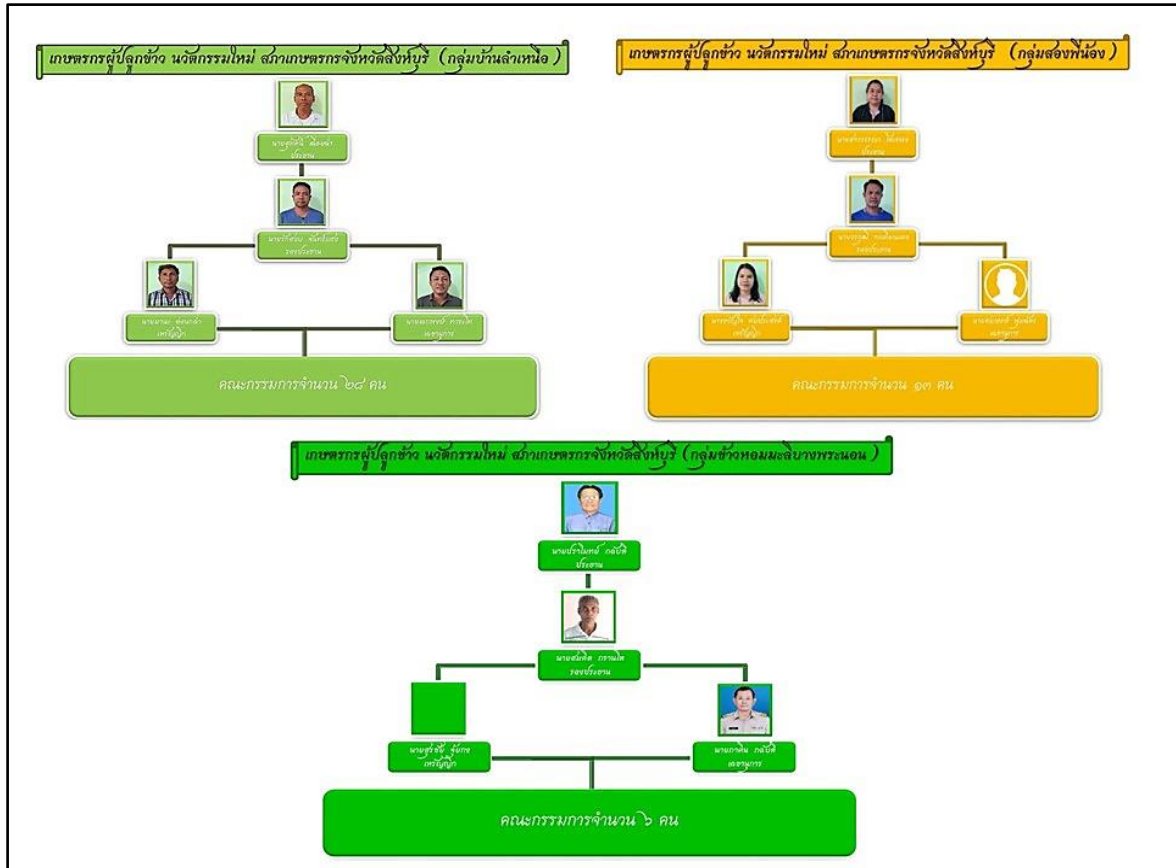
๕) ผู้แทนกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวที่ได้รับการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร จำนวน
๑๔ คน

๖) พนักงาน/เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๗ คน

๗) หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐ คน

๕. วัน เวลา ระหว่างไตรมาสที่ ๒ ถึง ไตรมาสที่ ๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนภาพที่ ๕-๕ ข้อมูลการปลูกข้าวนวัตกรรมของกลุ่มเกษตรกรบ้านลำเหนือ ต.โพธิ์ชัย อ.อินทร์บุรี , กลุ่มเกษตรกรสองพี่น้อง ต.โพธิ์ชัย อ.อินทร์บุรี และกลุ่มเกษตรกรบางพระนอน ต.ทับยา อ.อินทร์บุรี

กระบวนการ (P)

๑. ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ข้าว
๒. รวมกลุ่มขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร (มอบบัตรสวัสดิการเกษตรกร)
๓. ทำสัญญาซื้อขายเมล็ดพันธุ์และรับประกันการรับซื้อผลผลิต
๔. ตรวจสอบวิเคราะห์คุณภาพดินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. ส่งมอบเมล็ดพันธุ์ข้าว
๖. สำรวจและเริ่มเก็บข้อมูลการเพาะปลูก ไถ-หว่าน
๗. ติดตามการเจริญเติบโตของข้าว ๓๐ วัน
๘. ติดตามการเจริญเติบโตของข้าว ๖๐ วัน
๙. ติดตามการเจริญเติบโตของข้าว ๙๐ วัน
๑๐. ประชุมวางแผนการเก็บเกี่ยว (คณะทำงาน + ผู้แทนกลุ่มเกษตรกร + ผู้ประกอบการ)
๑๑. อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการเก็บเกี่ยวผลผลิตแก่กลุ่มเกษตรกร
๑๒. ติดตามการเก็บเกี่ยวและขายผลผลิต (รับซื้อตรง) สร้างผลต้นทุน-กำไร

แผนภาพที่ ๖ แสดงขั้นตอนของกิจกรรมข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๔

ผลผลิต (P)

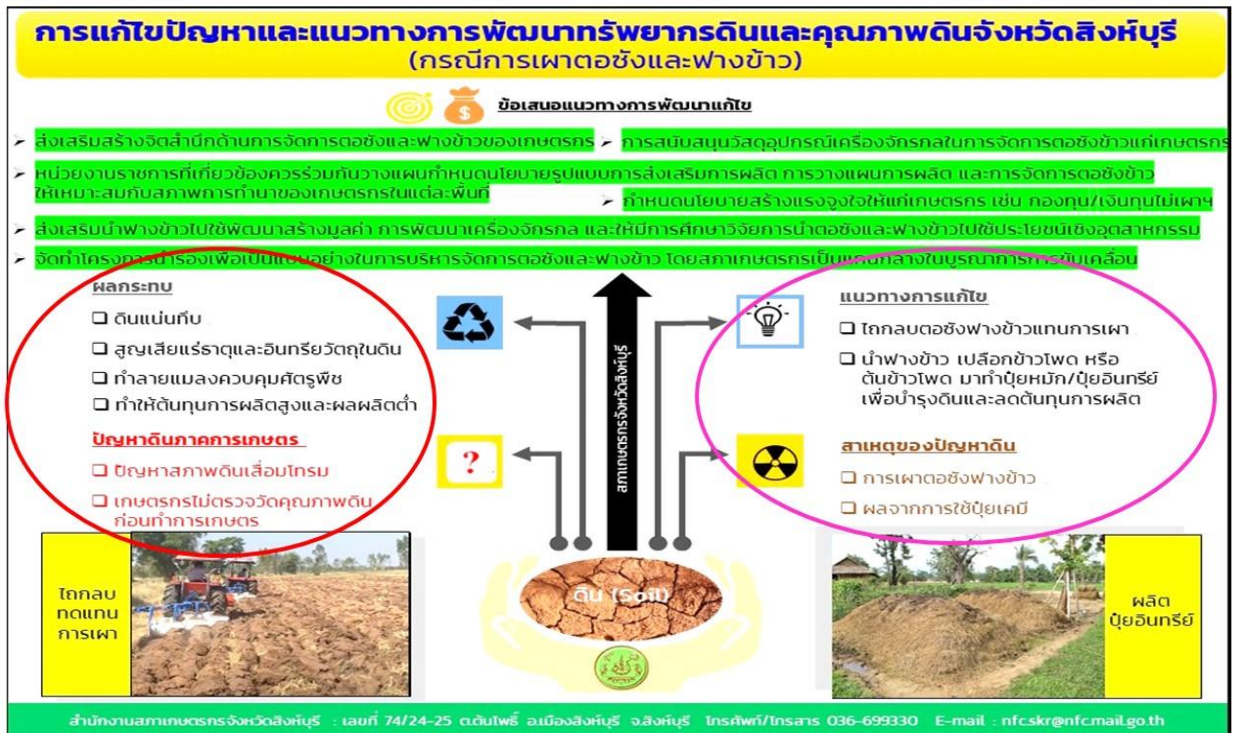
๑. เกษตรกรได้รับการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร กลุ่มผู้ผลิตข้าวนวัตกรรม จำนวน ๗ กลุ่ม ๖ ตำบล พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๒,๕๙๙ ไร่ ๑ งาน เกษตรกรผู้ได้รับประโยชน์รวม ๘๕ คน

แผนภาพที่ ๗ แสดงข้อมูลองค์กรเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๔

สรุปผลการจัดทำสัญญาเมล็ดพันธุ์ข้าวกลุ่มเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ปี พ.ศ. 2564									
ที่	กลุ่มเกษตรกร			ข้าวเจ้า Oassy-23			ข้าวหอม มข.-10		
	ตำบล	อำเภอ	สมาชิก(คน)	(คน)	(ไร่)	(งาน)	(คน)	(ไร่)	(งาน)
1	หนองกระทุ่ม	ค่ายบางระจัน	23	18	391	2	17	426	2
2	โพทะเล	ค่ายบางระจัน	9	9	165	2	9	197	3
3	จักรสีห์	เมือง	6	6	107	0	1	8	0
4	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	32	3	94	0	31	902	0
5	พักหัน	บางระจัน	6	2	32	0	6	78	0
6	ทับยา	อินทร์บุรี	9	0	0	0	10	194	0
ผลรวม			85	38	793	0	74	1806	1

๒. องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตข้าวนวัตกรรม ได้รับการสนับสนุนและประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวิเคราะห์คุณภาพดิน เพื่อนำผลการวิเคราะห์ มาพัฒนาปรับปรุงคุณภาพดินให้มีความเหมาะสมใน กระบวนการเตรียมดินและแปลงนาก่อนการเพาะปลูก เพื่อพัฒนาผลผลิตให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นทั้งเชิง คุณภาพและเชิงปริมาณ

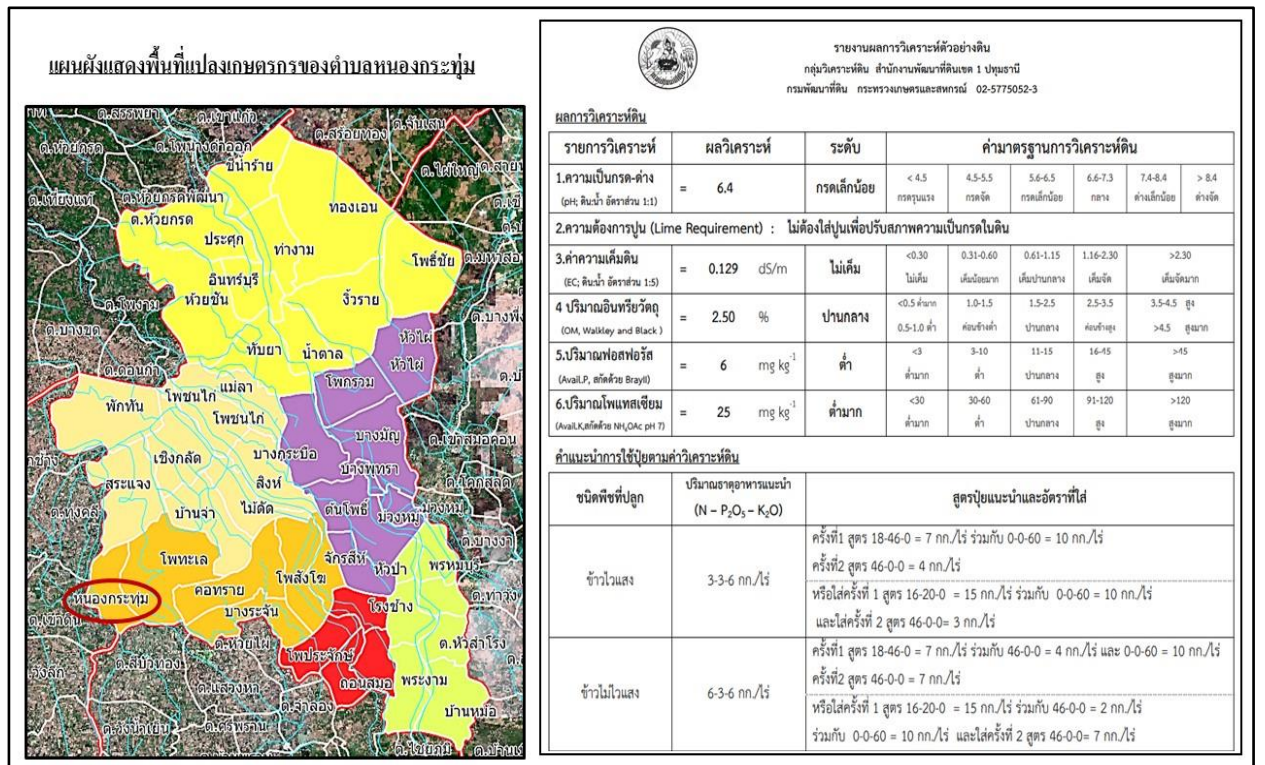
แผนภาพที่ ๘ แสดงการสนับสนุนและประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์คุณภาพดิน กิจกรรมข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๔

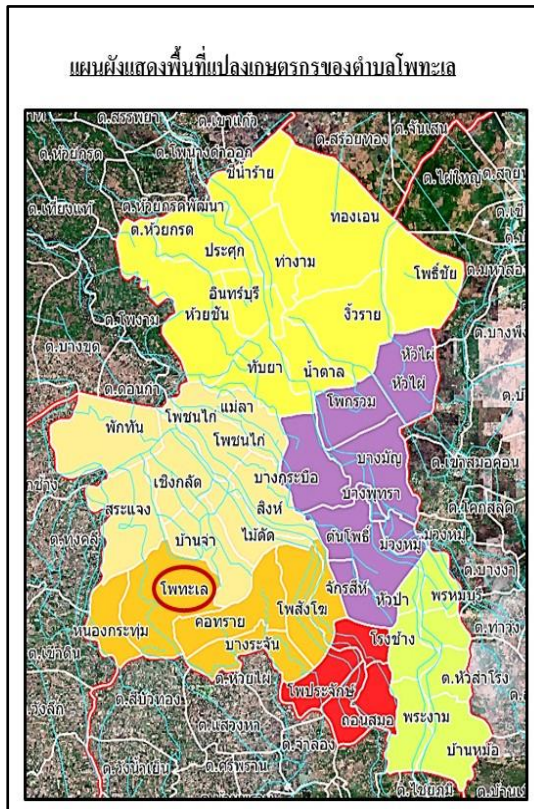
แผนผังแสดงพื้นที่แปลงเกษตรกรของตำบลที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพดิน จากสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี (ประสานงานโดยสำนักงานสภาเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564)

ลำดับที่	ตำบล	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (คน)	พื้นที่ได้ประโยชน์ (ไร่-งาน)
1	ทับยา	อินทร์บุรี	5	53
2	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	6	185
3	จักรสีห์	เมืองสิงห์บุรี	5	50-1
4	โพทะเล	ค่ายบางระจัน	4	52-2
5	หนองกระทุ่ม	ค่ายบางระจัน	5	72-2
6	พักหัน	บางระจัน	5	54-2
รวม			30	467 ไร่ - 3 งาน

แผนภาพที่ ๘-๑ แสดงข้อมูลการวิเคราะห์คุณภาพดินกิจกรรมข้าวนาวัตกรรมของกลุ่มเกษตรกรรวมใจ ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน

แผนภาพที่ ๘-๒ แสดงข้อมูลการวิเคราะห์คุณภาพดินกิจกรรมข้าวนาวัฒนธรรมของกลุ่มเกษตรกรบ้านกล้วย ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน

รายงานผลการวิเคราะห์ตัวอย่างดิน
กลุ่มวิเคราะห์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 02-5775052-3

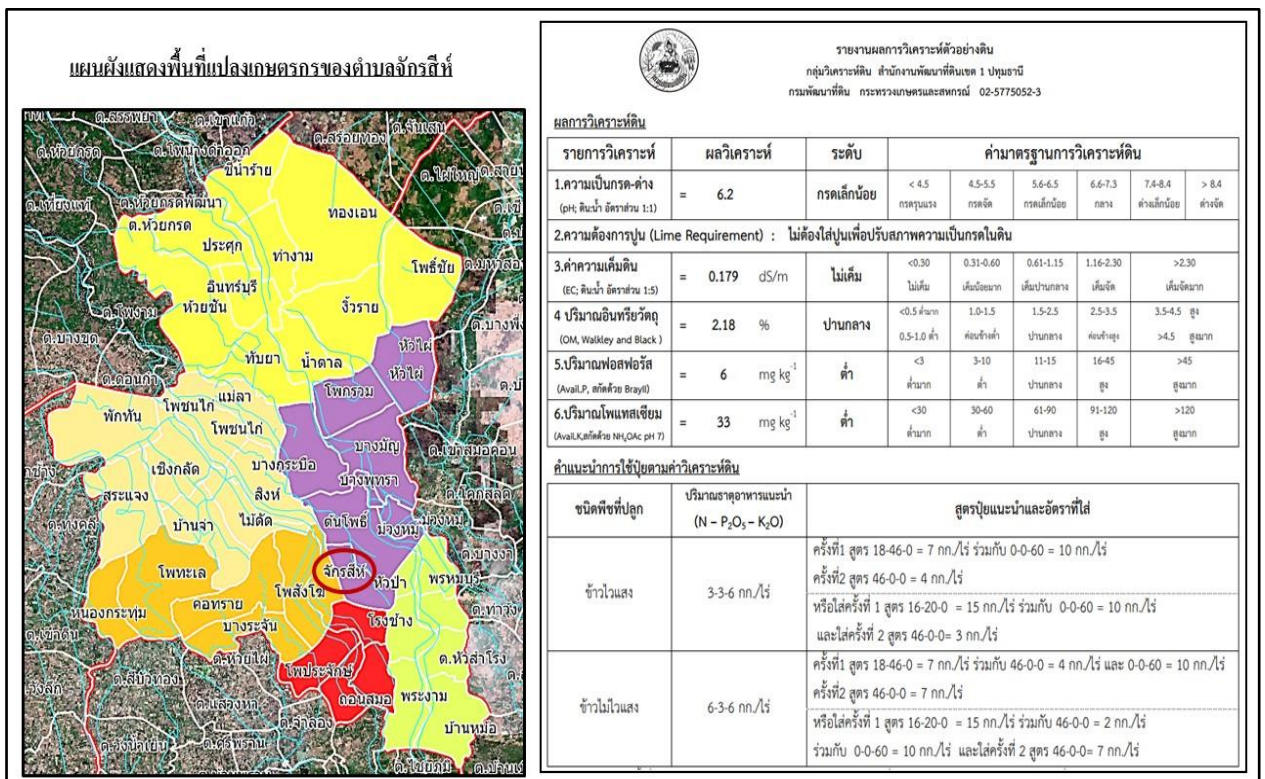
ผลการวิเคราะห์ดิน

รายการวิเคราะห์	ผลวิเคราะห์	ระดับ	ค่ามาตรฐานการวิเคราะห์ดิน
1.ความเป็นกรด-ด่าง (pH; ดินน้ำ อัตราส่วน 1:1)	= 6.5	กรดเล็กน้อย	<4.5 กรดรุนแรง 4.5-5.5 กรดจัด 5.6-6.5 กรดเล็กน้อย 6.6-7.3 กลาง 7.4-8.4 ด่างเล็กน้อย > 8.4 ด่างจัด
2.ความต้องการปูน (Lime Requirement) : ไม่ต้องใช้ปูนเพื่อปรับสภาพความเป็นกรดในดิน			
3.ค่าความเค็มดิน (EC; ดินน้ำ อัตราส่วน 1:5)	= 0.199 dS/m	ไม่เค็ม	<0.30 ไม่เค็ม 0.31-0.60 เหม่เล็กน้อย 0.61-1.15 เหม่ปานกลาง 1.16-2.30 เหม่จัด >2.30 เหม่จัดมาก
4 ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (OM, Walkley and Black)	= 2.06 %	ปานกลาง	<0.5 ต่ำมาก 0.5-1.0 ต่ำ 1.0-1.5 ต่ำกว่าค่า 1.5-2.5 ปานกลาง 2.5-3.5 สูงกว่าค่า 3.5-4.5 สูง >4.5 สูงมาก
5.ปริมาณฟอสฟอรัส (Avail.P, สัตว์ปีก Bray1)	= 5 mg kg ⁻¹	ต่ำ	<3 ต่ำมาก 3-10 ต่ำ 11-15 ปานกลาง 16-45 สูง >45 สูงมาก
6.ปริมาณโพแทสเซียม (Avail.Kalimite NH ₄ OAc pH 7)	= 31 mg kg ⁻¹	ต่ำ	<30 ต่ำมาก 30-60 ต่ำ 61-90 ปานกลาง 91-120 สูง >120 สูงมาก

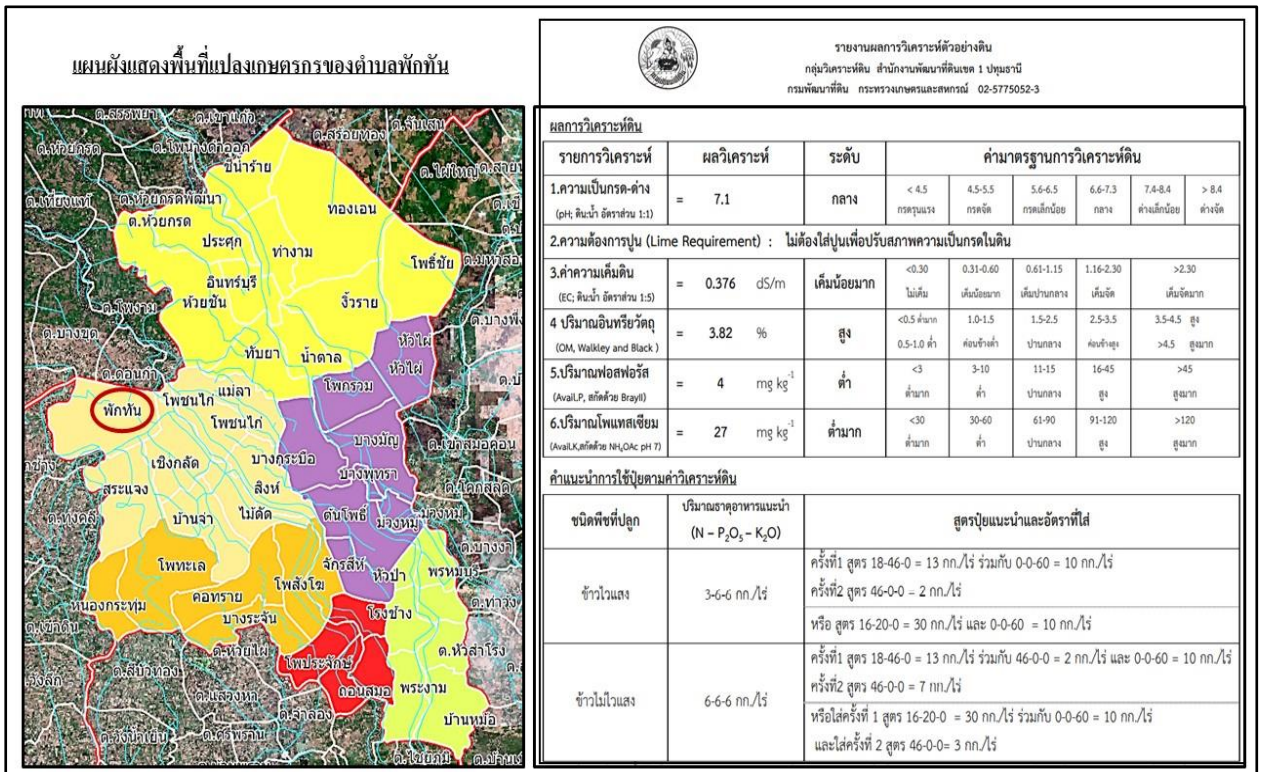
คำแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ชนิดพืชที่ปลูก	ปริมาณธาตุอาหารแนะนำ (N - P ₂ O ₅ - K ₂ O)	สูตรปุ๋ยแนะนำและอัตราที่ใช้
ข้าวไวแสง	3-3-6 กก./ไร่	ครั้งที่1 สูตร 18-46-0 = 7 กก./ไร่ ร่วมกับ 0-0-60 = 10 กก./ไร่ ครั้งที่2 สูตร 46-0-0 = 4 กก./ไร่
		หรือใส่ครั้งที่ 1 สูตร 16-20-0 = 15 กก./ไร่ ร่วมกับ 0-0-60 = 10 กก./ไร่ และใส่ครั้งที่ 2 สูตร 46-0-0 = 3 กก./ไร่
ข้าวไม่ไวแสง	6-3-6 กก./ไร่	ครั้งที่1 สูตร 18-46-0 = 7 กก./ไร่ ร่วมกับ 46-0-0 = 4 กก./ไร่ และ 0-0-60 = 10 กก./ไร่ ครั้งที่2 สูตร 46-0-0 = 7 กก./ไร่
		หรือใส่ครั้งที่ 1 สูตร 16-20-0 = 15 กก./ไร่ ร่วมกับ 46-0-0 = 2 กก./ไร่ ร่วมกับ 0-0-60 = 10 กก./ไร่ และใส่ครั้งที่ 2 สูตร 46-0-0 = 7 กก./ไร่

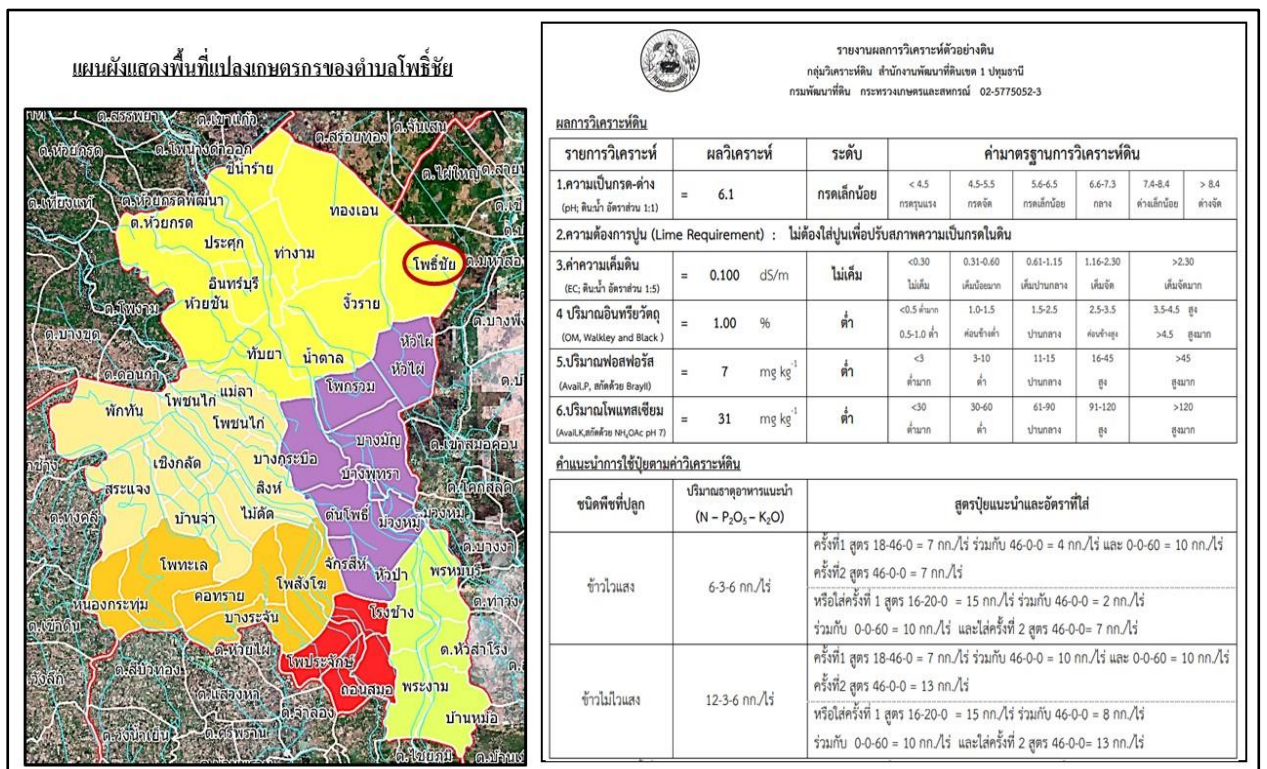
แผนภาพที่ ๘-๓ แสดงข้อมูลการวิเคราะห์คุณภาพดินกิจกรรมข้าวนาวัตกรรมของกลุ่มเกษตรกรทำยโรงงาน ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี

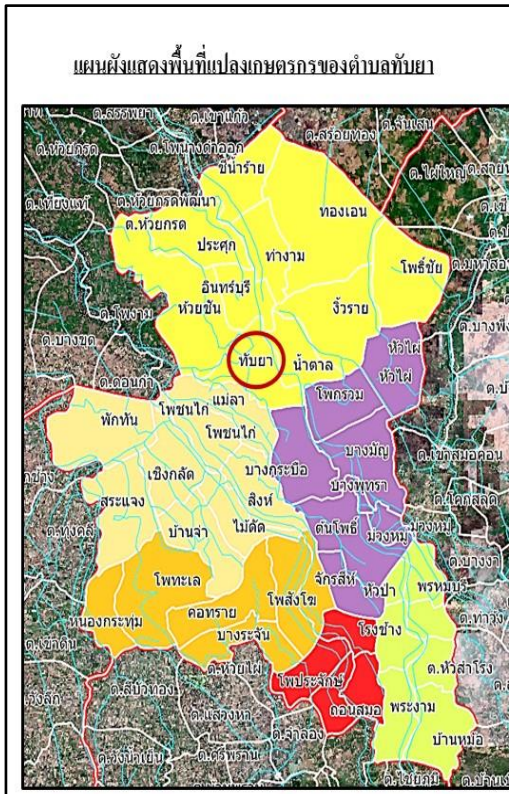
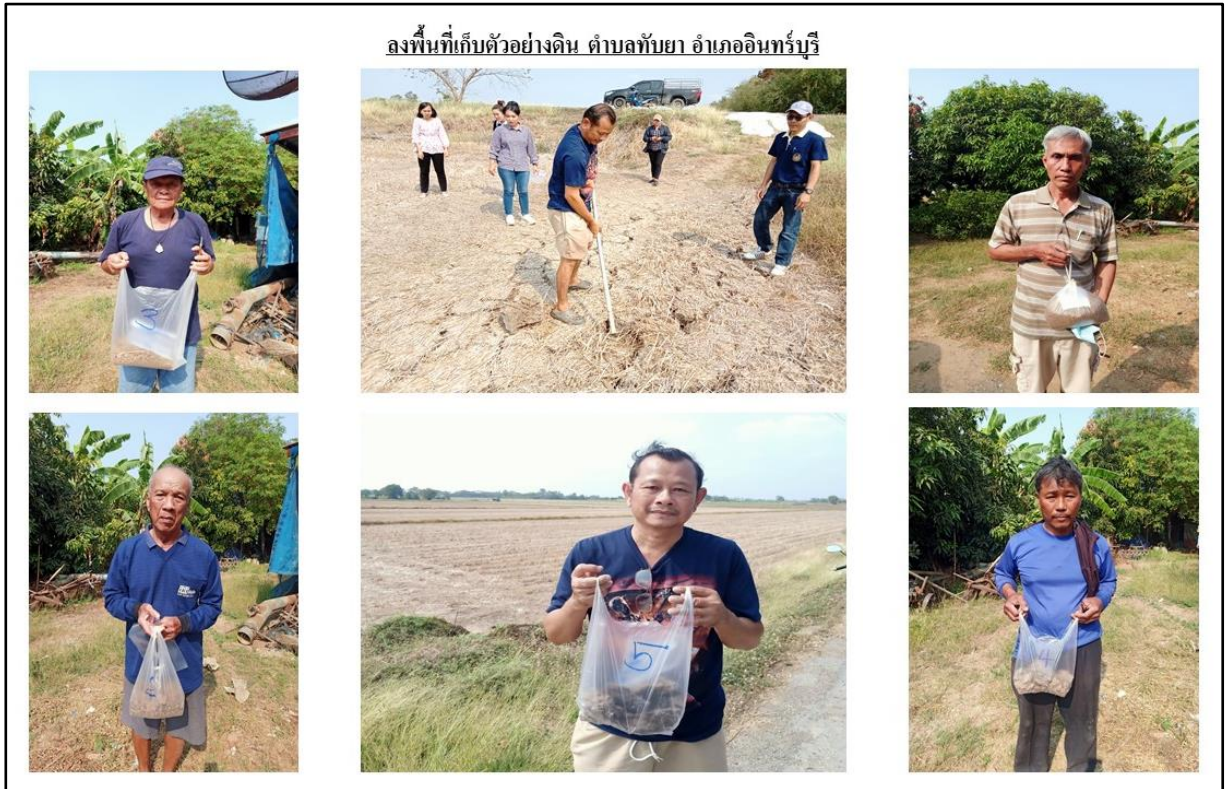
แผนภาพที่ ๘-๔ แสดงข้อมูลการวิเคราะห์คุณภาพดินกิจกรรมข้าวนาวัตกรรมของกลุ่มเกษตรกรวัดกลางชูศรี ต.พักหัน อ.บางระจัน

แผนภาพที่ ๘-๕ แสดงข้อมูลการวิเคราะห์คุณภาพดินกิจกรรมข้าวนาวัตกรรมของกลุ่มเกษตรกรบ้านลำเหนือ และกลุ่มเกษตรกรสองพี่น้อง ต.โพธิ์ชัย อ.อินทร์บุรี

แผนภาพที่ ๘-๖ แสดงข้อมูลการวิเคราะห์คุณภาพดินกิจกรรมข้าวนาวัฒนธรรมของกลุ่มเกษตรกรบางพระนอน ต.ทับยา อ.อินทร์บุรี

รายงานผลการวิเคราะห์ตัวอย่างดิน
กลุ่มวิเคราะห์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 ปทุมธานี
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 02-5775052-3

ผลการวิเคราะห์ดิน		ผลวิเคราะห์	ระดับ	ค่ามาตรฐานการวิเคราะห์ดิน					
1.ความเป็นกรด-ด่าง (pH; ดินน้ำ อัตราส่วน 1:1)	=	6.1	กรดเล็กน้อย	< 4.5 กรดรุนแรง	4.5-5.5 กรด	5.6-6.5 กรดเล็กน้อย	6.6-7.3 กลาง	7.4-8.4 ด่างเล็กน้อย	> 8.4 ด่างจัด
2.ความต้องการปูน (Lime Requirement) : ไม่ต้องใช้ปูนเพื่อปรับสภาพความเป็นกรดในดิน									
3.ค่าความเค็มดิน (EC; ดินน้ำ อัตราส่วน 1:5)	=	0.084 dS/m	ไม่เค็ม	<0.30 ไม่เค็ม	0.31-0.60 เค็มเล็กน้อย	0.61-1.15 เค็มปานกลาง	1.16-2.30 เค็มจัด	>2.30 เค็มจัดมาก	
4 ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (OM, Walkley and Black)	=	2.32 %	ปานกลาง	<0.5 % ต่ำ	0.5-1.0 % ค่อนข้างต่ำ	1.0-1.5 % ปานกลาง	1.5-2.5 % ค่อนข้างสูง	2.5-3.5 % สูง	3.5-4.5 % >4.5 สูงมาก
5.ปริมาณฟอสฟอรัส (Avail.P, สกัดด้วย Bray1)	=	6 mg kg ⁻¹	ต่ำ	<3 ต่ำมาก	3-10 ต่ำ	11-15 ปานกลาง	16-45 สูง	>45 สูงมาก	
6.ปริมาณโพแทสเซียม (Avail.K, สกัดด้วย NH ₄ OAc, pH 7)	=	26 mg kg ⁻¹	ต่ำมาก	<30 ต่ำมาก	30-60 ต่ำ	61-90 ปานกลาง	91-120 สูง	>120 สูงมาก	
คำแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน									
ชนิดพืชที่ปลูก	ปริมาณธาตุอาหารแนะนำ (N - P ₂ O ₅ - K ₂ O)	สูตรปุ๋ยแนะนำและอัตราที่ใส่							
ข้าวโพด	3-3-6 กก./ไร่	ครั้งที่1 สูตร 18-46-0 = 7 กก./ไร่ ร่วมกับ 0-0-60 = 10 กก./ไร่							
		ครั้งที่2 สูตร 46-0-0 = 4 กก./ไร่							
ข้าวโพด	6-3-6 กก./ไร่	หรือใส่ครั้งที่ 1 สูตร 16-20-0 = 15 กก./ไร่ ร่วมกับ 0-0-60 = 10 กก./ไร่ และใส่ครั้งที่ 2 สูตร 46-0-0 = 3 กก./ไร่							
		ครั้งที่1 สูตร 18-46-0 = 7 กก./ไร่ ร่วมกับ 46-0-0 = 4 กก./ไร่ และ 0-0-60 = 10 กก./ไร่							
ข้าวโพด	6-3-6 กก./ไร่	ครั้งที่2 สูตร 46-0-0 = 7 กก./ไร่							
		หรือใส่ครั้งที่ 1 สูตร 16-20-0 = 15 กก./ไร่ ร่วมกับ 46-0-0 = 2 กก./ไร่ ร่วมกับ 0-0-60 = 10 กก./ไร่ และใส่ครั้งที่ 2 สูตร 46-0-0 = 7 กก./ไร่							

ผลลัพธ์ (P)

๑. องค์กรเกษตรกรได้นำนวัตกรรมการบริหารจัดการเข้ามาพัฒนาเกษตรกรระดับสินค้าเกษตร ในการลดต้นทุน เพิ่มปริมาณผลผลิต และมีรายได้หลังจากหักต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นเป็นผลกำไร เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ (ขึ้นอยู่กับปัจจัยการผลิตและสภาพพื้นที่) สามารถเป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกร ในระยะสั้นช่วงวิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำ (ไวรัสโควิด-๑๙)

แผนภาพที่ ๙ แสดงตัวอย่างข้อมูลประสิทธิภาพในการเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรสมาชิกองค์กรเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี ปี พ.ศ.๒๕๖๔

แผนภาพที่ ๙-๑ แสดงข้อมูลประสิทธิภาพในการเก็บเกี่ยวผลผลิต แปลงข้าวของนางบังอร ชุนอ่อน สมาชิกกลุ่มเกษตรกรบ้านกล้วย ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน

- ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม : ขาดทุน
- หลังเข้าร่วมกิจกรรม : กำไรทั้งหมด ๖๐,๕๓๔ บาท (กำไรเฉลี่ย ๒,๖๓๒ บ./ไร่)

การเก็บเกี่ยวและขายผลผลิตข้าว ต.โพทะเล แปลงนาของ นางบังอร ชุนอ่อน (นาดำ) วันที่ 27 ก.ค. 64

อายุข้าว (วัน)	ความชื้น (%MC)			
120	17-18			

พื้นที่รวม (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ต้นทุน (บาท)	รายได้ (บาท)	กำไร (บาท)
23	23.235	96,296	156,830	60,534
พื้นที่เฉลี่ย (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)	รายได้เฉลี่ย (บาท/ไร่)	กำไรเฉลี่ย (บาท/ไร่)
1	1.010	4,186	6,818	2,632

แผนภาพที่ ๙-๒ แสดงข้อมูลประสิทธิผลในการเก็บเกี่ยวผลผลิต แปลงข้าวของนางสาวนภาพร แสงเสื่อ และนายวันชัย แสงเสื่อ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรบ้านกล้วย ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน

- ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม : กำไรทั้งหมด ๑๕,๕๙๒ บาท (กำไรเฉลี่ย ๑,๙๔๙ บ./ไร่)
- หลังเข้าร่วมกิจกรรม : กำไรทั้งหมด ๒๖,๗๙๒ บาท (กำไรเฉลี่ย ๓,๓๔๙ บ./ไร่)

การเก็บเกี่ยวและขายผลผลิตข้าว ต.โพทะเล แปลงนาของ นายนภาพร แสงเสื่อ (นาหว่าน) วันที่ 3 ต.ค. 64

นายวันชัย แสงเสื่อ
รายละเอียดแปลง

แปลงนาแปลงเดิม 3033 ๓งาน
ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน
จังหวัดสิงห์บุรี 16150
10.58 20 ก.ค. 2564

zone 47 P
x = 636869
y = 1637141
acc 6 m
0.00 m

อายุข้าว (วัน)	ความชื้น (%MC)
108	-

พื้นที่รวม (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ต้นทุน (บาท)	รายได้ (บาท)	กำไร (บาท)
8	8.0	29,208	56,000	26,792

พื้นที่เฉลี่ย (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)	รายได้เฉลี่ย (บาท/ไร่)	กำไรเฉลี่ย (บาท/ไร่)
1	1.0	3,651	7,000	3,349

แผนภาพที่ ๙-๓ แสดงข้อมูลประสิทธิผลในการเก็บเกี่ยวผลผลิต แปลงข้าวของนายสุเทพ มาดี สมาชิกกลุ่มเกษตรกรรวมใจ ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน

- ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม : กำไรทั้งหมด ๑๕,๔๐๔ บาท (กำไรเฉลี่ย ๑,๖๒๑ บ./ไร่)
- หลังเข้าร่วมกิจกรรม : กำไรทั้งหมด ๒๘,๖๔๗ บาท (กำไรเฉลี่ย ๓,๐๑๕ บ./ไร่)

การเก็บเกี่ยวและขายผลผลิตข้าว ต.หนองกระทุ่ม แปลงนาของ นายสุเทพ มาดี (นาหว่าน) วันที่ 20 ต.ค. 64

นายสุเทพ มาดี 9 ไร่ 2 งาน
รายละเอียดแปลง

Label 12.58 15 ก.ค. 2564

zone 47 P
x = 631289
y = 1637472
acc 6 m

อายุข้าว (วัน)	ความชื้น (%MC)
111	18

พื้นที่รวม (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ต้นทุน (บาท)	รายได้ (บาท)	กำไร (บาท)
9.5	9.55	36,276	64,878	28,602

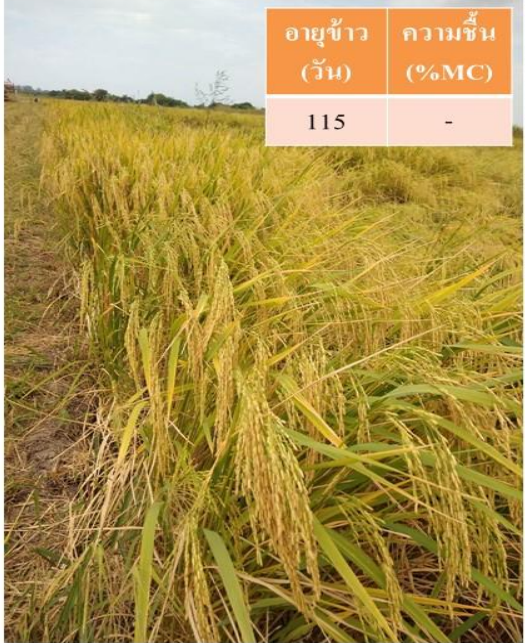

พื้นที่เฉลี่ย (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)	รายได้เฉลี่ย (บาท/ไร่)	กำไรเฉลี่ย (บาท/ไร่)
1	1.005	3,818	6,829	3,011

แผนภาพที่ ๙-๔ แสดงข้อมูลประสิทธิผลในการเก็บเกี่ยวผลผลิต แปลงข้าวของนายปรีชา นาครักษ์ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรท้ายโรงนา ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี

- ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม : กำไรทั้งหมด ๓๕,๑๒๐ บาท (กำไรเฉลี่ย ๒,๐๖๖ บ./ไร่)
- หลังเข้าร่วมกิจกรรม : กำไรทั้งหมด ๘๒,๙๓๘ บาท (กำไรเฉลี่ย ๔,๘๗๘ บ./ไร่)

การเก็บเกี่ยวและขายผลผลิตข้าว ต.จักรสีห์ แปลงนาของ นายปรีชา นาครักษ์ (นาหว่าน) วันที่ 2,8 ส.ค. 64

อายุข้าว (วัน)	ความชื้น (%MC)
115	-

พื้นที่รวม (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ต้นทุน (บาท)	รายได้ (บาท)	กำไร (บาท)
17	17.408	33,553	116,491	82,938

พื้นที่เฉลี่ย (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)	รายได้เฉลี่ย (บาท/ไร่)	กำไรเฉลี่ย (บาท/ไร่)
1	1.024	1,974	6,852	4,878

แผนภาพที่ ๙-๕ แสดงข้อมูลประสิทธิผลในการเก็บเกี่ยวผลผลิต แปลงข้าวของนายดิเรก ชะเอม สมาชิกกลุ่มเกษตรกรวัดกลางชูศรี ต.พักหัน อ.บางระจัน

- ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม : รายได้เท่ากับต้นทุน
- หลังเข้าร่วมกิจกรรม : กำไรทั้งหมด ๙,๙๓๐ บาท (กำไรเฉลี่ย ๕๕๒ บ./ไร่)

การเก็บเกี่ยวและขายผลผลิตข้าว ต.พักหัน แปลงนาของ นายดิเรก ชะเอม (นาหว่าน) วันที่ 10 ส.ค. 64

นายดิเรก ชะเอม 18 ไร่

อายุข้าว (วัน)	ความชื้น (%MC)
111	-

พื้นที่รวม (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ต้นทุน (บาท)	รายได้ (บาท)	กำไร (บาท)
18	14.125	87,190	97,120	9,930

พื้นที่เฉลี่ย (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)	รายได้เฉลี่ย (บาท/ไร่)	กำไรเฉลี่ย (บาท/ไร่)
1	0.785	4,844	5,396	552

๒. การสรุปผลภาพรวมการดำเนินงานกิจกรรมข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

แผนภาพที่ ๑๐ แสดงข้อมูลสรุปผลภาพรวมการดำเนินงานกิจกรรมข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี
ปี พ.ศ.๒๕๖๔

แผนภาพที่ ๑๐-๑ แสดงข้อมูลสรุปผลภาพรวมการดำเนินงานกิจกรรมข้าวนวัตกรรมกลุ่มเกษตรกรบ้านกลับ
ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน

แผนภาพที่ ๑๐-๒ แสดงข้อมูลสรุปผลภาพรวมการดำเนินงานกิจกรรมข้าวนวัตกรรมกลุ่มเกษตรกรร่วมใจ
ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน

แผนภาพที่ ๑๐-๓ แสดงข้อมูลสรุปผลภาพรวมการดำเนินงานกิจกรรมข้าวนวัตกรรมกลุ่มเกษตรกรทำโรงนา ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี

แผนภาพที่ ๑๐-๔ แสดงข้อมูลสรุปผลภาพรวมการดำเนินงานกิจกรรมข้าวนวัตกรรมกลุ่มเกษตรกร วัดกลางชูศรี ต.พักทัน อ.บางระจัน

สภาพปัญหาที่พบ	แนวทางแก้ไข
<p>๑. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวบางราย(ส่วนน้อย) ยังไม่ปรับเปลี่ยนทัศนคติในกรรมวิธีการผลิตยังคงยึดถือวิธีแบบเดิม ๆ ทำให้ต้องแบกรับสภาพต้นทุนปัจจัยการผลิตสูง รวมถึงมีความเสี่ยงสูงตามสภาพพื้นที่และสภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลง ปริมาณผลผลิตต่ำและไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน ส่งผลให้ราคาผลผลิตตกต่ำ รายได้/ผลกำไรลดลง ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้</p>	<p>โดยภาพรวมของการเข้าร่วมกิจกรรมเกษตรกรมีความพึงพอใจที่ไม่ประสบปัญหาขาดทุนเหมือนการผลิตข้าวในรอบปีที่ผ่าน ๆ มา แต่ในส่วนที่เกิดปัญหาและข้อผิดพลาดในขั้นตอนการผลิตนั้น เกษตรกรส่วนใหญ่ยินดีที่จะเรียนรู้และพัฒนาจากประสบการณ์ตรง พร้อมปรับเปลี่ยนกรรมวิธีการผลิตข้าวนวัตกรรมตั้งแต่ต้น-กลาง-ปลายกระบวนการเพาะปลูก ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้นในรอบการผลิตถัดไปในอนาคต</p>
<p>๒. พื้นข้าวตามบริบทของพื้นที่เดิมปลูกข้าวเหนียวมาก่อน และเกษตรกรเคยชินกับการทำนาหลายรอบ โดยไม่มีการพักเตรียมดินหรือปรับปรุงคุณภาพดินก่อนการเพาะปลูก ทำให้มีพันธุ์(ข้าวดีด)ในรอบการผลิตถัดไป ส่งผลให้คุณภาพข้าวและราคารับซื้อข้าวลดลง</p>	

แผนภาพที่ ๑๑ ตารางแสดงข้อมูลรายแปลงของเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรม “ข้าวนวัตกรรม”

นาปรังรอบการผลิต เดือนเมษายน - สิงหาคม ๒๕๖๔

No.	Name	พื้นที่	X	Y	Area	Start	Finish (@105-110 วัน)
1	นายเฉลิมเกียรติ ศิริวรรณ	51 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	636452	1637842	4.3	1/4/2021	19/7/2021
2	นายเฉลิมเกียรติ ศิริวรรณ	51 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	636452	1637842	2.1	1/4/2021	19/7/2021
3	นางบังอร ขุนอ่อน	36 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	637368	1637829	10	3/4/2021	19/7/2021
4	สุเทพ นาคี	24 ไร่ 4 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	631289	1637472	9.5	1/4/2021	20/7/2021
5	นายธนภัทร ผลเกิด	17/2 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632375	1647170	12	1/4/2021	14-19/7/2021
6	นายสมยศ ผลเกิด	17/1 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632496	1637447	10	3/4/2021	16-21/7/2021
7	สุศรี สว่างดี	15 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	631175	1636826	10	4/4/2021	17-22/7/2021
8	บุญพันธ์ ผลเกิด	46/1 ไร่ 4 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632243	1637715	10	6/4/2021	19-24/7/2021
9	นายสวิต โหมค่ออน	27 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	637739	1637501	10.2	8/4/2021	21-26/7/2021
10	นายสวิต โหมค่ออน	27 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	637756	1637484	12.1	8/4/2021	21-26/7/2021
11	นางบังอร ขุนอ่อน	36 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	636928	1637982	8	8/4/2021	27/7/2021
12	นายภาณุ สว่างดี	15/2 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	631113	1636938	8.2	8/4/2021	21-26/7/2021
13	นายพยนต์ ร่วมรักย์	10/6 ไร่ 1 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632736	1639193	11	9/4/2021	22-27/7/2021
14	นางมนตรี แก้วนตรี	10/9 ไร่ 1 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632656	1639351	9	9/4/2021	22-27/7/2021
15	นางมนตรี แก้วนตรี	10/9 ไร่ 1 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632697	1639281	10	9/4/2021	22-27/7/2021
*16	นางบังอร ขุนอ่อน	36 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	637007	1637756	23	9/4/2021	27/7/2021
*17	นางบังอร สารมาท	8 ไร่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	631788	1639032	7	13/4/2021	26-31/7/2021
18	นางจันทร์ทิพย์ ชูวงษ์	38 ไร่ 7 ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	651546	1638313	15	14/4/2021	27/7/2021-1/8/2021
19	นางจันทร์ทิพย์ ชูวงษ์	38 ไร่ 7 ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	651046	1638867	20	14/4/2021	27/7/2021-1/8/2021
20	นางเบญจาง เมฆฉาย	3/3 ไร่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632056	1639845	5	16/4/2021	29/7/2021-3/8/2021
21	นางเบญจาง เมฆฉาย	3/3 ไร่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632056	1639845	4	16/4/2021	29/7/2021-3/8/2021
*22	นายสมพงษ์ ผลเกิด	17 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	631200	1636605	27	16/4/2021	29/7/2021-3/8/2021
*23	นายพนรัตน์ นวลละออ	65/1 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632414	1637091	9	16/4/2021	29/7/2021-3/8/2021
*24	นายวีรช นาครักย์	38/1 ไร่ 7 ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	651051	1637976	9	16/4/2021	29/7/2021-3/8/2021
25	นางเพ็ญศรี ศิริวรรณ	6 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	632961	1637915	14	17/4/2021	30/7/2021-4/8/2021
26	นายสวิต โหมค่ออน	27 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	637299	1637608	5	18/4/2021	31/7/2021-5/8/2021
*27	นายวันชัย แสงเสื่อ	11 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	637101	1637396	32	18/4/2021	31/7/2021-5/8/2021
28	นางสาวนภาพร แสงเสื่อ	11/1 ไร่ 6 ต.คอทราย อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	636858	1637129	8	18/4/2021	31/7/2021-5/8/2021
29	นายสมชาย เมืองมัน	65 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	631738	1637960	16	20/4/2021	2-7/8/2021
30	นายสมชาย เมืองมัน	65 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	631738	1637960	17	20/4/2021	2-7/8/2021
31	นายสุทิน เมืองมัน	7 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	631695	1637952	29	20/4/2021	2-7/8/2021
32	นายมะลิ ช่อจี่ปี	84 ไร่ 7 ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	651434	1638020	8	20/4/2021	2-7/8/2021
33	นางยุพิน พักศรี	7/2 ไร่ 5 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	631679	163795	13	21/4/2021	3-8/8/2021
34	นายดิเรก ชะเอม	39/1 ไร่ 8 ต.พักทัน อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี	628553	1650283	18	22/4/2021	4-9/8/2021
35	นายสุทิน บานประทุม	12 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	636218	1637755	4	23/4/2021	5-10/8/2021
36	นายสุทิน บานประทุม	12 ไร่ 6 ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	636251	1637741	3	23/4/1964	5-10/8/2021
37	นายพนพล ชูวงษ์	17 ไร่ 7 ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	651504	1638011	12	24/4/2021	6-11/8/2021
38	นายประชา อ่อนสอาด	27 ไร่ 3 ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี			20	24/4/2021	6-11/8/2021
*39	นายวีรช นาครักย์	38/1 ไร่ 7 ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	650785	1637753	11	26/4/2021	8-13/8/2021
*40	นางสาวกัญญาณี บุญพึง	56/1 ไร่ 4 ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	651811	1638940	11	27/4/2021	9-14/8/2021
41	นางสงศรี สีนารักย์	1/1 ไร่ 6 ต.คอทราย อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	637990	1638368	9	29/4/2021	11-16/8/2021
42	นายชนะพัฒน์ ฐิติพิริยสกุล	1 ไร่ 6 ต.คอทราย อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	637874	1638271	15	29/4/2021	11-16/8/2021
43	นายสมห์ กัลั่นสอน	28/1 ไร่ 6 ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	651388	1639721	8	29/4/2021	11-16/8/2021
44	นายทรงวิค กำจาย	28 ไร่ 8 ต.พักทัน อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี	629295	1650398	14	30/4/2021	12-17/8/2021

522.4

ข้อเสนอเรื่อง การพัฒนายกระดับการผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กรณี : การเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรเกษตรกร ผู้ปลูกข้าววนัตกรรม ยกกระดับเป็น “เกษตรเกรด A”
เพื่อเพิ่มรายได้ และแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนในภาวะวิกฤต โควิด-๑๙

สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

๑. ความเป็นมาและสภาพปัญหา

สถานการณ์ วิกฤตโควิด-๑๙ ที่ลากยาวเข้าสู่ช่วงครึ่งหลังของ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ส่งผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศไทย พร้อมกับตอกย้ำวังวนปัญหาหนี้สินของภาคครัวเรือนเกษตรกร โดยเฉพาะครัวเรือนที่มีรายได้ไม่สม่ำเสมอหรือมีรายได้ลดลง จนมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันและความสามารถในการชำระหนี้สิน อย่างเช่น “หนี้สินครัวเรือนเกษตรกร” สถานการณ์รายได้และหนี้สินของเกษตรกรถดถอยลงมาจากผลของโควิด-๑๙ ระลอกที่สาม ซึ่งมีการประเมินว่าปัญหาหนี้ของเกษตรกรยังไม่มีแนวโน้มที่ดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของ ปี ๒๕๖๔ และยังไม่ทราบว่าวิกฤตโควิด-๑๙ จะสิ้นสุดลงเมื่อไร

จังหวัดสิงห์บุรี มีประชากรทั้งหมด ๒๐๙,๓๗๗ คน ๘๐,๕๖๖ ครัวเรือน เป็นจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลางที่มีภูมิประเทศเหมาะสมกับการทำการเกษตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๕๑๔,๐๔๙ ไร่ เป็นพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ๔๑๑,๗๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๑๑ ของพื้นที่จังหวัด โดยพื้นที่ทำการเกษตรที่อยู่ในเขตชลประทาน เท่ากับ ๔๘๑,๕๓๕ ไร่ คิดร้อยละ ๘๕.๖๒ ของพื้นที่ในเขตชลประทาน ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรปลูกข้าวเป็นหลัก พื้นที่นาเท่ากับ ๓๔๕,๓๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๑๘ ของพื้นที่ในเขตชลประทาน ลำดับถัดมาเป็นพืชไร่ พื้นที่เท่ากับ ๑๑๑,๙๔๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๘ พืชสวน ๒,๒๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๔ เลี้ยงสัตว์ ๓๙๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘ และพื้นที่ประมงเพาะเลี้ยง ๒,๕๗๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ ของพื้นที่ในเขตชลประทาน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๑) แต่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวกลับเป็นอาชีพเกษตรกรที่ประสบปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัวมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจาก มีปัจจัยต่าง ๆ หลายด้านมาเกี่ยวข้องและก่อให้เกิดความเสี่ยง ได้แก่ ต้นทุนการผลิตสูง ปริมาณผลผลิตต่ำและไม่ได้มาตรฐาน ราคาผลผลิตตกต่ำ สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงการไม่ปรับเปลี่ยนทัศนคติและกรรมวิธีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการผลิตโดยเกษตรกรยังคงยึดถือวิธีการผลิตและพึ่งพาสารเคมีในการเพิ่มผลผลิตแบบเดิมๆ ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตในอนาคตของเกษตรกรเอง (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒)

๒. การดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดและบทวิเคราะห์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรีและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ได้ขับเคลื่อนงานแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ภายใต้พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๓) และมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ เพื่อรับฟังประเด็นปัญหาด้านการเกษตรและแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของพื้นที่ จากข้อมูลพื้นฐานและปัญหาความต้องการด้านการเกษตรกรรมของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี แสดงให้เห็นว่า พืชเศรษฐกิจหลักของภาคเกษตรกรรมของจังหวัดสิงห์บุรี คือ ข้าว ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔)

โครงสร้างและการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาภาคการเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตรของจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งได้นำข้อมูล ๒ ส่วนได้แก่ ข้อมูลปัญหาความต้องการด้านการเกษตร และความคิดเห็นของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ทั้ง ๖ อำเภอที่มีต่อปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเกษตร ซึ่งการรวบรวมข้อมูลมีการใช้เครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตรของจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรที่มีความเหมาะสมมีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งมีกระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูลและรายการข้อมูลดังนี้

๒.๑ กระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูล (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๔)

- ๑) ศึกษาข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมและศักยภาพของพื้นที่
- ๒) การสำรวจข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร และข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร
- ๓) การรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรจากการสัมภาษณ์ การจัดเวทีระดมความคิดเห็น และการค้นหาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร

๒.๒ การจัดเวทีระดมความคิดเห็นและวิพากษ์แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด เพื่อการถกแถลงสรุปข้อมูลปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาด้านเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๕)

- ๑) สรุปแบบประมวลผลข้อมูลรายได้ - รายจ่ายในครัวเรือน รวมถึงทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกร
- ๒) สรุปประเด็นปัญหาความต้องการ และแนวทางการแก้ไขด้านการเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี
- ๓) สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรทั้ง ๖ อำเภอ ของจังหวัดสิงห์บุรีที่มีต่อปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเกษตร

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรในเขตพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรีทั้ง ๖ อำเภอ เป็นขั้นตอนในการดำเนินงานภายใต้กิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล บันทึกข้อมูล และประมวลผลข้อมูลซึ่งขอบเขตของเนื้อหาในการสำรวจ โดยจัดลำดับความสำคัญ ๕ ลำดับแรก มีรายละเอียดดังนี้

สาระสำคัญของกรอบแนวทางการทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ หมวดที่ ๕ แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม มาตรา ๔๑ ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บท โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนแม่บทจังหวัด	ลำดับ	ร้อยละ
ข้อที่ ๕ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเกษตรกร	๑	๒๕.๕๗
ข้อที่ ๔ การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม และส่งเสริมให้ สินค้าเกษตร ได้รับผลตอบแทนสูงสุด	๒	๑๘.๙๖
ข้อที่ ๔ การแก้ไขปัญหาหนี้สินและการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร	๓	๑๗.๖๘
ข้อที่ ๒ การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และคุ้มครองสิทธิของเกษตรกรให้มีสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน	๔	๑๐
ข้อที่ ๓ การแก้ปัญหาที่ดินและส่งเสริมปรับปรุงดินเพื่อการเกษตร	๕	๗.๙๖

ที่มา : ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรเพื่อใช้ประกอบการบูรณาการแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙ (สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี, ๒๕๖๔)

๓. ข้อเสนอการพัฒนาระดับการผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

กรณี : การเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนวัตกรรม ยกระดับเป็น “เกษตรเกรด A” เพื่อเพิ่มรายได้ และแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนในสภาวะวิกฤต โควิด-๑๙

สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรีและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ขับเคลื่อนงานแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรแห่งชาติ หมวดที่ ๕ แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม มาตรา ๔๑ ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสิงห์บุรี มุ่งเน้นการพัฒนาใน ๔ มิติ ได้แก่ การพัฒนาแบบทั่วถึง การเติบโตทางเศรษฐกิจ การเติบโต ทางเศรษฐกิจ สีเขียว และประสิทธิภาพของภาครัฐ พบว่า มิติการพัฒนาแบบทั่วถึงจะอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกับค่ากลางเกือบทุกตัวชี้วัด แต่ก็ยังต้องพัฒนาให้ดีขึ้น โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาความยากจนและหนี้สินของเกษตรกร ส่งเสริมและสนับสนุนประชาชนในจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ให้ยึดหลักการดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนในการดำรงชีพ มีภูมิคุ้มกันรองรับความเปลี่ยนแปลงของมิติเศรษฐกิจที่ตกต่ำและความเสี่ยงด้านคุณภาพชีวิต เนื่องจากวิกฤตโรคระบาด โควิด-๑๙ ในปัจจุบัน

โดยหน่วยงานทุกภาคส่วนของจังหวัดสิงห์บุรี ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ เกษตรกร และเครือข่ายองค์กรเกษตรกร จำเป็นต้องร่วมกันกระตุ้นและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจภาคเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัดและความมั่งคั่งภาคครัวเรือนให้ดีขึ้น ได้แก่

๑. การเน้นคุณภาพความปลอดภัยและได้มาตรฐานของอาหาร
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
๓. จัดระบบ Zoning ภาคเกษตร
๔. การสร้าง Smart Farmer และส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร
๕. มีการบริหารจัดการน้ำที่เอื้อต่อการเกษตรโดยไม่หวังพึ่งระบบชลประทานอย่างเดียว การจัดสรรให้เกษตรกรมีน้ำต้นทุนใช้ในพื้นที่อย่างพอเพียงต่อการทำการเกษตร
๖. ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยและการใช้พลังงานทดแทนมากขึ้นในภาคเกษตร ซึ่งเป็นการลดต้นทุนการผลิต เกษตรสีเขียวใช้พลังงานสะอาด
๗. ส่งเสริมการตลาดและแหล่งทุนเพื่อพัฒนาธุรกิจกลุ่มเกษตรกร
๘. การนำนวัตกรรมมาใช้ในขั้นตอนการผลิต ต้น-กลาง-ปลาย ของภาคการเกษตร เพื่อการปรับตัวให้รองรับการดำรงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)

จากแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการภาคเกษตรกรรมของจังหวัดสิงห์บุรี ดังกล่าวข้างต้น สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญและมีมติเห็นชอบให้มีการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม “ข้าวนวัตกรรม” แก่กลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นทางเลือกในการเพิ่มรายได้และแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งมีต้นทุนในการผลิตสูงและได้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ เป็นการแก้ไขปัญหาข้าวโดยมุ่งเน้นการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตข้าว ประกอบกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มีการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าวด้วยเทคโนโลยีพลังงานลำไอออนต่ำเพื่อชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ของข้าวได้เป็นผลสำเร็จ รายแรกของประเทศไทยซึ่งข้าวที่ได้จากการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ให้ผลผลิตต่อไร่สูง สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี จึงได้ประสานดูงานผลงานการ

วิจัยและติดตามผลการวิจัยในแปลงทดลอง จึงได้บรรลุข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่อนุญาตให้นำสายพันธุ์ข้าวพันธุ์กลายที่ได้จากการปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีล้ำไออนต่ำส่งเสริมสู่เกษตรกรเป็นโมเดลต้นแบบ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๖) จำนวนทั้งสิ้น ๓ สายพันธุ์ ได้แก่

- ๑) ข้าวเพื่อการบริโภค ได้แก่ ข้าวเจ้าหอมสายพันธ์ มช ๑๐-๑
- ๒) ข้าวเพื่ออุตสาหกรรมแป้งและเส้นขนมจีนได้แก่ ข้าวเจ้าสายพันธ์ ศฝ.๑๐-๗
- ๓) ข้าวเพื่ออุตสาหกรรมอาหารสัตว์ได้แก่ ข้าวเจ้าสายพันธ์ ศฝ.๑๐-๕ (Ossy-๒๓)

จากการปลูกทดสอบในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี ของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวที่ได้ขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรกับสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๗ กลุ่ม พื้นที่การเกษตรประมาณ ๒,๕๙๙ ไร่ จำนวนเกษตรกร ๗๔ คน ตามขั้นตอนการจัดการการผลิตข้าวนวัตกรรมใหม่ โดยแบ่งเป็นรอบการเพาะปลูก ดังนี้

- รอบการเพาะปลูก ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ข้าวเจ้าสายพันธ์ ศฝ.๑๐-๕ (Ossy-๒๓) เพื่ออุตสาหกรรมอาหารสัตว์ จำนวน ๔ กลุ่ม จำนวนเกษตรกร ๓๘ คน พื้นที่การเกษตร ๗๙๙ ไร่ สรุปผล ได้ดังนี้
ตารางสรุปผลค่าเฉลี่ยในการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนายกระดับการผลิตสินค้าเกษตร
“ข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี” ข้าวเจ้าสายพันธ์ (Ossy-๒๓)

รายการ	ผลผลิต หลังเข้าร่วมโครงการ	ผลผลิต ก่อนเข้าร่วม โครงการ	ผลต่าง (หลัง - ก่อน)	หมายเหตุ
ผลผลิตเฉลี่ย	๑.๐ ตัน/ไร่	๐.๗๘ ตัน/ไร่	๐.๒๒ ตัน/ไร่	เพิ่มขึ้น ๒๘๐%
ต้นทุนเฉลี่ย	๓,๐๐๐ บาท/ไร่	๔,๒๐๙ บาท/ไร่	๑,๒๐๙ บาท/ไร่	ลดลง ๒๘.๗%
ราคาขายเฉลี่ย	๖,๘๐๐ บาท/ตัน	๗,๗๗๕ บาท/ตัน	๙๗๕ บาท/ตัน	ลดลง ๑๒.๕%
กำไรสุทธิเฉลี่ย	๓,๘๐๐ บาท/ไร่	๑,๘๕๖ บาท/ไร่	๑,๙๔๔ บาท/ไร่	ลดลง ๑๐๐.๕%

ที่มา : รายงานและการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนายกระดับการผลิตสินค้าเกษตร “ข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี” สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี, ๒๕๖๔

- รอบการเพาะปลูก ปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕ ข้าวเจ้าหอมสายพันธ์ มช ๑๐-๑ เพื่อการบริโภค จำนวน ๗ กลุ่ม จำนวนเกษตรกร ๗๔ คน พื้นที่การเกษตร ๑,๘๐๖ ไร่ อยู่ระหว่างขั้นตอนการเริ่มเพาะปลูก และลงพื้นที่เก็บข้อมูลตามขั้นตอนของกิจกรรม “ข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี”

สรุปผลการดำเนินงาน

เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความพึงพอใจในการนำพันธุ์ข้าวด้วยเทคโนโลยีพลังงานล้ำไออนต่ำจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มาปลูก และการนำนวัตกรรมการบริหารจัดการการผลิตข้าวนวัตกรรม ตามแนวทาง

ของสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรีเข้ามาใช้ เพื่อพัฒนาระดับสินค้าเกษตร ในการลดต้นทุน เพิ่มปริมาณผลผลิต และมีรายได้หลังจากหักต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบจากการปลูกข้าวแบบวิธีดั้งเดิมเป็น **ผลกำไร** (มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยการผลิต สภาพพื้นที่และสภาพอากาศของแต่ละแปลง) สามารถเป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนของเกษตรกร ในระยะสั้นช่วงวิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำ (ไวรัสโควิด-๑๙) ได้ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๗)

ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร

กรณี : การเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนวัตกรรม ยกระดับเป็น “เกษตรเกรด A” เพื่อเพิ่มรายได้ และแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนในสภาวะวิกฤต โควิด-๑๙

ข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา (สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี)	
ข้อเสนอ	แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อคิดเห็น
<p>๑. เสนอให้หน่วยงานภายใต้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ ได้นำแนวทางการขับเคลื่อน “ข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี” ที่ได้ดำเนินการเห็นผลเป็นรูปธรรมตามโมเดล(พื้นที่นำร่อง) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี เข้าสู่การพิจารณาแผนงานด้านการแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านการเกษตร ศึกษานำเข้าผู้ตัดที่ประชุมสภาฯท้องถิ่น เพื่อการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกร ช่วยการเพิ่มรายได้และแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสิงห์บุรีที่มี ต้นทุนในการผลิตสูงและได้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาข้าวด้วย การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตข้าว ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำจากไวรัสโควิด-๑๙ ได้</p>	<p>สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรีและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี มีความพร้อมในการร่วมบูรณาการต่อยอดการพัฒนาขับเคลื่อนขยายผล “ข้าวนวัตกรรม” ของจังหวัดสิงห์บุรีให้แก่กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความพร้อมและความประสงค์ เพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์สูงสุด และช่วยเพิ่มทางเลือกการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรได้ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวในอนาคตของเกษตรกรได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยการให้การสนับสนุนถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการปลูกข้าวนวัตกรรมพันธุ์ข้าวด้วยเทคโนโลยีพลังงานลำโพงอินทรีย์ จากประสบการณ์ตรงของเครือข่ายเกษตรกรที่เคยปลูกและประสบความสำเร็จ (รายละเอียดตามเอกสารแนบที่ ๗ ขั้นตอนการจัดการการผลิตและสรุปผลการขับเคลื่อนกิจกรรมข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี)</p>
<p>๒. เสนอให้หน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสิงห์บุรี ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงาน “ข้าวนวัตกรรม” ของสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ที่เห็นผลเป็นรูปธรรมตามโมเดล(พื้นที่นำร่อง) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อเพิ่มทางเลือกในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวใน</p>	<p>สภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี บูรณาการร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ภาควิชาการ) มีความพร้อมในการจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม ร่วมกับหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสิงห์บุรี มุ่งเน้นการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกข้าว สร้างการแลกเปลี่ยน</p>

<p>จังหวัดสิงห์บุรี ที่มี ต้นทุนในการผลิตสูงและได้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาข้าวด้วย การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตข้าวเพิ่มรายได้ในช่วงราคาข้าวตกต่ำและวิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำจากไวรัสโควิด-๑๙ ในปัจจุบัน (รายละเอียดตามเอกสารแนบที่ ๗ ขั้นตอนการจัดการการผลิตและสรุปผลการขับเคลื่อนกิจกรรมข้าวนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี)</p>	<p>องค์ความรู้และการถอดบทเรียนสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาระดับสินค้าเกษตร “ข้าว” จากประสบการณ์ตรงของกลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ สู่เกษตรกรกลุ่มที่สนใจปลูกข้าวนวัตกรรมพันธุ์ข้าวด้วยเทคโนโลยีพลังงานลำโพงอัตโนมัติหรือพันธุ์ข้าวจากกรมส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบการจัดการ</p>
--	---

ภาคผนวก (เอกสารแนบ)

เอกสารแนบ ๑ ข้อมูลทั่วไปภาคเกษตรกรรมของจังหวัดสิงห์บุรี

๑.๑) สถิติการผลิตการเกษตรพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสิงห์บุรี ปีเพาะปลูก

๑.๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑

พืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			ผลผลิต/ไร่ (กก.)			ผลผลิตรวม (ตัน)		
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑
ข้าวนาปี	๒๘๗,๖๕๒	๓๒๕,๐๐๘	๓๓๓,๓๖๙	๖๘๔	๖๙๙	๗๒๕	๑๙๑,๗๑๑	๒๒๒,๓๕๒	๒๔๑,๗๑๓
ข้าวนาปรัง	๒๘,๐๖๔	๑๑๘,๓๕๒	๒๖๓,๕๔๐	๕๕๓	๖๕๐	๖๗๔	๑๕,๓๕๑	๑๒๑,๘๙๐	๑๗๗,๒๘๖
อ้อยโรงงาน	๑๓,๗๗๖	๒๗,๒๗๙	๒๗,๑๘๘	๑๗,๘๒๖	๑๖,๖๙๑	๑๗,๙๐๐	๑๕๒,๗๗๘	๓๕๔,๔๖๘	๔๕๑,๒๓๔
ถั่วลิสง	๒,๓๓๑	๑,๑๕๐	๗๑๘	๑,๓๔๐	๓๒๖	๗๐๓	๒,๒๙๗	๓๗๕	๕๐๕
มะม่วง	๑,๒๐๐	๒,๑๗๖	๒๐๕๙	๔๐๗	๑,๕๓๗	๑๔๑๑	๒๓๔	๑,๕๙๒	๑,๐๘๑

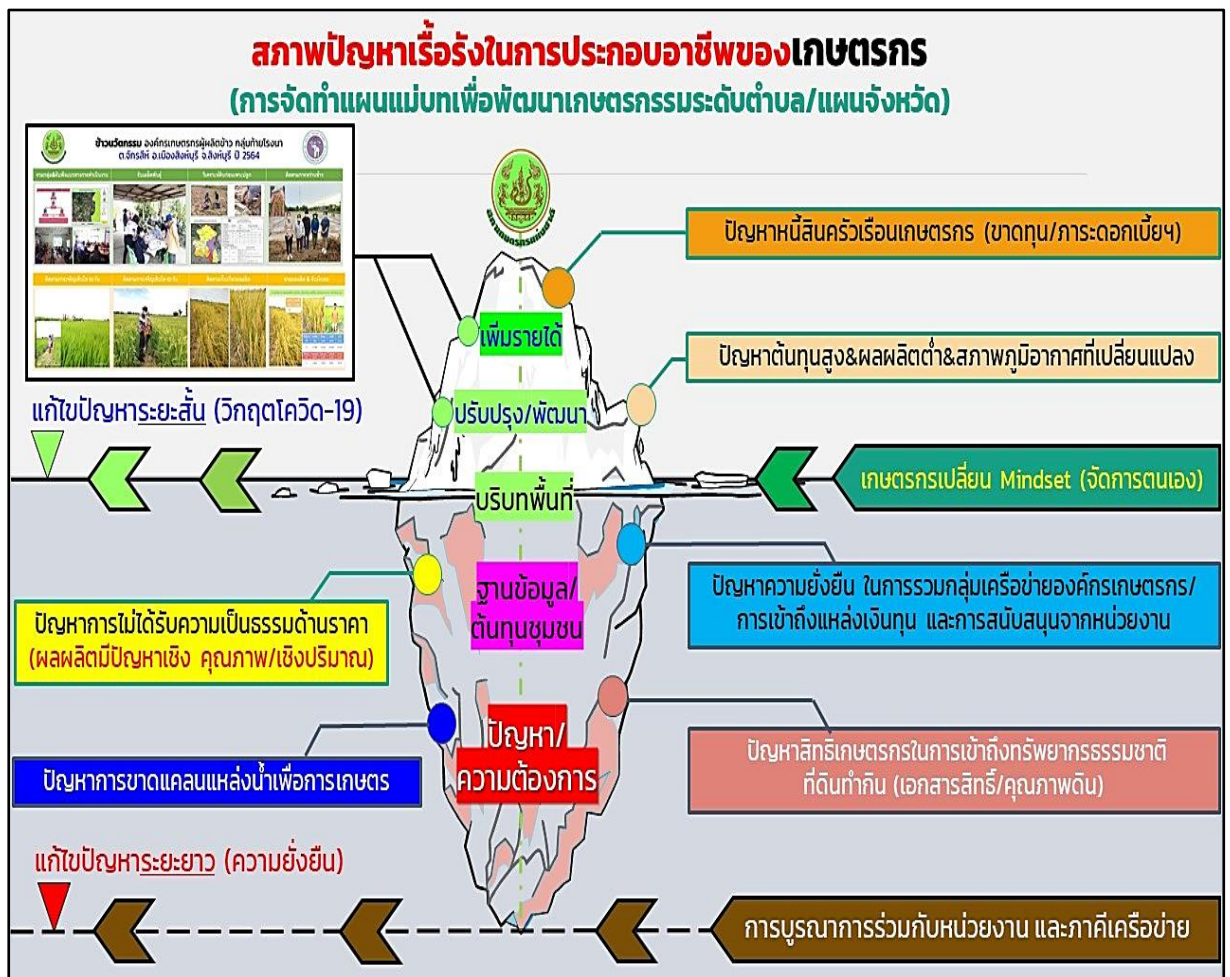
หมายเหตุ : ข้าวนาปีและข้าวนาปรังปลูกซ้ำในพื้นที่เดิม (บางส่วน)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

๑.๓) แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนครัวเรือนนอกภาคการเกษตร

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนครัวเรือนนอกภาคเกษตร	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด
๑.เมืองสิงห์บุรี	๓,๙๓๙	๑๖,๙๘๔	๒๐,๙๒๓
๒.อินทร์บุรี	๖,๖๒๕	๑๓,๖๒๒	๒๐,๒๔๗
๓.พรหมบุรี	๔,๖๕๒	๒,๗๘๓	๗,๔๓๕
๔.ค่ายบางระจัน	๒,๖๗๖	๑๔,๕๕๗	๑๗,๒๓๓
๕.บางระจัน	๕,๒๖๘	๔,๕๖๗	๙,๘๓๕
๖.ท่าช้าง	๑,๘๔๙	๓,๐๔๔	๔,๘๙๓
รวม	๒๕,๐๐๙	๕๕,๕๕๗	๘๐,๕๖๖

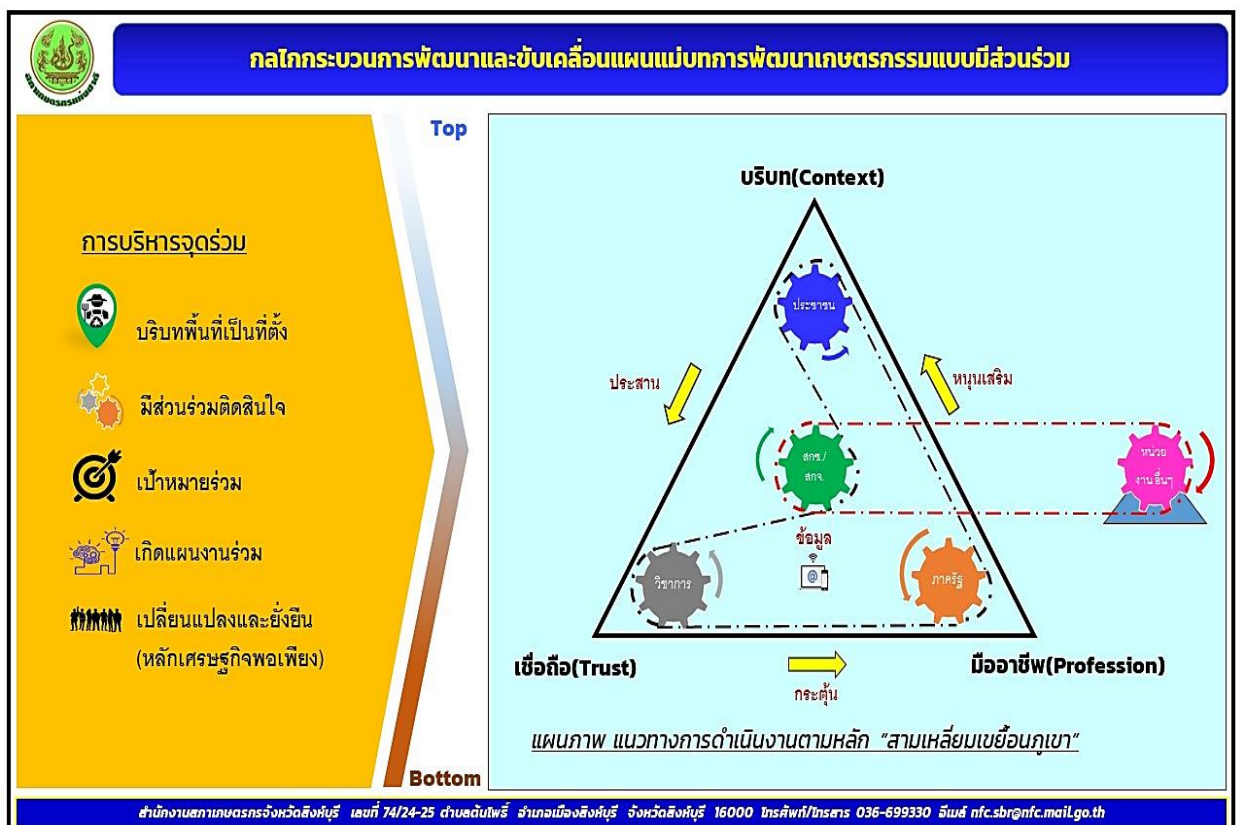
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี
: ที่ทำการปกครองจังหวัดสิงห์บุรี

เอกสารแนบ ๓ การขับเคลื่อนงานแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด

๓.๑) กลไกกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนแผนแม่บทการพัฒนาเกษตรกรรมแบบมีส่วนร่วม
จังหวัดสิงห์บุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (สร้างจุดร่วมในการแก้ไขปัญหาเกษตรกร)

๓.๒) กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรเกษตรกร เพื่อพัฒนาระดับการผลิตสินค้า
เกษตร

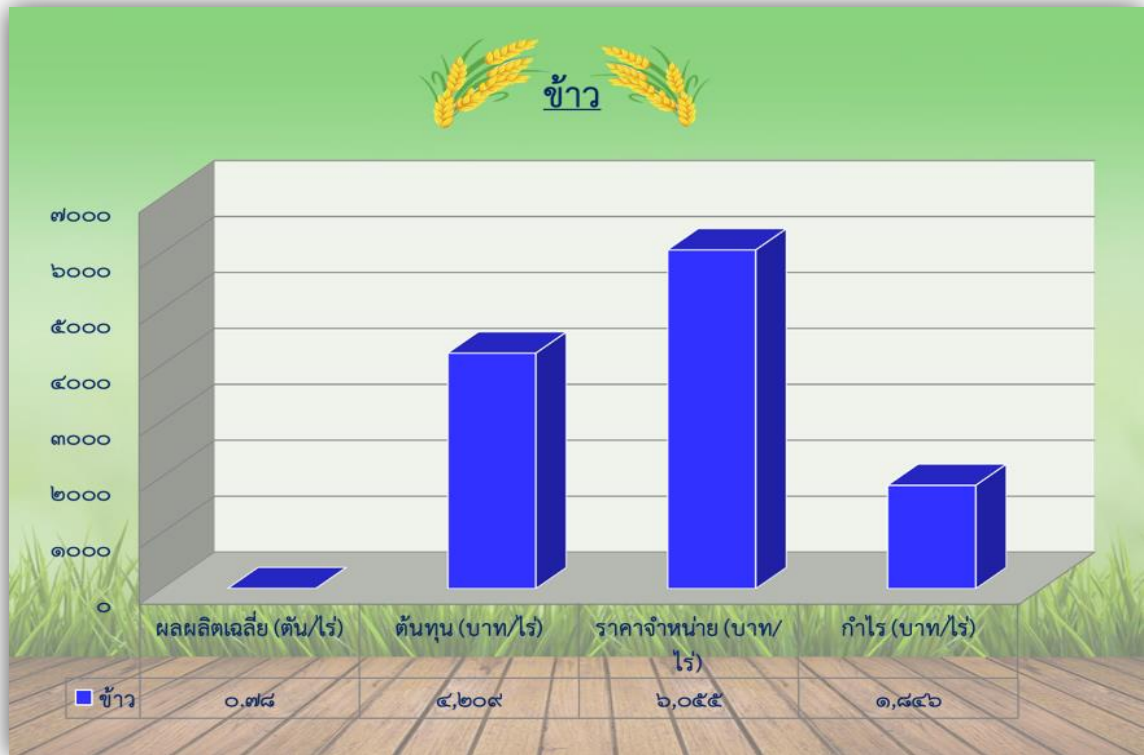
๓.๓) ตารางเปรียบเทียบสัดส่วนด้านเศรษฐกิจการเกษตรของภาคเกษตรกรรมจังหวัดสิงห์บุรี

แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี
ตารางเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตภาคเกษตรกรรม
สัดส่วนด้านเศรษฐกิจการเกษตรตามตารางนี้ได้มาจากข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรม
ระดับจังหวัดสิงห์บุรี

ลำดับที่	ชนิด	ร้อยละ	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ต้นทุน (บาท/ไร่)	ราคาจำหน่าย (บาท/ไร่)	กำไร (บาท/ไร่)
๑	ข้าว	๘๔.๖๙	๐.๗๘	๔,๒๐๙	๖,๐๕๕	๑,๘๔๖
๒	อ้อย	๖.๐๙	๑๐.๙	๖,๐๐๓	๑๑,๕๗๐	๕,๕๖๗
๓	ผักสวนครัว	๔.๙๖	๐.๔๒	๔,๘๓๘	๑๔,๕๑๔	๙,๖๗๖
๔	ผลไม้	๒.๙๓	๒.๘๑	๕,๕๐๑	๙,๒๕๓	๓,๗๕๒
๕	ข้าวโพด	๐.๔๕	๔.๕	๖,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๙,๐๐๐

หมายเหตุ : จัดลำดับความสำคัญ ๕ ลำดับ

๓.๔) กราฟแสดงสัดส่วน ต้นทุน-กำไร การผลิตข้าว (รูปแบบดั้งเดิม) ของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

**เอกสารแนบ ๔ ภาพการสำรวจข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร ตามขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนา
เกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่**

- ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร
- ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรกร

เอกสารแนบ ๕ ประมวลภาพการจัดเวทีระดมความคิดเห็นและวิพากษ์แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับ
จังหวัด เพื่อการถ่วงรองสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหของเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

เอกสารแนบ ๖ ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี กับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
และกรอบการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนายกระดับการผลิตสินค้าเกษตร “ข้าวนวัตกรรมจังหวัด
สิงห์บุรี”

“ข้าวนวัตกรรม” การพัฒนาศักยภาพการผลิตและเสริมสร้าง ความเข้มแข็งแก่องค์กรเกษตรกร (กลุ่มเกษตรกรจัดการตนเอง)

วิชาการ

- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สนับสนุน “งานวิจัยพันธุ์ข้าวลำไ้ออนฟลางงานต้า”
- สภจ./สภจ. ราชบุรี สนับสนุน “เมล็ดพันธุ์ข้าว”
- สถานีพัฒนาที่ดิน จ.สิงห์บุรี สนับสนุน “งานวิเคราะห์คุณภาพดิน”
- สภาหอการค้า จ.สิงห์บุรี สนับสนุน “องค์ความรู้ในการใช้ปุ๋ย-ยา”

กลุ่มเกษตรกร

- การจัดการและการพึ่งพาตนเอง “รวมกลุ่มผู้ปลูกข้าว”
- การปรับเปลี่ยน “แนวคิดและการผลิตด้วยนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ”
- การสร้างเครือข่ายเกษตรกรแลกเปลี่ยน “องค์ความรู้และปัจจัยการผลิต”
- การสร้างเครือข่าย การผลิตและการตลาด ระหว่างกลุ่มองค์กรเกษตรกร จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกับ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนห้วยไผ่เพื่อการเกษตร จ.ราชบุรี

ผู้ประกอบการ

- การสร้างความเป็นธรรมด้านราคา “รับประกันการรับซื้อผลผลิต”
- การสนับสนุนปัจจัยการผลิตช่วยเหลือเกษตรกร “ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต”

สภจ./สภจ. (ขับเคลื่อนงานแบบมีส่วนร่วม ตาม พรบ.สภาเกษตรกรแห่งชาติ มาตรา 33 อำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรจังหวัด)

- (1) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
- (2) ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร สถาบันการศึกษาวิจัยและหน่วยงานรัฐ
- (3) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร
- (4) เสนอเป็นแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด
- (5) สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม แก่กลุ่มเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพอย่างครบวงจรและยั่งยืน
- (6) เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งรณรงค์ผลิตทางการเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรม
- (7) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

เอกสารแนบ ๗ การเสริมสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าว หลังจากขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรกับสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๗ กลุ่ม พื้นที่การเกษตรประมาณ ๒,๕๙๙ ไร่ จำนวนเกษตรกร ๗๔ คน ขั้นตอนการจัดการการผลิตและสรุปผลการขับเคลื่อนกิจกรรมขบวนการนวัตกรรมจังหวัดสิงห์บุรี

2. การรวมกลุ่มขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร

สรุปผลการจัดทำสัญญาเมล็ดพันธุ์ข้าวกลุ่มเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี ปี พ.ศ. 2564

ที่	กลุ่มเกษตรกร			ข้าวเจ้า Oassy-23			ข้าวหอม มช.-10		
	ตำบล	อำเภอ	สมาชิก(คน)	(คน)	(ไร่)	(งาน)	(คน)	(ไร่)	(งาน)
1	หนองกระทุ่ม	ค่ายบางระจัน	23	18	391	2	17	426	2
2	โพทะเล	ค่ายบางระจัน	9	9	165	2	9	197	3
3	จักรสีห์	เมือง	6	6	107	0	1	8	0
4	โพธิ์ชัย	อินทร์บุรี	32	3	94	0	31	902	0
5	พิกัน	บางระจัน	6	2	32	0	6	78	0
6	ทับยา	อินทร์บุรี	9	0	0	0	10	194	0
ผลรวม			85	38	793	0	74	1806	1

ข้าวนวัตกรรม องค์การเกษตรกรผู้ผลิตข้าว กลุ่มบ้านกล้วย ต.โพทะเล อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี ปี 2564

รวมกลุ่ม&รับฟังแนวทางการดำเนินงาน	รับเมล็ดพันธุ์	วิเคราะห์ดินก่อนเพาะปลูก	ติดตามการเจริญเติบโต 30 วัน																									
																												
ติดตามการเจริญเติบโต 60 วัน	ติดตามการเจริญเติบโต 90 วัน	ติดตามเก็บเกี่ยวผลผลิต	ขายผลผลิต & รับเงินสด																									
			 <table border="1" style="width: 100%; font-size: 8px;"> <thead> <tr> <th colspan="5">การขึ้นทะเบียนขอผลิตข้าว ปลูกเพาะ หนองจรูญ (พื้นที่ 27 ไร่ 44 ตารางวา)</th> </tr> <tr> <th>ปี</th> <th>พื้นที่ (ไร่)</th> <th>ปลูก (ไร่)</th> <th>เกี่ยว (ไร่)</th> <th>เก็บ (ตัน)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>22</td> <td>32,235</td> <td>96,296</td> <td>159,839</td> <td>60,574</td> </tr> <tr style="background-color: #f2f2f2;"> <td>ปี</td> <td>พื้นที่ (ไร่)</td> <td>ปลูก (ไร่)</td> <td>เกี่ยว (ไร่)</td> <td>เก็บ (ตัน)</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2,000</td> <td>4,586</td> <td>4,835</td> <td>2,812</td> </tr> </tbody> </table>	การขึ้นทะเบียนขอผลิตข้าว ปลูกเพาะ หนองจรูญ (พื้นที่ 27 ไร่ 44 ตารางวา)					ปี	พื้นที่ (ไร่)	ปลูก (ไร่)	เกี่ยว (ไร่)	เก็บ (ตัน)	22	32,235	96,296	159,839	60,574	ปี	พื้นที่ (ไร่)	ปลูก (ไร่)	เกี่ยว (ไร่)	เก็บ (ตัน)	1	2,000	4,586	4,835	2,812
การขึ้นทะเบียนขอผลิตข้าว ปลูกเพาะ หนองจรูญ (พื้นที่ 27 ไร่ 44 ตารางวา)																												
ปี	พื้นที่ (ไร่)	ปลูก (ไร่)	เกี่ยว (ไร่)	เก็บ (ตัน)																								
22	32,235	96,296	159,839	60,574																								
ปี	พื้นที่ (ไร่)	ปลูก (ไร่)	เกี่ยว (ไร่)	เก็บ (ตัน)																								
1	2,000	4,586	4,835	2,812																								

ข้าวนวัตกรรม องค์การเกษตรกรผู้ผลิตข้าว กลุ่มรวมใจ ต.หนองกระทุ่ม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี ปี 2564

รวมกลุ่ม&รับฟังแนวทางการดำเนินงาน	รับเมล็ดพันธุ์	วิเคราะห์ดินก่อนเพาะปลูก	ติดตามการเจริญเติบโต 30 วัน																									
																												
ติดตามการเจริญเติบโต 60 วัน	ติดตามการเจริญเติบโต 90 วัน	ติดตามเก็บเกี่ยวผลผลิต	ขายผลผลิต & รับเงินสด																									
			 <table border="1" style="width: 100%; font-size: 8px;"> <thead> <tr> <th colspan="5">นาปลูก ไร่ 9 ไร่ 2 งาน</th> </tr> <tr> <th>ปี</th> <th>พื้นที่ (ไร่)</th> <th>ปลูก (ไร่)</th> <th>เกี่ยว (ไร่)</th> <th>เก็บ (ตัน)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>9.5</td> <td>9.5</td> <td>36,276</td> <td>44,878</td> <td>28,482</td> </tr> <tr style="background-color: #f2f2f2;"> <td>ปี</td> <td>พื้นที่ (ไร่)</td> <td>ปลูก (ไร่)</td> <td>เกี่ยว (ไร่)</td> <td>เก็บ (ตัน)</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>1,065</td> <td>3,518</td> <td>6,429</td> <td>3,811</td> </tr> </tbody> </table>	นาปลูก ไร่ 9 ไร่ 2 งาน					ปี	พื้นที่ (ไร่)	ปลูก (ไร่)	เกี่ยว (ไร่)	เก็บ (ตัน)	9.5	9.5	36,276	44,878	28,482	ปี	พื้นที่ (ไร่)	ปลูก (ไร่)	เกี่ยว (ไร่)	เก็บ (ตัน)	1	1,065	3,518	6,429	3,811
นาปลูก ไร่ 9 ไร่ 2 งาน																												
ปี	พื้นที่ (ไร่)	ปลูก (ไร่)	เกี่ยว (ไร่)	เก็บ (ตัน)																								
9.5	9.5	36,276	44,878	28,482																								
ปี	พื้นที่ (ไร่)	ปลูก (ไร่)	เกี่ยว (ไร่)	เก็บ (ตัน)																								
1	1,065	3,518	6,429	3,811																								

ข้าวนวัตกรรม องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตข้าว กลุ่มท้ายไรนา ต.จักรสีห์ อ.เมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี ปี 2564

รวมกลุ่ม&รับฟังแนวทางการดำเนินงาน	รับเมล็ดพันธุ์	วิเคราะห์ดินก่อนเพาะปลูก	ติดตามการหว่านข้าว															
																		
ติดตามการเจริญเติบโต 60 วัน	ติดตามการเจริญเติบโต 90 วัน	ติดตามเก็บเกี่ยวผลผลิต	ขายผลผลิต & รับเงินสด															
			 <table border="1" style="font-size: 8px; margin-top: 5px;"> <thead> <tr> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>17</td> <td>17,408</td> <td>33,553</td> <td>104,493</td> <td>82,938</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>1,024</td> <td>1,974</td> <td>6,952</td> <td>4,978</td> </tr> </tbody> </table>	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	17	17,408	33,553	104,493	82,938	1	1,024	1,974	6,952	4,978
ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย														
17	17,408	33,553	104,493	82,938														
1	1,024	1,974	6,952	4,978														

ข้าวนวัตกรรม องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตข้าว กลุ่มวัดกลางชูศรี ต.พิกัน อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี ปี 2564

รวมกลุ่ม&รับฟังแนวทางการดำเนินงาน	รับเมล็ดพันธุ์	วิเคราะห์ดินก่อนเพาะปลูก	ติดตามการเจริญเติบโต 30 วัน															
																		
ติดตามการเจริญเติบโต 60 วัน	ติดตามการเจริญเติบโต 90 วัน	ติดตามเก็บเกี่ยวผลผลิต	ขายผลผลิต & รับเงินสด															
			 <table border="1" style="font-size: 8px; margin-top: 5px;"> <thead> <tr> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18</td> <td>14,125</td> <td>87,990</td> <td>97,208</td> <td>9,936</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>8,785</td> <td>4,844</td> <td>5,396</td> <td>552</td> </tr> </tbody> </table>	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	18	14,125	87,990	97,208	9,936	1	8,785	4,844	5,396	552
ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย														
18	14,125	87,990	97,208	9,936														
1	8,785	4,844	5,396	552														

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙

ภาพกิจกรรม

กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙

แบบจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการบูรณาการแผนพัฒนาเกษตรกรรมชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรเศรษฐกิจฐานรากแบบมีส่วนร่วม
(แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด)

จังหวัดสิงห์บุรี ตำบล/ชุมชน.....

คำชี้แจง : ๑.ขอให้ผู้สมทบตัวอย่างประชากรเป้าหมายตามหลักสถิติเช่นใช้สูตร Yamane หรือสูตรอื่นๆ รวมทั้งการกระจายตัวของเกษตรกรเป้าหมายให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายเพื่อสอบถามข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนและปัญหาความต้องการของเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล ส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒

๒.กรณีการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล ให้สำรวจจัดเก็บข้อมูลจากหมู่บ้านชุมชนในตำบลเป้าหมาย ส่วนการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมจังหวัดให้สำรวจจัดเก็บข้อมูลเพิ่มขึ้นจากตำบล/อำเภออื่นๆ ให้ครอบคลุมทั้งจังหวัดด้วย
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

สถานะครัวเรือน () เจ้าบ้าน () อยู่ร่วมกับเจ้าบ้าน ชื่อหัวหน้าครัวเรือน (นาย/นาง/นางสาว)เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี เลขรหัสประชาชนชื่อหมู่บ้าน.....บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์มือถือ.....จำนวนคนในครัวเรือนคน

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลรายได้ รายจ่ายในครัวเรือน

๒.๑ รายได้ - รายจ่ายจากการปลูกพืช

ชนิดพืช	พื้นที่(ไร่)	ผลผลิต (กก./ปี)		รายได้ (บาท/ปี)	รายจ่าย (บาท/ปี) (ค่าจ้างไถเตรียมดิน พันธุ์ ปุ๋ย สารเคมีค่าจ้างแรงงาน ค่าจ้างเก็บเกี่ยว ค่าเช่าที่ดิน น้ำมันเชื้อเพลิง อื่น ๆ)	กำไรสุทธิ (บาท/ปี)	ตลาด (แหล่งขาย)
		บริโภคในครัวเรือน	ขาย				

๒.๒ รายได้-รายจ่ายจากปศุสัตว์ (เลี้ยงสัตว์)

ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	ผลผลิต			รายได้ (บาท/ปี)	รวมรายจ่าย(บาท/ปี) (ค่าก่อสร้าง/ปรับปรุงอาคาร พันธุ์ อาหาร แรงงาน อื่น ๆ)	กำไรสุทธิ (บาท/ปี)
		ตัว	ฟอง(ไข่)	ลิตร(น้ำนม)			

๒.๓ รายได้ - รายจ่ายจากการเลี้ยงสัตว์น้ำ

ชนิดสัตว์	จำนวนที่เลี้ยง (ตัว)	ผลผลิตที่จำหน่าย		รายได้ (บาท/ปี)	รวมรายจ่าย (บาท/ปี) (ค่าก่อสร้าง/ปรับปรุงอาคาร พันธุ์ อาหาร แรงงาน อื่น ๆ)	กำไรสุทธิ (บาท/ปี)
		ตัว	กก.			

๒.๔ รายได้ - รายจ่ายจากหัตถกรรม (จักสาน/งานฝีมือ)

ชนิดผลิตภัณฑ์	รายได้ (บาท/ปี)	ต้นทุน (บาท/ปี)	กำไรสุทธิ (บาท/ปี)	แหล่งขาย

๒.๕ รายได้ - รายจ่ายจากการค้าขาย

ชนิดสินค้า	รายได้ (บาท/ปี)	ต้นทุน (บาท/ปี)	กำไร (บาท/ปี)	แหล่งขาย

๒.๖ รายได้จากอาหารธรรมชาติในแต่ละฤดูกาล (หาของป่า)

ชนิดอาหาร	ฤดูกาลที่หา	แหล่งที่หา	ปริมาณที่ทำได้ (กก./ปี)	รายได้ (บาท/ปี)	ต้นทุน (บาท/ปี)	กำไรสุทธิ (บาท/ปี)

๒.๗ รายได้อื่น ๆ (ของสมาชิกในครัวเรือน)

แหล่งรายได้อื่น	รายได้ (บาท/ปี)
๑. ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการให้กู้	
๒. เก็บค่าเช่า	
๓. ดอกเบี้ยเงินฝาก	
๔. เงินที่บุตรหลาน ญาติพี่น้องส่งมาให้	
๕. รายได้จากการทำงานในพื้นที่	
๖. รายได้จากการทำงานนอกพื้นที่	
๗. อื่นๆ (ระบุ).....	
รวม	

๒.๘ รายจ่ายในครัวเรือน

รายการ	รายจ่าย (บาท/ปี)
๑. ค่าอาหาร	
๒. ค่ารักษาพยาบาล	
๓. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	
๔. ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย	
๕. ค่าช่วยงานตามประเพณี งานสังคม	
๖. ค่าซื้ออุปกรณ์และสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน รวมถึงค่าซ่อมแซมบ้าน	
๗. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์)	
๘. อื่น ๆ (ระบุ).....	
รวม	

๓. เงินออมในปัจจุบัน

ประเภทเงินออม	จำนวนเงิน (บาท)
๑. เงินฝากธนาคาร	
๒. เงินฝากสหกรณ์	
๓. ซื้อประกัน	
๔. ซื้อหุ้นจากกลุ่ม/กองทุน	
๕. เก็บไว้ที่บ้าน	
๖. แชรที่ยังไม่เปีย	
๗. พันธบัตร/สลากออมทรัพย์	
๘. อื่น ๆ (ระบุ).....	
รวม	

๔. เงินช่วยเหลือ

แหล่งเงินช่วยเหลือ	จำนวนคนในครัวเรือนที่ได้รับ	รวมเป็นเงิน (บาท/ปี)
๑. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		
๒. เบี้ยยังชีพผู้พิการ		
๓. เงินบริจาค		
๔. บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ		
๕. อื่นๆ (ระบุ)		
รวม		

๕. ข้อมูลปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ด้านต่างๆ

๕.๑ ด้านหนี้สิน

๕.๑.๑ เกษตรกรมีหนี้สินหรือไม่หากไม่มีข้ามไปตอบข้อ ๕.๒

มี ไม่มี

แหล่งเงินทุน	จำนวนเงินที่กู้ (บาท)	วัตถุประสงค์ในการกู้	จำนวนหนี้ที่คิดนัดชำระ (บาท)
๑.ญาติ/เพื่อน/แชร์ที่เปียแล้ว			
๒. นายจ้าง/นายทุน			
๓. ร้านค้า/บริษัทขายสินค้า (ซื้อเชื่อ เงินผ่อน)			
๔. กองทุนหมู่บ้าน/กองทุนเงินล้าน/กองทุนอื่น			
๕. โครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน (กขคจ.)			
๖. กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)			
๗. ธ.ก.ส./ธนาคาร/สถาบันการเงิน			
๘. สหกรณ์			
๙. สถาบันการเงินเอกชน (เช่น บัตรเครดิต โฟแนนซ์, นิมซี, เสี่ยง AEON, Easy buy ฯลฯ)			
๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)			
๑๑. อื่น ๆ (ระบุ).....			
รวม			

๕.๒ แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร

ชลประทาน/อ่าง/ฝาย, ระบุชื่อ..... สระน้ำชุมชน/สระในไร่นา ระบุ..... น้ำบาดาล/บ่อดอก/บ่อน้ำตื้น ระบุ.....

แม่น้ำ/คลอง/หนอง/บึงธรรมชาติ, จำนวนระบุ..... น้ำฝน อื่นๆ (ระบุ).....

๕.๒.๑ มีปัญหาด้านแหล่งน้ำด้านการเกษตรหรือไม่

ไม่มี มี เรื่องอะไรบ้าง (เช่น น้ำไม่เพียงพอทำการเกษตร อื่นๆ)ระบุ.....

๕.๓ ราคาผลผลิตทางการเกษตร

๕.๓.๑ ราคาผลผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างไร

ราคาตกต่ำ พอค่าคนกลางกดราคา ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตทางการเกษตรเองได้

๕.๓.๒ คุณภาพผลผลิต

ได้มาตรฐาน ต่ำคุณภาพ

๕.๔ ที่ดินทำกิน

๕.๔.๑ มีที่ดินเป็นของตนเอง

ไม่มีเอกสารสิทธิ มีเอกสารสิทธิ

๕.๔.๒ เจ้าของที่ดิน

ของรัฐ ของบุคคล

๕.๔.๓ คุณภาพดิน

เป็นดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินเสื่อมโทรม

๕.๕ ไม่ได้รับความเป็นธรรม และถูกเอารัดเอาเปรียบเรื่องใดบ้าง

๕.๖ ชุมชนมีกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอะไรบ้าง.....

๕.๗ ชุมชนมีข้อมูลหรืองานวิจัยอะไรบ้าง

ไม่มี..... ต้องการให้สนับสนุนงานวิจัยเรื่องอะไร.....
 มี...(ระบุเรื่อง).....

๕.๘ ชุมชนมีกองทุนด้านการเงินอะไรบ้าง.....

และมีปัญหาอะไรบ้าง (ระบุ).....

๕.๙ ชุมชนมีทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอะไรบ้าง.....

ต้องการพัฒนาเพิ่มเติมอะไรบ้าง

๕.๑๐ ชุมชนมีทุน ทรัพยากรธรรมชาติ อะไรบ้าง.....

ต้องการพัฒนา เพิ่มเติมอะไรบ้าง

๕.๑๑ ชุมชน มีการทำเกษตรกรรมที่เป็นตัวอย่างความสำเร็จซึ่งควรนำไปขยายผลได้

เกษตรกรรมชนิดใหม่ที่แตกต่างจากที่เคยดำเนินการในพื้นที่
ชนิดการทำเกษตร(ระบุ).....
ชื่อเจ้าของกิจการ.....
ที่อยู่.....เบอร์โทร.....

เกษตรกรรมใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมใหม่ในการ ผลิต แปรรูป และการตลาด
ชนิดการทำเกษตร(ระบุ).....
ชื่อเจ้าของกิจการ.....
ที่อยู่.....เบอร์โทร.....

ส่วนที่ ๒

ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรสภาเกษตรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๔๑ กำหนดให้แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมมีสาระสำคัญอย่างน้อย ๑๑ เรื่อง ขอให้ท่านเลือกเรื่องที่มีปัญหาด้านการเกษตรรุนแรง หรือมีจุดเด่นที่ประสบความสำเร็จสามารถนำไปขยายผลได้ในพื้นที่ของท่าน จำนวน ๕ เรื่องโดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยพร้อมใส่หมายเลขลงในช่อง ๑ สำคัญมาก ๒,๓,๔ สำคัญรองลงมา และ ๕ สำคัญน้อยที่สุด

สาระสำคัญ ๑๑ เรื่อง	๑ มาก ที่สุด	๒ มาก	๓ ปาน กลาง	๔ น้อย	๕ น้อย ที่สุด
ข้อที่ ๑ การส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ข้อที่ ๒ การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และคุ้มครองสิทธิของเกษตรกรให้มกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน					
ข้อที่ ๓ การแก้ปัญหาที่ดินและส่งเสริมปรับปรุงดินเพื่อการเกษตร					
ข้อที่ ๔ การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม และส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด					
ข้อที่ ๕ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม					
ข้อที่ ๖ การค้นคว้าวิจัยและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม					
ข้อที่ ๗ การอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเกษตร					
ข้อที่ ๘ การแก้ไขปัญหาหนี้สินและการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร					
ข้อที่ ๙ การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรเชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและภาคเอกชน					
ข้อที่ ๑๐ การสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษา อบรมถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร					
ข้อที่ ๑๑ การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวกับการเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจร และลดความซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว					

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหา (ต่อ)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง เพื่อแสดงระดับความคิดเห็น

หมวดที่ 1 การส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
1.1 ขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่ม					1) รัฐสนับสนุนงบประมาณ หรือ เงินกู้ไม่มีดอกเบี้ย เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) อื่นๆ (ระบุ).....				
1.2 ขาดความรู้ความเข้าใจ กระบวนการรวมกลุ่มความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ยังนิยมใช้สารเคมี ขาดความสนใจบ้านที่บัญชีครัวเรือน เป็นต้น)					1) จัดฝึกอบรมให้ความรู้วิถีปฏิบัติการรวมกลุ่มที่ไม่ยุ่งยาก ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้นำเกษตรกรทุกหมู่บ้าน 2) จัดประกวดครัวเรือนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างตัวอย่าง ประจำหมู่บ้าน ขยายผลในทุกพื้นที่ 3) สนับสนุนการรวมกลุ่ม ตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน แปลงสาธิต และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น 4) อื่นๆ (ระบุ).....				
1.3 ขาดผู้นำกลุ่มที่เข้มแข็ง รวมทั้งขาดความร่วมมือ สมาชิกดำเนินกิจกรรมกลุ่มที่เข้มแข็ง					1) สร้างผู้นำกลุ่มและกรรมการกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถ เสียสละ 2) ส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมง่ายก่อน เป็น ตัวอย่างลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ เช่น ทำเกษตรผสมผสานลดการใช้สารเคมี ปลูกผักสวนครัวไว้บริโภคในครัวเรือน 3) ส่งเสริมสมาชิกรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่กลุ่มสามารถทำได้เอง เช่น ออมเงิน ทำปุ๋ยหมัก 4) อื่นๆ (ระบุ).....				
1.4 ขาดการบริหารจัดการควบคุมภายในของกลุ่มด้านคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น การตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ภายในกลุ่ม					1) ให้ความรู้แก่กรรมการกลุ่มเกี่ยวกับการควบคุมภายในกลุ่มคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยแบ่งหน้าที่กรรมการภายในกลุ่มให้ชัดเจน 2) กำหนดเกณฑ์การผลิตสินค้าเกษตรในไร่นาให้ได้มาตรฐานวิธีการตรวจสอบรับรองคุณภาพ 3) อื่นๆ (ระบุ).....				

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓	แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
1.5 ขาดแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิต		1) ให้ความรู้ด้านการขายสินค้าทางออนไลน์ ให้แก่กรรมการและผู้นำกลุ่ม 2) ให้นายงานรัฐช่วยจัดหาแหล่งตลาดท้องถิ่น เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ราชการ ปันบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น 3) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 2 การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และคุ้มครองสิทธิของเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
2.1 ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำกินในพื้นที่สาธารณะ ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ อุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า					1) ต้องการให้รัฐแก้ปัญหาเอื้อประโยชน์ ออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่เกษตรกรในรูปแบบ สปก. 4-01 หรือโฉนด 2) ให้เร่งรัดออกหนังสือแสดงสิทธิ์ที่ดินอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อทำการเกษตรได้ในเขตป่า 3) ให้ชุมชนร่วมกับ อปท.และหน่วยงานป่าไม้ กำหนดแบ่งเขตพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกินและพื้นที่ป่าชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเพื่อให้ราษฎรช่วยดูแลพื้นที่ป่า 4) อื่นๆ (ระบุ).....				
2.2 ปัญหาที่ดินทับซ้อนกับเขตป่าสงวน ป่าไม้ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า					1) ให้รัฐสำรวจพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม กั้นเขตออกจากป่าสงวน ป่าไม้ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าให้ชัดเจน เพื่อออกเอกสารสิทธิ์ หรือให้ สิทธิทำกินในที่ดินแก่เกษตรกรได้ 2) อื่นๆ (ระบุ).....				
2.3 ไม่สามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้อย่างกว้างขวาง เนื่องจากไม่มีโฉนด					1) ขอให้รัฐเร่งดำเนินการเปลี่ยนจาก สค. 1 เป็นโฉนด รวมทั้ง ขอให้เปลี่ยนจาก สปก. 4-01 เป็นโฉนด ตลอดจนเกษตรกรในเขตจัดรูปที่ดิน ขอให้ออกโฉนดชุมชนด้วย 2) อื่นๆ (ระบุ).....				

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
2.4 ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีน้อยไม่พอเพียง					1) ขอให้รัฐจัดหาที่ดินทำกินแก่เกษตรกรเพิ่ม โดยเฉพาะเกษตรกรพื้นที่สูงบริเวณเขา ไม่สามารถขยายที่ดินทำกินได้ 2) ให้คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เร่งดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีที่ดินน้อยไม่เพียงพอ ประกอบอาชีพเกษตรกร 3) ให้ความรู้ด้านเกษตรประณีต และใช้เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตในที่ดินขนาดเล็ก 4) อื่นๆ (ระบุ).....				
2.5 เกษตรกรยากจนขายที่ดินทำกินให้แก่นายทุน					1) สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรรักผืนดินทำกินของตน 2) ออกกฎหมายคุ้มครองที่ดินเพื่อการเกษตร มีให้เกษตรกรยากจนต้องขายที่ดิน 3) ส่งเสริมการพัฒนาที่ดินให้เกิดรายได้ เช่นการปลูกพืชผสมผสาน โคกหนองนาโมเดล 4) ส่งเสริมการมีธนาคารที่ดิน หรือกองทุนที่ดินระดับชุมชน 5) อื่นๆ (ระบุ).....				
2.6 ค่าเช่าที่ดินแพง					1) ออกกฎหมายควบคุมค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกร คุ้มครองผู้เช่า 2) ขอบรมให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิทรัพย์สินที่ดินทำกิน กฎหมายป่าไม้ กฎหมายค่าเช่าที่ดิน ฯลฯ เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจรักษาสีทธิของตน 3) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 3 การแก้ปัญหาที่ดินและส่งเสริมปรับปรุงดินเพื่อการเกษตร

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
3.1 เกษตรกรขาดความรู้ และเอาใจใส่การปรับปรุงบำรุงดิน					1) ให้มีศูนย์เรียนรู้ปรับปรุงบำรุงดินในตำบลและหมู่บ้าน 2) ขยายเพิ่มหมอดินอาสาทุกหมู่บ้าน เพื่อให้คำแนะนำ 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
3.2 สภาพดินไม่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก					1) ส่งเสริมปลูกพืชปุ๋ยสด และปลูกพืชหมุนเวียน 2) ส่งเสริมการลด ละ เลิก การใช้ปุ๋ยเคมี เปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 3) ทำนาขั้นบันไดลดการชะล้างพังทลาย เสียความอุดมสมบูรณ์หน้าดิน 4) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 4 การสร้างความเป็นธรรมด้านราคामผลผลิตทางเกษตรกรรม และส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
4.1 พ่อค้าคนกลางกดราคารับซื้อ					1) ปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรที่ทำอยู่เดิม ไปผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่ที่มีโอกาสทางการตลาด 2) สร้างความเข้มแข็งการค้าเงินธุรกิจตลาดของกลุ่ม/องค์กร 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
4.2 ขาดการพัฒนาคุณภาพผลผลิต					1) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐาน เช่น มาตรฐาน GAP มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มาตรฐาน ออ. 2) ส่งเสริมการจัดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สินค้าเกษตรเพื่อสร้างความเชื่อถือสินค้า 3) อื่นๆ (ระบุ).....				

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
4.3 ขาดการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม					1) ถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยี การแปรรูปผลผลิต 2) สนับสนุนเงินทุน เครื่องจักรอุปกรณ์เพื่อแปรรูปแก่เกษตรกรและ กลุ่ม/องค์กร 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
4.4 ต้นทุนการผลิตสูง					1) ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี ลดต้นทุนการผลิต 2) ส่งเสริมลดต้นทุนการใช้ปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยาค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง ฯลฯ ในการผลิต 3) จัดตั้งกองทุนเครื่องจักรกลกลางเพื่อการผลิตประจำตำบล 4) อื่นๆ (ระบุ).....				
4.5 ขาดแหล่งตลาดและพ่อค้ารับ ซื้อผลผลิตที่แน่นอน					1) สร้างเกษตรกรผู้นำด้านการตลาดของแต่ละกลุ่ม 2) ถ่ายทอดความรู้ด้านการขายผลผลิตสินค้าเกษตรทางออนไลน์ และ แหล่งตลาดต่างๆระดับชุมชนอำเภอและจังหวัด 3) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 5 การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
5.1 ขาดแคลนแหล่งน้ำทำ การเกษตรฤดูแล้งและฤดูฝนน้ำ ท่วม					1) สร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ ได้แก่ บ่อบาดาล ขุดสระน้ำใน ไร่นา ฝาย กักเก็บน้ำใต้ดิน ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ขุดคลองส่งน้ำ ระบายน้ำ ฯลฯ 2) สร้าง, เพิ่มระบบชลประทานเพื่อขยายพื้นที่รับน้ำทำการเกษตร 3) ส่งเสริมเกษตรกรปรับเปลี่ยนปลูกพืชใช้น้ำน้อย 4) อื่นๆ (ระบุ).....				

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
5.2 ระดับคันกันน้ำสูง น้ำไม่ สามารถไหลเข้าบึง คู คลองและ ประตูน้ำชำรุด คันกันน้ำชำรุด					1) หน่วยงานรับผิดชอบสำรวจพื้นที่ดำเนินการขุดลอก ซ่อมแซม ปรับปรุง 2) อื่นๆ (ระบุ).....				
5.3 คู คลองส่งน้ำดินเขิน ไม่ สามารถส่งน้ำให้ทำการเกษตรได้					1) ให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการขุดลอก 2) เกษตรกรรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำ แล้วร่วมกันขุดลอกคลอง บำรุงรักษา 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
5.4 ปัญหาไม่สามารถพัฒนาแหล่ง น้ำในพื้นที่ป่าไม่มีเอกสารสิทธิ์					1) หน่วยงานป่าไม้กำกับหมาย ระเบียบ ผ่อนปรนให้เกษตรกรสามารถ ก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ดินทำการเกษตรของตนในเขต ป่าไม้ได้ 2) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 6 การค้นคว้าวิจัยและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
6.1 เกษตรกรขาดการมีส่วนร่วม ดำเนินการวิจัยในแปลง พื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานวิจัยภาครัฐและ เอกชน					1) หน่วยงานวิจัยภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา สนับสนุนให้ เกษตรกรมีส่วนร่วมงานวิจัย ปฏิบัติจริง ตามความต้องการของ เกษตรกร 2) ภาครัฐสนับสนุนเงินทุน ปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรที่สนใจศึกษา ทดลองใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ๆทำการเกษตร 3) สนับสนุนให้มีการถ่ายทอดงานวิจัยสู่เกษตรกรและให้เกษตรกรเป็น เจ้าของร่วมในงานวิจัยนั้น 4) อื่นๆ (ระบุ).....				

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
6.2 ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมยังเผยแพร่สู่เกษตรกรไม่ทั่วถึง					1) จัดให้มีแปลงสาธิตงานวิจัยและนวัตกรรมที่ประสบผลสำเร็จในระดับตำบล 2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ผลงานวิจัย นวัตกรรมแก่ผู้นำเกษตรกรระดับตำบล 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
6.3 ประชาชนเกษตรกร/ผู้นำชุมชนที่มีภูมิปัญญาด้านการเกษตรไม่มีโอกาสถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรอื่น					1) หน่วยงานรัฐสนับสนุนให้ประชาชนเกษตรกรในพื้นที่เป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรอื่น 2) ส่งเสริม ต่อยอดภูมิปัญญาประชาชนสู่ยุวเกษตรกรหรือเกษตรกรรุ่นใหม่ 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
6.4 ขาดงานวิจัยด้านอาชีพเกษตรกรที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ					1) หน่วยงานรัฐควรประสานสนับสนุนการศึกษาวิจัยอาชีพเกษตรกรที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุตามสภาพพื้นที่ 2) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 7 การอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเกษตร

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
7.1 เกษตรกรขาดความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติการใช้ประโยชน์จากหลากหลายทางชีวภาพ ขาดจิตสำนึกและความร่วมมือ					1) รณรงค์ให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและลดการทำลายป่า สัตว์น้ำ การใช้อย่างประหยัด 2) จัดอบรมให้ความรู้การนำทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พืชป่ามาใช้ประโยชน์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช หรือเป็นอาหารฯ 3) อื่นๆ (ระบุ).....				

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
7.2 เกษตรกรยังนิยมเผาตอซังข้าว ข้าวโพด เผาอ้อย และใช้สารเคมี เกษตรกรมากเกินจำเป็น ทำให้ดินเสื่อม น้ำเสีย					1) จัดอบรมให้เกษตรกรเข้าใจผลเสียจากการใช้สารเคมี และส่งเสริมการทำระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติวนเกษตร 2) ภาครัฐบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้เผาแปลงเกษตรอย่างเข้มงวด 3) รณรงค์ไม่เผาตอซัง และให้ผู้ประกอบการมีมาตรการจูงใจรับซื้อผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาจากการเผาแปลงเกษตร 4) อื่นๆ (ระบุ).....				
7.3 เกิดภัยธรรมชาติน้ำท่วม ฝนแล้งพื้นที่เกษตรเสียหาย					1) ส่งเสริมการปลูกป่าต้นน้ำ ป่าชุมชน ปลูกต้นไม้หัวไร่ปลายนาปลูกไม้ใกล้แหล่งน้ำป้องกันดินตลิ่งพัง 2) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
7.4 การบุกรุกทำลายป่า และใช้ทรัพยากรในป่าสิ้นเปลือง					1) รัฐออกระเบียบอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปราบปรามผู้บุกรุกป่าอย่างเด็ดขาด และประกาศเป็นป่าชุมชนทุกตำบล 2) ให้ชุมชนมีส่วนร่วมอนุรักษ์ป่า โดยให้เกษตรกรที่อาศัยอยู่เดิมในพื้นที่ป่าไม้ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงาน ป่าไม้กำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบชุมชน แบ่งพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ ทำกิน และพื้นที่ป่าไม่ชุมชน โดยห้ามบุกรุกป่าเพิ่ม 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
7.5 ไม่มีการอนุรักษ์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ท้องถิ่น					1) ตั้งชมรม/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ท้องถิ่น 2) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทการอนุรักษ์พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ท้องถิ่น 3) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 8 การแก้ไขปัญหาหนี้สินและการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร

13

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
8.1 ปัจจัยการผลิตราคาแพงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง แต่ขายผลผลิตได้ราคาต่ำและประสบภัยธรรมชาติ ทำให้มีภาระหนี้สิน					1) จัดอบรมให้ความรู้การทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดต้นทุน โดยผลิตปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด สมุนไพรป้องกันกำจัดศัตรูพืชใช้เอง ปุ๋ยพืชเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคและปุ๋ยพืชมวนเวียน สร้างรายได้ตลอดปี 2) สนับสนุนการรวมตัวเกษตรกรในรูปแบบกลุ่ม สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มอาชีพ เพื่อดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ร่วมซื้อปัจจัยการผลิต แปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม และรวมขายผลผลิต เพื่อแก้ไขปัญหาต้นทุนการผลิต และการตลาด 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
8.2 เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุน เพราะสถาบันการเงินมีหลักเกณฑ์ปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวด					1) สถาบันการเงินปรับหลักเกณฑ์ที่ผ่อนปรนในการให้สินเชื่อ เช่น หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เป็นต้น 2) จัดตั้งกองทุนเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย กลุ่ม/องค์กรที่จัดตั้งใหม่ และเพื่อฟื้นฟูเกษตรกรหลังการระบาดของโควิด - 19 3) ให้สถาบันการเงินพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการที่เสนอออกกู้เงินเป็นหลักประกัน โดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน 4) อื่นๆ (ระบุ).....				
8.3 อัตราดอกเบี้ยสูงจาก ธ.ก.ส. สหกรณ์ และกองทุน หมู่บ้าน รวมทั้งอัตราค่าปรับสูง กรณีไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด					1) ให้สถาบันการเงินลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และอัตราค่าปรับลง 2) กรณีผลผลิตเกษตรเสียหายจากภัยธรรมชาติ เกษตรกรไม่ สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ควรลดค่าปรับและ ทักชำระหนี้ 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
8.4 เกษตรกรใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ ใช้จ่ายเงินเกินตัวไม่ทำบัญชีต้นทุนอาชีพ					1) จัดอบรมเกษตรกรให้ความรู้การบริหารเงินที่ถูกต้อง 2) ให้แหล่งเงินกู้กำหนดมาตรการ ตรวจสอบการใช้เงินกู้เข้มงวด 3) ส่งเสริมการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ 4) ส่งเสริมชุมชนปลอดอบายมุข 5) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 9 การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรเชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและภาคเอกชน

14

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
9.1 เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้าง เครือข่ายองค์กรเกษตรกร					1) ภาครัฐอบรมชี้แจงแก่กรรมการกลุ่ม/องค์กรให้เห็นประโยชน์การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยง และวิธีการสร้างเครือข่าย 2) สนับสนุนให้กรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร มีเวทีประชุมหารือร่วมกับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรอื่น เพื่อสร้างความร่วมมือเริ่มต้นธุรกิจ/กิจกรรมร่วมกัน 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
9.2 ขาดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตกับผู้ประกอบการแปรรูปและผู้ประกอบการด้านการตลาดที่ได้รับประโยชน์อย่างเป็นธรรม					1) ควรส่งเสริมให้กรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตมีเวทีประชุมหารือร่วมกับผู้ประกอบการแปรรูป เช่น โรงสี โรงงานมันเส้น โรงงานอาหารสัตว์ เพื่อสร้างความร่วมมือดำเนินธุรกิจ 2) ควรส่งเสริมให้กรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตมีเวทีประชุมหารือร่วมกับผู้ประกอบการตลาดสินค้าเกษตร เช่น ตลาดกลาง ระดับอำเภอ/จังหวัด เพื่อสร้างความร่วมมือดำเนินธุรกิจ 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
9.3 ยังไม่มีการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตกับผู้บริโภคโดยตรง					1) ควรสนับสนุนให้กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตที่ผลิตสินค้าคุณภาพมาตรฐาน เช่น Gap, อินทรีย์ GI มีโอกาสติดต่อซื้อขายกับผู้บริโภคโดยตรง 2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การขายสินค้าออนไลน์ให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ผลิตสินค้าคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
9.4 ขาดเกษตรกรผู้นำในการประสานสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร					1) จัดอบรมผู้นำเกษตรกรด้านการบริหารจัดการธุรกิจของกลุ่ม/องค์กร และการประสานงานสร้างเครือข่าย 2) หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร การแปรรูป และการตลาดของแต่ละกรม ประสานเบื้องต้นแนวทางและดำเนินการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงตลอดโซ่อุปทาน (การผลิต การแปรรูป และการตลาด) 3) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 10 การสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษา อบรมถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
10.1 เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มและการจัดการกลุ่ม/องค์กร					1) ควบสนับสนุนให้กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตที่ผลิตสินค้าคุณภาพมาตรฐาน เช่น Gap, อินทรีย์ GI มีโอกาสติดต่อซื้อขายกับผู้บริโภคโดยตรง 2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การขายสินค้าออนไลน์ให้แก่กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ผลิตสินค้าคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด 3) อื่นๆ (ระบุ).....				
10.2 เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม สมัยใหม่ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน					1) ให้มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมเกษตรในทุกจังหวัด โดยสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมแก่เกษตรกรทุกอำเภอ 2) ให้มีแปลงตัวอย่างสาธิตการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปปรับใช้กับการเกษตร ตำบลละ 1 แห่ง 3) ให้มีหน่วยงานรับความต้องการองค์ความรู้เทคโนโลยีจาก เกษตรกร แล้วประสานหน่วยงานที่มีองค์ความรู้ไปถ่ายทอดตามความต้องการ 4) อื่นๆ (ระบุ).....				
10.3 ยุวเกษตรกรขาดความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม					1) หน่วยงานรัฐจัดทำแปลงสาธิต การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ในโรงเรียน เพื่อให้ยุวเกษตรกรได้เรียนรู้ 2) อื่นๆ (ระบุ).....				

หมวดที่ 11 การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่มีอยู่ ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจร และลดความซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ประเด็นปัญหา	ระดับความสำคัญของปัญหา ✓				แนวทางแก้ไขปัญหา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็น ด้วย	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยเลย					
11.1 ขาดกองทุนเพื่อฟื้นฟูด้านการเกษตรหลังประสบปัญหาโควิด-19					1) เสนอให้ภาครัฐจัดตั้งกองทุนเฉพาะวัตถุประสงค์ เพื่อฟื้นฟู อาชีพเกษตรกร และช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ให้พึ่งตนเองได้อย่างเข้มแข็ง 2) อื่นๆ (ระบุ).....				
11.2 กองทุนบางกองทุนบริหารจัดการมีลูกหนี้ค้างชำระมาก ทำให้ไม่สามารถนำเงินมาให้กับผู้ต่อแ่สมาชิกรายใหม่					1) ปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนด้านการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ การตรวจสอบการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์และการเร่งรัดชำระหนี้ 2) อื่นๆ (ระบุ).....				
11.3 บางกองทุนมีวัตถุประสงค์เดียวกันในการช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อน					1) รวมกองทุนที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน เช่น กองทุนที่รับหนี้นอก ระบบที่ดอกเบี้ยสูง หรือรับหนี้จากสถาบันการเงิน ควบรวมกัน 2) อื่นๆ (ระบุ).....				
11.4 ขาดกองทุนที่จัดหาที่ดินเพื่อจัดสรรให้เกษตรกรแก่ปัญหาไม่มีที่ดินทำกิน					1) เองจัดให้ พ.ร.บ.ธนาคารที่ดินมีผลบังคับใช้และสามารถจัดหาที่ดินจัดสรรให้เกษตรกรเช่าซื้อผ่อนชำระได้ 2) อื่นๆ (ระบุ).....				

วิจัยกัญชา

“สภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นสถาบันแกนหลักที่ประสานการพัฒนาภาคเกษตรกรรม
มุ่งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็งในอาชีพ”

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี

๗๔/๒๔-๒๕ หมู่ ๕ ตำบลต้นโพธิ์

อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ๑๖๐๐๐

Email : nfc.sbr@nfc.mail.go.th

โทรศัพท์ ๐๓๖-๖๙๙๓๓๐